سُر تال

گوربھجن گل

محمد آصف رضا

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

ایسے قلم توں:

شیشہ جھوٹھ بولدا اے	(شعری پراگا)
ہر دُکھ اپنڑ میرا اے	(غزل پراگا)
بول مٹی دیا باویا	(شعری پراگا)
اگن کتھا	(شعری پراگا)
تیرہ ناواں پانیاں دی	(شعری پراگا)
دھرتی ناد	(شعری پراگا)
پھلاں دی جھانجھر	(گیت پراگا)
پارو رشمی	(شعری پراگا)
مور پنکھ	(غزل پراگا)
من تندور	(شعری پراگا)
گلکار	(غزل پراگا)
مرگاولی	(غزل پراگا)
راوی	(غزل پراگا)
سندھو روانی	(رباعیاں)
وِچھل پتیاں	(گیت پراگا)
دو حرف رسیدی	(غزل پراگا)
چرخڑی	(نظماں)
کیسرے دی اکھ بولدی	(نثر)
پٹے پٹے لکھی عبارت (رباعیاں)	(دو ویں کتاباں تیج پرتاپ سنگھ سندھو دے چتراں نال)

لیکھک دیاں رچناواں دے ہورناں ولوں مرتب کیتے پراگے

شرح سمندر	(شعری پراگا)
دو حرف رسیدی	(غزل پراگا)
من دے بوہے باریاں	(غزل پراگا)
تاریاں دے نال گلاں کردیاں	(غزل پراگا)

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

گوربھجن گِل

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

یورپین پنجابی ستھ والے وِیر

موتا سنگھ سرائے تے امن دیپ سنگھ پھلڑ لدھیانہ

ورگے اُہناں دھرتی پُتراں دے ناں

جیہناں نے دُلاّ بھٹی توں لے کے اج تیک

دھرتی دی لوک پکھی سنگھرش مریادا نُوں

پرسارن تے پرچارن وِچ مہتوپورن حصہ پایا

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

سکیچ: اسیس کور گِل

ٹھنٹھر تے ٹھنٹھرا! کلیاں بانہہ نواچے ڈیپ مُکی ہوئی
قرضے دُھوں مروڑ دیہی اے کاکاں فیجوں سر تے ہوئی
مروا کدھر جاوے رہ وید حکیم ہنجھراں کروے
ویکھو مکانے آئیاں پیڑاں، ستّی ٹانڈے ڈھاک تے جھوئی

SUR TAAL (Shahmukhi)

Collection of Ghazals by
© Gurbhajan Singh Gill
113-F
Shaheed Bhagat Singh Nagar,
Pakhowal Road, Ludhiana, 141013
Ph : 9872631199
Email : Gurbhajansinghgill@gmail.com

Translitation by : M. Asif Raza

ISBN : 81-87526-91-2

Price : 300/-
15 March 2022

Sole Distributor
Singh Brothers, Amritsar

Publishers:

Satvik Books
S.C.O. 225, City Centre
Amritsar

Punjabi Lok Virasat Academy
Ludhiana

Printed at
Printwell
146, Industrial Focal Point, Amristar

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

ویروا

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

غزلاں دی زرخیز زمین

گُربھجن ِگل کول غزلاں دی بہت زرخیر زمین ہے۔ زرخیز زمین دوہاں شبداں دے جوڑ وِچ عیب اے تنافُر ہے پر غزل دے پرسنگ وِچ شبد زمین ہی سجدا ہے۔ پر جے ایہناں دوہاں شبداں نوں احتیاط تے ٹھرمے نال پڑھیا جاوے تاں ایہناں دی سانجھی دھُن وِچوں اِک مِٹھاس وی مِلدی ہے۔

گُربھجن ِگل ہِرنتر شاعر ہے، کدی کدائی، ورھے چھمائی لِکھن والا شاعرنہیں۔ اوہ لِکھدا ہے:

گیت، غزل، کویتاواں مینو رات دِنے انوواد کردِیاں
کھورے کیہڑا شبد کِسے نوں کیہڑے ویلے بھا جاندا ہے

غزل نوں پردیسی تے جاگیرو صنف کہہ کے بہت دیرآ پروان کیتا جاندا رِہا ، پرشُکر ہے اِس نوں سدھا جواب دین دی وی لوڑنہیں پئی۔ اجو کے سمیاں وِچ تے بہت ساریاں دھرتیاں تے بےحد مقبول ہو کے اس نے بِنا کہیاں ہی ثابت کر دِتا کہ سوہنیاں صِنفاں کدے نہیں مردِیاں۔ ہر یُگ وِچ تے ہر دھرتی تے اوہ اوسدیاں ہو جاندیاں ہن۔ اوہناں وِچ بہت کُجھ سموّن دی سمرتھا ہوندی ہے۔

گُربھجن دِیاں غزلاں وی اس سچ دا پرمان ہن۔ اوس دِیاں غزلاں ہر پکھّوں پنجاب دی دھرتی دِیاں جائیاں لگدِیاں ہن۔ اوہناں وِچ پِنڈ، کھیت ،کیرت سبھ

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

سموئے ہوئے ہن۔ اِس سنگرہ وِچ شرینہہ، ٹاہلیاں تُوت وی حاضر ہن۔ کُھوہ وی تے تُوڑی دی پَنڈ وی تے جُوہ وِچ چرد ے پشُو وی، رنبی پلّی وی:

سِر سی بھاری ذمےواری، کھسکدِیاں گنڈ کھسکی ایسی
وِچ دریا دے تُوڑی دی پنڈ وانگ بھراوٗ کُھل چلّے ہاں

بھر بھر ٹِنڈاں جِتّھوں مال لِیاوٗندی سی بئ پانی
وِیکھو ساڈے ویکھدیاں ہُن خالی ہوگئے کُھوہے
نکھسمی جُوہ دے اندر فِرن ٹولے بےلگامے جو
توں اپنی فصل اندر ورج، ایتھے چرن نہ دینا

گھوڑ سوار حکومت کردے، وارو واری وقت سواری
اوہی رنبی، اوہی پلّی، گھائیاں دے پُت اج وی گھاہی

اُس دی بولی، لہجہ تے مثالاں وِی پنڈ دے سِیانے جیہیاں ہن:

بچ جا پنجاب سیہاں چوکیدار کہہ گیا
اونا تاں بچا لے، جِنّا پلّے تیرے رہ گیا

نرمے دی پَنڈ بھاری، تُریا رہیں رُکیں نہ
اُٹھیاں نہیں جاناں جے توں پانی وِچ بہہ گیا

چین وی تاں اُٹھیا سی فیم دے پہاڑ چوں
جگ سارا کُوکدا سی ڈھہہ گیا بئ ڈھہہ گیا

کئی دیسی لفظاں دا دیسی پن تاں ایناں گوڑھا ہے کہ اُس نوں غزل دے ہیٹھ شبدارتھ وی دینا پیا ہے:

دھییتے، پُتییتے، دوکھڑی، گھریکنا، بوہیاں، پڑاوے، ٹانڈ، گھڑونجی، صبرکتّا، چوپ، ترنگڑ، جُھنب، دُپڑّ، اُوری، مُورا، دمکڑے۔

شبداں تو علاوہ اُس دِیاں غزلاں دِیاں بحراں وی پنجابی دیسی چھندا دِیاں ہن:

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

سجناں بگیچو گُلاب بھیجیا
بِنا لِکھے خط دا جواب بھیجیا

ساڈے ول بھیج ہور سندلی سویر
اساں تینوں راوی تے چناب بھیجیا

●

کیہڑے کم آئیاں ساڈے دوستو فقیریاں
پہلی ہی قطار مل بہندیاں وزیریاں

ویکھ لوٗ گھمائی جاوے عقلاں دے گیڑ نوں
کئی وار جاپدا اے بن گئے بھمیریاں

●

پُچھدے نے لوک جی ہنیرا کدوں مُکناں
پاپ والی جنج ایتھوں ڈیرا کدوں چُکناں

کدوں تیک رہنا جی ہنیر گُھپ گھیر ہے
کدوں تیک رہنا ہے نِشانیاں توں، اُکناں

●

صرف وِراثتی شبداولی نوں ہی نہیں گُربھجن نے اپنے اجوکے پنجاب نوں وی سمُوچے سماجک، سبھیاچارک تے راجنیتک ورتاریاں سمیت آپنیاں غزلاں وِچ سموئیا ہے:

غمگین جیہا دِل بھاری ہے، بن چلیا نِری مشین جیہا
دن رات چرکھڑی گھُمے پئی، بس اپنے لئی وقت نہیں

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

دِن رات سرکدے سبھ پہیے، ہُن ہور کِسے نوں کیہ کہیے
آپنی ہی زندگی جیوَن لئی ہُن آپنے کول ہی وقت نہیں

چین دِیاں لڑِیاں دا بھاویں، چانن ملدا سستے بھاء
میں تاں دیوے بال ہنیرا میٹوں فرض پچھانن لئے

پون گُورو نوں گندھلا نہ کر، شام پئی توں دِن ڈھلیاں
کُل عالم وِچ خوشیاں ونڈ توں، مِلیاں نیں جو مانن لئے

نشیاں سمیت کِنّے ویلاں تینوں ماریا
ایویں تاں نہیں پہیا تیرا پٹڑی توں لہہ گیا

نرمے دی پنڈ بھاری، تُریاں رہیں رُکی ناں
اُٹھیاں نہیں جاناں جے توں پانی وِچ بہہ گیا

چین وی تاں اُٹھیا سی فیم دے پہاڑ چوں
جگ سارا کوکدا سی ڈھیہہ گیا ہئی ڈھیہہ

دِلی وِچ درباری دیکھو دُدھ وِچ کانجی گھول رہے نیں
ہوش ہواس گوا بیٹھے نے جو جی آئیاں بول رہے نیں

کرسی عجب خماری دے وِچ نال حقیقت پائے وِچھوڑا
دھرم دھراتل والے پاوے، تاںہیوں پیروں ڈول رہے نیں

اُس دِیاں پیار-غزلاں دا رنگ وی گُوڑھا پنجابی ہے:

ساڈے من دی گلی چوں اجّ کون لنگھیا
وے میں جیہدے کولوں بِن بولے دِل منگیا

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

مینوں سُدھ بُدھ بُھلّی، ہوئی جِند ادھ موئی
جدوں والاں وِچ اُس نے گُلاب ٹنگیا

لاجونتی دے وانگ میں وی کھولی نہ زُبان
اوہ وی چھوئی مُوئی چھوئی موئی بڑا سنگیا

●

ویکھو پیار نال جے عینک اُتار کے
مِٹدی پیاس اس طرحاں اکّھاں نُوں ٹھار کے
چنگا نہیں جی اسطراں کنڈ کر کے پرتناں
چلّے کیوں ہو سوہنیوں جیندے نوں مار کے

●

میں تیرے ساہاں چ حاضر، الوداع کہنا نہیں ہے
اِک پل کیہ، اِک ساہ وی دور میں رہنا نہیں ہے

پلک دے اندر نورانی روشنی وِچ گُھل گیا ہاں
ایس تھاں بِن ہور کِدھرے میں کدے بہناں نہیں ہے

توں کدے وی شام ویلے ایہہ کہیں نہ جان دے ہُن
بن سواساں جین والا درد میں سہنا نہیں ہے

پوَناں ہتھ سُنیہا گھلیا، اِس نوں خُود پروان کرو جی
اپنی ڈونگھی چُپ دھاری ہے کُجھ تاں میری جان کرو جی

گُربھجن گِل دی غزل دے سروکار پنجاب دے دراں گھراں، کھیتاں کھلیہاناں، پگڈنڈیاں شاہراہاں، ڈھاریاں محلاں، راجے رنکاں، انہونیاں تے

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

کہِندے کھاوٗندیاں تک پھیلے ہوئے ہن۔ اتے اس سبھ کُجھ دے درمیان گُورجھجن گِل دا موہ تے روہ برقرار ہے۔ شبد وِچ اُس دی آستھا قائم دائم ہے۔ ستگورو، صوفیاں سنتاں توں مِلدا چانن انگ سنگ ہے، گبھروآں مُٹیاراں نوں ملدی اُسدی اسیس جیوندی جاگدی ہے۔

سُرتال دی آمد تے میرے ولوں بہت بہت مُبارکاں، دُعاوٗاں تے شُبھ اِچھاواں۔

سُرجیت پاتر

○○

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

خوشیاں نال بھرِیاں جھولیاں نیں، پر ہسّن لئی ہی وقت نہیں
دن رات دوڑدی دُنیا وچ، بس اپنے لئی ہی وقت نہیں

اکھیاں وچ نیندر قہراں دی، بے چین ہے تن من سارا ہی
گھر سیج مخملی سُنّی ہے، بس سون لئی ہی وقت نہیں

غمگین جیہا دل بھاری ہے، بن چلیا نری مشین جیہا
دن رات چرخڑی گھمے پئی، ہُن رون لئی ہی وقت نہیں

اسیں سارے رشتے مار لئے، اوہناں دے استھ وی تار لئے
اِس تن دے لیراں چولے نُوں، دفناؤن لئی ہی وقت نہیں

پیسے دی ہوڑ چ دوڑ رہے، کر اپنا اگا چوڑ رہے
راہاں وچ اسیں گواچ گئے، بس تھکن لئی ہی وقت نہیں

سبھ اِک دوجے توں ڈرے ہوئے، لگدا اے بُت جیوں مرے ہوئے
ہُن فون سنیہے دیندا ہے، پر دوستی لئی ہی وقت نہیں

دن رات سرکدے سبھ پہیے، ہُن ہور کسے نوں کیہ کہیے
اپنی ہی زندگی جیون لئی، بس اپنے کول ہی وقت نہیں

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

اسیں قدر کسے دی کیہ کریئے، کس خاطر کِداں کیوں مریئے
اکھیاں وچ رڑک برابر ہے، تے سُپنیاں لئی ہی وقت نہیں

ہُن تُوں ہی دس دے جندڑیئے، اُس بندے دا کیہ بننا ہے
جس کول مرن دی ویلھ نہیں، تے جین لئی ہی وقت نہیں

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

سِر چڑھ کے اجّ بولے گی جی، جو جو پائی ووٹ مبارک
لوک اُڈیکن وِچوں نِکلُو، آساں والا بوٹ مبارک

جیہناں ویچی اَنکھ تے غیرت، بُکل دے وچ مونہہ دیون گے
آپو اپنے مُونہہ دی کالکھ، ہووے دِل دی کھوٹ مبارک

لوک شکلتیاں دستک دیون، لوک اُڈیک رہے نیں سورج
بھولے پنچھی کہندے تھک گئے، ست گور تیری اوٹ مبارک

دانا دُنکا کنکا، کرن اکٹھا چِڑیاں ویکھو
توری پِھردی دیش دیشنتر، سبھ نوں سکھنی پوٹ مبارک

ہُن وی پِھرن باگھیاں پاؤندے، دھرم کرم دے پردے لاہی
ہور کہاں کیہ بے عقلاں نوں، شرم حیا دی توٹ مبارک

سورج دی لالی دا چانن، ہر تھاں رحمت بن کے چمکے
جگن چراغ اُمیداں والے، لشکن چہرے کوٹ☆ مبارک

ایہہ تاں صرف لڑائی نکی، جتن ہارن ہے بے ارتھا
ملے یُدھاں خاطر کیوں نہ، لگے دل تے چوٹ مبارک

* کروڑاں

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

پیار دا بُوٹا روح وچ لایا جاندا ہے
خون جگر دا ہر پل پایا جاندا ہے

ہووے نہ دِلدار سُنن لئی، کول جدوں
شبداں نُوں ہی درد سُنایا جاندا ہے

مِل جایا کر، سُپنے اندر ایداں ہی
اُنج بھلا دس کتھے، آیا جاندا ہے

روح توں بھار اُتارن دے سبھ، ترلے نیں
اوداں کتھے من اُلتھایا، جاندا ہے

نال مقدر شکوہ کریاں، مِلنا نہ
ایہہ تاں ایویں وقت گوایا جاندا ہے

ہار وقت دی ویکھی ہے میں، ایس قدر
کھل نائک نوں نائک، بنایا جاندا ہے

ویکھ کیویں بِن ساز، ہواواں رمکدیاں
ایس طرحاں وی گیت، سنایا جاندا ہے

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

کِنا وقت گنوایا، تے ہُن سمجھے ہاں
آپ گوا کے ہی کجھ، پایا جاندا ہے

سُر تے ساز وِلکدے، پِیڑاں دسن لئی
دُھر اندروں جے، من پگھلایا جاندا ہے

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

نیم گلابی ہوٹھاں اُتوں، چُپ دے جندرے کھول دیا کر
دل دی دھڑکن جو کہندی اے، جھجک بِنا توں بول دیا کر

پلکیں ڈکے ہنجو ویکھیں، پتھر نہ ہو جاون کِدھرے
برسن غم دے بدّل جد وی، اکھیاں تھانیں ڈولھ دیا کر

من دے ویڑھے رات براتے، جے آواں تے در کھڑکاواں
بُھلے بھٹکے راہی نُوں توں، دل دے بوہے ٹول دیا کر

شہد رلے گلقند ورگیاں، جندرے باتاں پایا کر تُوں
اندرے اندر روح نوں گنڈھاں، ایس طرحاں نہ گول دیا کر

بہت ضروری ہوندے ایہہ وی، دل نوں اپنا درد سناؤنا
شیشے سنمکھ ساوَدھان ہو، دل دی گٹھڑی پھَول دیا کر

دل دی تکڑی تلدے نہیوں، زیور مہنگے مانک موتی
میرا نام پکار کے میرے، ساہیں صندل گھول دیا کر

تیرے نیناں دے وچ کِنے، چن ستارے ڈُب کے موئے،
چانن دے ونجارے نہ توں، وچ ہنیرے رول دیا کر

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

کیہڑے کم آئیاں ساڈے دوستو فقیریاں
پہلی ہی قطار مَل بہندِیاں وزیریاں

ویکھ لئو گھمائی جاوے، عقلاں دے گیڑ نوں
کئی واری جاپدا ہے، بن گئے بھنیریاں

دھرماں دی منڈی وی، نیلام گھر ہو گئی
ویچدا بازار ہُن، گدھیاں نوں پیریاں

جتھے کِتے باغ وچ، لال سوہے پُھل نیں
آ گیا آدیش بیجو کیسری پنیریاں

ساڈیاں وی رِیجھاں نُوں ہے جیہناں نیں مدھولیا
اوہی ہُن کہن، چھڈو، دِل دلگیریاں

امبراں تے گڈیاں، چڑھاؤن والی ریجھ نے
سُوتی ہوئی ڈور نال، اُنگلاں نیں چیریاں

رکھ نہ اُمید ایویں، بھولے دِلا پاتشاہ
نیت بدکار اوہدی، نیتیاں وی ٹیریاں

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

سُن لئو جی کن کھول کے سن لئو، پتھر دل تے بھار نہیں ہوندا
اصلی صُورت ہی دکھلاوے، شیشہ کدے غدار نہیں ہوندا

ساڈے وچ ہے وڑیا بیٹھا، حکمران دے روپ چ راون
تیر کمان چلایئے کتھے، اندروں دشمن مار نہیں ہوندا

اپنے گھوڑے اُلٹ دِشا ول، پھرے بھجائی، حال دہائی
ہور تے کجھ وی ہو سکدا ہے، فوجاں دا سردار نہیں ہوندا

نہ بولاں تے دم گھٹدا ہے، بولن تے اعتراض ہے تینوں
جیندے جی تاں روح دا پنچھی، اپنے ہتھوں مار نہیں ہوندا

تیرے آل دوآلے جھرمٹ، اِلّاں گرجھاں کاواں دا ہے
وسدے گھر وچ ایس طرحاں دا، بالکل ہی پریوار نہیں ہوندا

شانت سمندر تھلے جو کجھ ورت رہیا ہے اُس نوں سمجھو
چُپ دی انتر پیڑ سُنے بِن، چڑھیا قرض اُتار نہیں ہوندا

اکھّاں مِیٹ کبوتر بیٹھے، بِلّی خوب تیاری وچ ہے
میں تے صرف کیہا ہے، جاگو! بیٹھا کدے اُڈار نہیں ہوندا

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

بِرکھ تاں ہریاولے سی کیوں کرے پتّر ہرے؟
چھاں وہونی دھرت ویکھاں، خواب وچ وی من ڈرے

اِس طرحاں دا قہر اج تک، ویکھیا سی نہ کدے
سازشی چالاں نوں لوکیں کہن لگ پئے مشورے

نیڑ دی عینک لوا کے، دور چاہندے ویکھنا
عقل توں پیدل زمانہ، دسّو شیشہ کیہ کرے؟

اُڈدے پنچھی دی شامت، رات پے گئی اوس تھاں
دھرت ساری اوپری ہے، جال وی تھاں تھاں دھرے

ایس دریا دی کہانی، نہ سُنا، میں جان داں
ایس راوی زخم دِتے، اجّ وی اوویں ہرے

درد میرے پُرکھیاں دا، شُدھ کوڑا زہر سی
ویکھ پی گئے پھیر وی اوہ، گھٹ وی پورے بھرے

بابلا میرا سکھاؤندا سی، ہمیشہ سبق ایہہ
تھک جاندا ہے اکلاّ، قافلہ منزل ورے

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

ایویں گُم سُم، گُم سُم، چُپ چاپ رہنا
ایداں غماں دا پہاڑ، تیرے من توں نہیں لہنا

کدے دوسرے دی سُنیں، کدے اپنی سنائیں
تیری ویدنا نوں تیرے توں بغیر، کس کہنا

مہنگے ہار تے شنگار، ساڈی مت دین مار
ہوندی سادگی سدیوَ، سچا زندگی دا گہنا

ایویں کھولدے سمندراں نوں ویکھ کے نہ ڈر
ہمبھ ہار کے اخیر، ایہناں شانت ہو کے بہنا

چلو منیا کہ صِدقاں دے پار ہوندے بیڑے
زور جابراں دا، ہور اجے، کنی دیر سہنا

جیویں ماچساں دی ڈبی وچ، تیلیاں تے اگ
سانوں دوہاں نوں ہی پینا، اک دوسرے تے کھہنا

کچے گھراں اُتے قہر، سدا زندگی چ زہر
ندی شوکدی نیواناں ول، وگدے ہی رہنا

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

لوک اُڈیک رہے نیں جھنڈے، ساڈے حق وچ کُجھ تے بولن
نیڑے آ کے بیٹھن اُٹھن، سنن سناؤن تے درد پھرولن

دل دے بھارے پربت اندر، کِنے غم جو کھنگر ہو گئے
مانک موتی لبھن والے، ساگر چوں ہُن درد ٹٹولن

وقت سوالاں گھیرے اندر، پتھر ہو گئے روح دے پنچھی
وید دھنتر چُپ کیوں نیں، فرض پچھانن، گھنڈی کھولن

اجّ توں مگروں اج نہیں آؤنا، کل دا نام کویلے ورگا
جیبھاں والے چُپ نہ بیٹھن، بول پگاون، ہُن نہ ڈولن

دھرت تریڑاں پاٹی ترسے، رحمت دا مینہہ کُھل کے برسے
جیون جوگڑے زہر تیاگن، ساہاں اندر مشری گھولن

اُس بِرہن دی کون سُنے گا، جس دا کنت گھرے نہ مُڑیا
چاندی والا چوگا چُگدا، رَجدا ہی نہیں کملا ڈھولن

اَکے لوک پلٹدے تختہ، راج بھاگ تاں شے ہی کُجھ نہ
وگدی پونے دیئیں سنیہڑا، ہور نہ ساڈی ہستی رولن

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

ایہہ تُوں کدھر تریا پھردیں، ہر رشتے دا ناں نہیں ہوندا
کیہ دساں سرناواں تینوں، مہک دا کوئی گراں نہیں ہوندا

جس دی آس تے ہبیا پھردیں، ایہہ وی بدّل چھُٹ جانا ہے
مان مرتبے، اُچی کُرسی، پرچھاواں ہے، چھاں نہیں ہوندا

توں دربان بٹھا دِتے نیں، پیر پیر تے چونک چُرستیں
تیرے دل دے نیڑے تیڑے، ایسے لئی میں تاں نہیں ہوندا

ایس طرحاں پرکرما کردے، تُردا وی ہے، تھکدا وی ہیں
لکھن والیا، پڑھن والیا، تاں ہی سفر اگانہہ نہیں ہوندا

ماں توں وطن پیارا سانوں، کافی ودھ ہے تیرے نالوں
جِداں توں اکھوائیں جبری، ایہہ تاں رشتہ ماں نہیں ہوندا

آزادی دا پرچم سچا، چن سورج توں کِتے اُچیرا
ساڈی بونی ہستی کولوں، اِک وی اِنچ اُتانہہ نہیں ہوندا

میری چُپ دی اصل عبارت، پڑھنی سِکھ لے اِکو واری
جے نہ بولاں سمجھ لیا کر، لفظ دے کول سماں نہیں ہوندا

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

پچھدے نیں لوک جی، ہنیرا کدوں مکنا
پاپ والی جنج ایتھوں، ڈیرہ کدوں چکنا

کدوں تیک رہنا جی، ہنھیر گھپ گھیر ہی
کدوں تیک رہنا ہے نشانیاں توں، اَکنا

ایس دا علاج ہُنے کرو پِنڈ والیو
جڑھ ولوں ہو گیا ہے بوڑھ ویکھو سُکنا

جال وچوں اُڈ پُڈ جاؤ، او پرندیو
تند تند تار، شروع کر دیو ٹُکنا

اکھاں کھولو، سُتیو، جگاؤ سُتی آتما
چنگا لگو سُورجا سویر سار ڈُھکنا

سُوربیرو یودھیو تے رَناں دیو موہریو
مار کے دمامے چوٹ، شروع کرو بُکنا

بڑا چِر ہو گیا مذاق ہُن سہندیاں
بند کر حاکما، توں چند اُتے تُھکنا

00

☆

حق سچ تے انصاف دی ویکھی، میں تاں کِتے دُکان نہیں
ایس قسم دے گھٹ ونجارے، وِکدا کِتے سامان نہیں

بھارت لبھدے کیویں کولمبس لبھ لیا امریکہ نُوں
میں تکیا ہے وِچ امریکہ، جسدا نام نشان نہیں

شبد سلامت گُر ہے میرا، جے پڑھداں راہ دسدا ہے
سو دی اِک سُناواں میرا، مٹی دا بھگوان نہیں

میں ہی تینوں چُنیا، چُن کے، تینوں خود سرکار کیہا
میرے نال برابر بہہ توں، میں تیرا دربان نہیں

اِس وچ میں تے پُرکھے رہندے، کھیڈن بچڑے شام سویر
نت نیمن بیوی دے کارن، گھر ایہہ صرف مکان نہیں

مینوں گُر اُپدیش سکھایا، سُن لئو دنیا والڑیو
روح دے کنگلے، دھن دے لوبھی، شاہ تاں ہُن، دھن وان نہیں

سیس تلی دھر، یار گلی ول، تُرنا اپنا سہل نہیں
اُس نوں سمجھ کدے نہیں پینی، جس مٹی وچ جان نہیں

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

آ کوٹھے تے منجیاں ڈاہ کے، تاریاں دے سنگ گلاں کریئے
چپ نہ بہیے، کجھ تاں کہیے، من دے سکھنے کونے بھریئے

تارے کھتیاں جھرمٹ دا ناں، رکھیا آپاں، چھڑیاں دا راہ
تینوں تاں ایہہ یاد نہیں ہونا، بال وریس ویاہیے وریئے

راتیں ستیاں بدل بن دا، چھجیں کھاریں روح تے ورہدا
اس پل جاگو میٹی اندر، سُجھدا ہی نہ، ہن کیہ کریئے؟

اَسو کتک نیم گلابی، موسم اندر روح دے ہانی
تڑپن دید تیری نوں ترسن، نی خواباں دی الھڑ پریئے

نِکے ہوندیاں وچھڑ گئے سی، جیہڑے میتھوں رنجھاں سپنے
چل نی جندے ڈھونڈ لیایئے، ہُن نہ ہور وچھوڑا جریئے

بھیت تہاتھوں کیہڑا گُجھا، کِنے ہنجھ سرھانے پیتے
قصّے کھول سناؤ ہُن تاں، اُتلے کھیس، ہیٹھلی دریئے

بستر پئے تریل دے تیکے، جم کے کالی چتری ہوئے
روپ کیویں ہے بدرنگ ہویا، اِس نوں کس پیٹی وچ دھریئے

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

من مندر دی ٹلی نُوں، ٹنکار لیا ہے
روح نوں مکت کرا کے، بھار اُتار لیا ہے

جتھے قدم اگانہہ نُوں پٹیاں، دھوڑاں اُڈن
ہُن میں خود نوں کنکے توں وستھار لیا ہے

فرضاں دے لئی مان، مرتبے، کُرسی، نِک سُک
غرضاں والا کوڑا، منوں بہار لیا ہے

جیہڑے گھر وچ شکرے، چڑیاں دے کھنبھ نوچن
میں اُس در نوں باہروں، جندرا مار لیا ہے

روح دا پنچھی تڑپ رہیا سی، پنجرے اندر
چوری دی مجبوری نوں، درکار لیا ہے

چل ہُن عرش اڈاری بھرییٔے، ساگر ترییٔے
تن تے من نے رل کے، پکّا دھار لیا ہے

کالکھ دی کوٹھی وچ رہنا، بہت کٹھن سی
میں راہاں نوں چانن نال، شنگار لیا ہے

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

امبروں کِریا اِک اڈّھ اتھرو، سِپی وچ جے پل جاوے گا
ویکھ لئیو جی، ہولی ہولی، موتی دے وچ ڈھل جاوے گا

سِکھر دُپہرے رات دا پہرہ، قدرت دا ورتارا نہیوں
ایس طرحاں ہی نظراں اگے، ویری کالکھ مَل جاوے گا

بِلّی اگے اکھیاں میٹی، بیٹھ گئے نیں بنھ قطاراں
سمجھ رہے نیں چُوہے ایداں، آیا خطرہ ٹَل جاوے گا

پھیر چھپار دے میلے اندر جوگی ناتھ وجاون بیناں
گُگا پِیر وکھا کے چھلیا، جنتا، ویکھیو چھل جاوے گا

گندھلی پون چ گھلیا ایتھے، زہر سنے ہے ہور بڑا کجھ
ہولی ہولی ساہاں دے وچ، ایہہ سارا کجھ رَل جاوے گا

روح دے اندر بیٹھا دہسر، مارن والی گل نوں تورو
کاغذ دا راون تاں تِیلی، بالدیاں ہی جل جاوے گا

سخت زمین نوں پولی کرکے، سُپن بیج تاں دھریئے یارو
ہولی ہولی آس دا بوٹا، ایس طرحاں ہی پھل جاوے گا

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

کیہ بدشگنی ہو گئی میتھوں، گمیا چن گواچے تارے
بُدھ بن رُوپ کُروپ ہو گیا، ساہ وی ہو گئے بے اتبارے

خوشبو دا اوہ بُلا نہ ہن، روح میری نوں آ مہکائے
جس نے پہلی وار کیہا کجھ، موہ وچ بھج کے تیرے بارے

اپنے پکے چُپ دے جندرے، میرے وس نہیں، کھول سکاں میں
ہو رہے ویکھو ترلو مچھی، بن گئے نیں ہن شبد وچارے

کوہ نہ تُری تہائی جند نوں، چھڈ یا کیہڑے جنگل وچ توں
اِک دوجے توں دور کھڑے نیں، رُکھ وی کنے کلے کارے

ڈردی واج نہ سنگھیوں نکلے، آپ سمجھ لے من دی حالت
پتھر ہو گئے پلکیں ہنجو، ویکھ کیویں ہن، من من بھارے

ہئو کے والی جون ہنڈھاوَنی، پے جاوے نہ دشمن نوں وی
ہکڑی دے وچ تپدے کھپ گئے، موہ دے جگنو کنے سارے

تپدے تھل دی بھرمجلی نے، کتھوں تیک پچایا ویکھو
درس پیاسے تڑپ رہے نیں، تیز دوڑدے مرگ وچارے

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

میری ماں تے بابل بن گئے، باتاں گزرے کال دیاں ہن
کانبا بن کے چیردیاں نیں، راتاں سرد سیال دیاں ہن

سِر سُوہی پُھلکاری لے کے، جِیکوں سوہریں آوے ووہٹی
پھگن چیتر پھلاں ونڈیاں، مٹھیاں جیویں گلال دیاں ہن

ٹُر گئی ماں تے منجا خالی، سنے بسترے ڈسک رہیا اے
ساڈی بھولی روح تے نظراں، کس نوں رہندیاں بھالدیاں ہن

اُکھڑے ساز دے وانگوں ساڈے، من دی حالت بے ترتیبی
طرب تان دی سمجھ گواچی، درگتیاں سُرتال دیاں ہن

دھرمی بابل دھرم گوا کے، بن چلیا بھرمی بابل
گلاں وچ گاچا رہندے، من دے بال گوپال دیاں ہن

کمیں کاریں رُجھے بچڑے، اٹھیں پہریں وی نہ ملدے
سارا دن تاں کلیاں یاداں، تن من آپ سنبھالدیاں ہن

جھڑ چلیاں نیں کر موکرنی، ٹاہناں سرخ گلاباں دیاں وی
کنڈے کنڈے چھڈ چلیاں نیں، جھڑ کے پتیاں نال دیاں ہن

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

کُنڈے جندرے کیوں لاؤندے ہو، پچھدے نیں بند بوہے
اِس گھر اندر کوئی نہ رہندا نہ بِلّی نہ چوہے

نہ کوئی بندن بار سجاوے، چووے تیل شگن دا
مدت ہوئی نظر پئے نہ، سِر تے سالُو سوہے

نہ دستک نہ بِڑک سُنے تے نہ ہی چاپ قدم دی
سہکدیاں نیں کندھاں، سانوں آ کے کوئی تاں چُھوہے

گوڈے گوڈے گھاہ چڑھیا، تے سپ سلوٹی پھردے
سن سراں، نہ پیڑ کسے دی، میرے من دی جُوہے

ایوں پتھرائے نینیں جمیا، سرد جیہا اِک ہوکا
جیوں کوئی درد پوٹلی بنھ کے، دھر گیا میری رُوحے

اینا سیک ہجر دا توبہ! سہن سُکھالا نہیوں
تن من تپے تندور تے جیبھا ہو گئے لال بھلوہے

بھر بھر ٹِنڈاں جتھوں ماہل لیاؤندی سی بئ پانی
ویکھو ساڈے ویکھدیاں ہن، خالی ہو گئے کھوہے

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

پھِر رہیا ایہہ کون، تلیاں تے ٹکا، انگیار نُوں
اک پل وی نہ اُتارے، دل دے اُتلے بھار نُوں

میں محبت نوں ہمیشہ، مانیائیں کُجھ اس طرحاں
طرب چھڈے، سُر سارنگی، ویکھدی جیوں تار نُوں

سپنیاں دی چھال پرکھن والیا، ایہہ سوچ لے
دھرت سوڑی ہے ہمیشہ، پنچھیاں دی ڈار نُوں

وقت دے گھوڑے سواری کرن والا شوق ہے
نیندراں نہیں آؤندیاں، میں پورنیں اقرار نُوں

لگن ہے تاں اگن ہے، مگروں تاں ساری راکھ ہے
اے ہوا! توں دس دیویں، جا کے میرے یار نُوں

مہک وانگوں آ ملیں، رنگاں دے میلے وچ توں
سپن لویں آپے توں میری، سرگمی گفتار نُوں

تیری میری اک دھرتی، اک ہی آکاش ہے
کرچ نے آہ لیک واہی، کیوں دلاں وچکار نُوں

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

مہک رہی مسکان پیاری، ہائے توبہ
دے دے اک ادھ چِنگ اُدھاری، ہائے توبہ

شام پئی تے گُھر جانے پرچھاویں نیں
پھر نہیں لبھنی صورت پیاری، ہائے توبہ

تارے بڑے پیارے پر ایہہ امبریں نیں
نھیر دی بکل دھرتی ماری، ہائے توبہ

نین کٹورے ہرنوٹے دی رِیس کرن
ڈنگدی پئی سرمے دی دھاری، ہائے توبہ

ارتھ وچارے پِچھے رہِ گئے شبداں توں
دل تیتھوں جاوے بلہاری، ہائے توبہ

سپنے وچ توں آئیں جاں نہ آئیں پر
بند کرِیں نہ دل دی باری، ہائے توبہ

جس وچ تیری میری روح دا ریشم سی
کدھر گئی ہن اوہ پُھلکاری، ہائے توبہ

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

قطرہ قطرہ تپکا تپکا، دل جے درد سمندر بھریا
اگنی دا ایہہ ساگر دسو، ہمت باجھوں کس نے تریا

بے ہمتے نوں ماں دھرتی وی، چوگ چگاؤنوں ٹل جاندی ہے
جیوں پر ہین پرندہ، کوئی بناں اُڈاری پھِردا مریا

کچیاں پِلپیاں اِٹاں دا میں، گاہک نہیں جی، سن لؤ سارے
نانک شاہی پکیاں اٹاں، صدق سلامت میرا کریا

دھرتی ماتا، بابل امبر، کھیڈ کھڈاوی سگل سرشٹی
تاہیوں روح دا چمبا کھڑیا، نالے من دا ویڑھا بھریا

تیری نظر سولی مگروں، روپ میرا نویایا ایداں
سُکے بِرکھ پھٹارا جیکوں، جنگل دا ہر بوٹا ہریا

وقت دے اتھرے گھوڑے اُپر، مار پلاکی چڑھیا ہاں میں
تیرے دم تے اڈیا پھرداں، پہلاں ساں میں ڈریا ڈریا

کون کسے دی خاطر مردے، سورمیاں، جانبازاں توں بن
سیس تلی تے، پیر دھار تے، نشچے باجھوں کس نے دھریا

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

شہنشاہی کفر جد وی بولدا ہے
تخت دا پاوا اوودوں ہی ڈولدا ہے

بھرم ہے تینوں کہ پیسہ پِیر سبھ دا
کُوڑ ویکھو، تکڑی کنج تولدا ہے

میل دیوے دھرت نوں آکاش تیکر
جل بِنا گڑوی چ مشری گھولدا ہے

جیہڑیاں پیراں دے ہیٹھاں دھرت ہی نہ
ایہہ مسافر اوس بستی کول دا ہے

جال اُتے چوگ چُگدا ویکھیا میں
پر پرندہ اڑن خاطر تولدا ہے

اِک دن سُنیا میں جھگی والیاں توں
کون سانوں تھاں کو تھاں تے رولدا ہے

رہن دے توں پھوکیاں ہمدردیاں نوں
پھر کہیں گا، میرے پردے پھولدا ہے

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

خبر ہی نہیں، میں بھلا کیہ کر رہیا ساں
ریت چھل دے پانیاں وچ، تر رہیا ساں

نین تیرے غزل سوہنی، کہہ رہے سن
بِن بُلائے، میں ہنگارا بھر رہیا ساں

توں کیہا، کجھ وی نہیں، چل پھیر کیہ اے
میں تاں اپنے آپ گلاں، کر رہیا ساں

جاگیا پربھات تیکر، رات بھر میں
دِن دے چٹے چاننوں میں ڈر رہیا ساں

من رہیا بھٹکن چ گاہندا نیل امبر
کون کہندی رات نُوں میں، گھر رہیا ساں

مہک تیری مگر، کافی تیز تُریا
شاید، سورج وانگ دھرتی ور رہیا ساں

جنم دن لنگھے تے مگروں یاد آیا
دِوس، راتاں، ہر گھڑی ہی مر رہیا ساں

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

دستکاں تاں دتیاں، سُنیاں نہ توں ہی
میں تاں دھڑکن وانگ، دل دے در رہیا ساں

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

چل نی بھینے آپاں رل کے، وِیراں دے سنگ قدم ودھایئے
گھر دی چار دیواری اندر، گھر کے نہ پِچھے رہ جایئے

دھرتی توں لے چندرما تک، کیہڑی تھاں جو ساتھوں اوہلے
ہر ورقے تے لیکاں واہیے، ہر کھیتر وچ سیوَ کمایئے

دھرتی وانگوں دِھی وی دھن ہے، بابل دھرمی نوں ایہہ دسیئے
دادی نانی ماں ممتا نُوں، انپڑھیا جو سبق پڑھایئے

نہ اردھانگن نہ ہاں ابلا، پوری ہستی لے کے جمی
آپے جگ ایہہ سمجھ لوے گا، پہلاں تاں خود نوں سمجھایئے

گیت غزل کوتاواں جہیاں، دھیاں اس توں ہور اگیرے
زندگی دے میدان چ وی ہُن، رن چنڈی دا روپ وکھایئے

زندگی دی شطرنج دے مہرے، آپاں دوہاں نے نہیں بننا
سجے کھبے ہتھ دے وانگوں، اِک دوجے دا ساتھ نبھایئے

صدیاں صدق، سلیقہ، سیوا، شُبھ کرمن دا بیج سانبھیا
آ جا اپنے ہتھیں آپے، وچ سیاڑاں ایہہ سبھ لایئے

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

کیوں ہولی دا بھرم پالدیں، ایہہ رنگ کچے لہہ جانے نیں
درد پرُچے زخمی سپنے، ایہہ ہی روح تے رہ جانے نیں

چڑھیا سورج لش لشکنڈرا، چمک رہے پر ایہہ نہ بھلیں
تاج تخت تے محل منارے، شام ڈھلی تے ڈھیہہ جانے نیں

سِکھر پہاڑی چوٹی اُتے، ہوکیاں دے برفانی تودے
پگھلن گے،توں ویکھیں اِک دن، اتھرو بن کے ویہہ جانے نیں

میں دُوچتیاں نسلاں کولوں ایہی سبق سمجھ، تاہیوں
بول میں جیہڑے سوچ لئے اوہ، جاندے جاندے کہہ جانے نیں

آ ہُن ترُ یئے، بہہ نہ جُھر یئے، ہر دن سبق پڑھاوے، پڑھ لے
جے نہ ترُیوں، تیرے سپنے، ادھ وچکار ہی رہ جانے نیں

کنج تیرا دھنواد کراں میں، درد سمندر دین والیا
باقی زخم کسیساں وٹ میں، ایس طرحاں ہی سہِ جانے نیں

لاوے وانگوں اُبلن والے، تھوڑ چری ہستی دے مالک
شرُلی وانگ ہوا وچ اُڈدے، راکھ دے وانگوں بہہ جانے نیں

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

میں سترنگی پینگھ چڑھائی، امبر تیک ہلارے مِل گئے
رات دی بُکّل وچوں تاہیوں، کجھ جگنو کجھ تارے مِل گئے

بھٹکن دا وی روپ بدلیا، خوشبو دا جد ساتھ مِل گیا
توں میں من دی دھرت پھرولی، وچوں یار پیارے مِل گئے

ہوئکے ہاوے تے اُدریویں، گم گواچ گئے سن سارے
تیری طلب بنی سرناواں، اوہ سارے دے سارے مِل گئے

دل دا سودا نقدم نقدی سُنیا تاں سی، کیتا نہ سی
بے سمجھی وچ کر بیٹھے تاں کِنے درد اُدھارے مِل گئے

غم دے بدل اُڈدے پھِردے، خبر نہیں سی کتھے وسدے
روح تے کن من ایسی برسی، سرب سمندر کھارے مِل گئے

دِن مکیا، پچھتاوا سی کہ، سورج چل، نھیر پسریا
کالی چادر جدوں پھرولی، وچوں چن ستارے مِل گئے

بُلھ پھرکدے ویکھے تیرے، کہنا کیہ سی جان لیا ہے
دل میرے نے بھری گواہی، جد نرشبد ہنگارے مِل گئے

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

من مستک وچ پہلاں آپے جنگل دا وستھار کرن گے
جگدے دیپ بجھا کے ڈاکو، وچ ہنیرے مار کرن گے

بچ جا اوتوں بھولے پنچھی، ایہناں والی چوگ چگیں نہ
بِرکھ چیر کے ایہہ ونجارے چھاواں تارو تار کرن گے

تیرے ہتھ ہتھیار دین گے، ون سونے بھرم بھلیکھے
ہولی ہولی تینوں ایداں ویکھ لویں مسمار کرن گے

تیری تھالی وچوں روٹی، چک لینی ایں اڈنے کاواں
تیز تراری، موت سواری، شاطر بہت خوار کرن گے

نہ بن صرف مشینی پرزہ، تیری ہستی کتے وڈیری
پون سوار کرن گے چاتر، مگروں سر دے بھار کرن گے

نیتا جیہے ابھنیتا تینوں، کہہ کھلنائک رول دین گے،
چھج چ پا کے چھٹّن والا باقی کم اخبار کرن گے

کیہ ہویا تے کیکوں ہویا، میسنیاں دے ٹولے آ کے،
تیری لوتھ سرھانے بہہ کے ڈونگھی سوچ وچار کرن گے

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

ہمدردی دا پاٹھ پڑھدیاں، مگروں ایہہ سبھ بھوگ پاؤن گے
اپنا پلہ جھاڑن مگروں ڈاڈھا اتیاچار کرن گے

بڑا روکیا مڑیا ہی نہ، یارو ساتھوں ہڑ دا پانی
ہوئیاں تے انہوئیاں باتاں میرے بارے یار کرن گے

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

ماں جائے وی اپنی تھاں نے، رشتہ تاں وشواس دا ناں ہے
جو کجھ آکھ بلائیے توں میں، ایہہ تاں، صرف لباس دا ناں ہے

ست سمندر کنیاں جھیلاں، تریاں تیرے نیناں اندر
دھرت آکاش ملو اک دن تاں، ایہہ ہی میری آس دا ناں ہے

چن دا ٹکڑا قید چ گھریا کالی رات چپھیرے پسری
پورنماشی دا چن پورا، میرے لئی دھرواس دا ناں ہے

اکو ہاؤکا بھریا سی توں، تکیا نہیں، محسوس کر لیا
بن ملیاں، بن بولن توں ہی، کیتے بچن بلاس دا ناں ہے

آس کدے وی مردی نہیوں، بور جیوں چندن دے رکھ دا
کجھ لوکاں لئی دل دی دھڑکن جینا صرف سواس دا ناں ہے

ہُنے میں تیتھوں دور گیا ساں، اکھ پلکارے مڑ آیا ہاں
کرامات نہ دیوی شکتی، ایہہ میرے ابھیاس دا ناں ہے

تیری روح دے اندر چھپیا، پڑھیا ہے میں اکھر اکھر
نیہوں مارے نیناں نے لکھیا، مڑ مڑ کسے اداس دا ناں ہے

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

سورج دی لالی وچ گھلیا سرخ سندھوری چہرہ تیرا
میرے لئی تاں سورج تاہیوں بالکل کھاسم خاص دا ناں ہے

امبریں آہ سترنگی جیہڑی، جس نوں پینگھ لکھاری کہندے
امبر دے ورقے تے لکھیا رب نے تیرے داس دا ناں ہے

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

ہوش دے نالوں مستی چنگی، پر نہیں چنگی بے پرواہی
ساودھان ہو! خون چ تیرے رچ نہ جاوے کوڑ سیاہی

تر پؤ، تر پؤ، سستی ماریا، بیٹھا پچھے رہِ جاویں گا
وقت کدے وی خود نہیں دسدا کس منزل ول جاوے راہی

سال بدلیا، صرف کلنڈر، پر نہ بدلے رسے پیڑے،
بن مقصد توں بھجدی خلقت، اوویں پھردی ساہو ساہی

ٹانگے والے گھوڑے وانگوں آل دوآلے کجھ نہ ویکھے
اپنی ٹاپ نوں آپے سندا، بھجیا پھردا واہو داہی

دنیا بھر دے چتر چلاکو، بند کرو ہن ایہہ اتھرو بازی
سرحداں دے راکھے ساڈے، پتر کیتے کانے کاہی

گھوڑ سوار حکومت کردے، وارو واری وقت سواری
اوہی رمبی اوہی پلی، گھاہیاں دے پت اج وی گھاہی

وارث میاں ہیر وچاری کس اگے فریاد کرے ہن
قیدو نال رل گیا ہن تاں، کرسی بدلے رانجھن ماہی

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

جگ رہیا سورج دا گولہ دھند وی ڈاڈھی گھنی ہے
دس رہے نہ، راہ گواچے، درد بارش، کنمنی ہے

مارو تھل دی قسمتے ہے، تپن لکھیا، کھپن لکھیا
تڑفدی ہے ریت ککی، اک نہ ڈگی کنی ہے

رات دن بجلی لنگھاوے، تن تے من اندر ہنڈھاوے
تار دی ہمت توں صدقے، کس طرحاں ویکھو تنی ہے

پاڑدا پتھر دا سینہ، شیشیاں نوں چیر دیویں
ہیریا! شاباش تیرے، سانبھ کے رکھی انی ہے

ویل بوٹی چاننی دی، کیہ کراں ایہہ بن ترے میں
ویکھ چانن جھات کہندا، روشنی بِرکھوں چھنی ہے

یاد اندر نین برسن، مور من دا ہنجھ کیرے
سمجھیا کر ، مہرما توں، جان تے مشکل بنی ہے

دھند نوں توں چیریا تے پاٹیا اندھیار کمبل
ویکھیا! کداں چھٹری جی، من دے ویڑھے جھنجھنی ہے

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

سرد سیال تریل چ بھجیاں لف لف جان گلابی پتیاں
ہور گھڑی تک سورج چڑھیاں ٹھکنیاں ایہہ مان چ متیاں

دھرت وشال بغیچا اس وچ ،ون سونے پھل تے کنڈے
بن تھماں توں گگن کھلوتا، ڈردے لوکاں کندھاں چھتیاں

چار چفیر ہنھیرا تیرے، ٹھیڈے کھا کھا مر چلیا ایں
وچ دواکھیں دیوے دھر دے،توں وی یار جگا دے بتیاں

سفر اجے وی لم سلما، کوہ نہ تری تہائی بابا
جندڑیئے کیوں بہہ چلی ایں، حالے نہ پنج پونیاں کتیاں

دھرت پریتی سایاں ملی، جر جروانے تانڈو کردے
سرمائے دے جنگل فیلے، وگن تدے ہی پوناں تتیاں

سمیں سمیں دی بات پیارے، رلن بادشاہ، بیگم، یکے
پھرن سکندر وانگوں جیتو، دکیاں تکیاں، پنجیاں ستیاں

کنڈیاں نے زخمائے سپنے، پھلاں نال کلول کردیاں
زخمی ریجھاں دے پنکھیرو، اڈیاں تلیاں سوہیاں رتیاں

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

حق سچ تے انصاف دی خاطر جس ویلے انسان بولدا
انی ریت گیان وہونی، کہندی ہے بھگوان بولدا

ربی قہر خدائی آکھن، بھانا کہہ کے بہہ جاندے نیں
بھری جال وچھا کے ایتھے جس ویلے شیطان بولدا

دین درد دکھ بھنجن ویلا، اوسے نوں ہی ستیگ کہیے
کدے کدائیں صدیاں مگروں جس ویلے ایمان بولدا

توں بندے توں کیہ لینا ہے، کیہڑی وسط بازار وکے نہ
گنجھل دار بجھارت سمجھو، جو بولی دھن وان بولدا

سون بنسری محلاں اندر طرز قیمتی وچ رہی ہے
بانس وچارا ہو چلیا ہے، جیہڑا سرل زبان بولدا

ساودھان جی، وطن پیارا نھیر گفا ول تریا جاوے
بہتا چر ایہہ پگنی نہیں جے، جو بولی سلطان بولدا

عمر گوا کے اپنی گل وی کنکا ماتر سمجھ پئی ہے
گھگو وچ آواز بیگانی جو کجھ وی دربان بولدا

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

بندیاں کولوں چھاواں منگن، چھانگے برکھ وچارے ہو گئے
ماپے کل مُکلے بیٹھے، کورے اکھ دے تارے ہو گئے

سویاں اندر جاوے ایہہ راہ، زہر پسریا پوناں اندر
اگنی بھیٹ بنسپتِ ہوئی، ساہ لینے وی بھارے ہو گئے

گھر توں تریا منزل ول نوں، راہاں وچ گواچ گیا ہاں
میرے من دے کھنبھ وی یارو ڈاڈھے بے اتبارے ہو گئے

موہ ممتا دے دھاگے چھٹے، ٹٹی ڈور پتنگڑیاں دی
خشبوئیاں دی جونی پے گئے، رب نوں یار پیارے ہو گئے

پھلاں بھری کیاری چھڈ کے، امبر دے وچ بن گئے تارے
یاراں توں بن دھرتی سنی، اتھرو من من بھارے ہو گئے

نہ رووو نی اکھیو ہن تاں، غم دا ساگر ترن دہیلا
کتھوں چنج بھرے ایہہ جندڑی، سارے پانی کھارے ہو گئے

سورج چن گواچے تارے ،کٹھے کیتے جگنوں ایہہ میں
میری بکل دے وچ ویکھو، مڑ کے کنے سارے ہو گئے

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

زندگی چ کدے بیبا ایسراں نہیں کریدا
بُریاں دی بات دا ہنگارا وی نہیں بھریدا

بہن تے کھلون ویلے اکو گل جان لے
سچ پلے ہووے، کلے ہون توں نہیں ڈریدا

رات پچھوں دن پھیر ایہی نت نیم ہے
ایویں دم گھٹ گھٹ جیندیاں نہیں مریدا

جسراں ملاپ روح چ چھیڑے وسماد نوں
اوسے طرحاں مترا وچھوڑیاں نوں جریدا

ٹٹ گیا سپنا حقیقتاں نوں جان لے
بھل جا توں سپنا حسین کسے پری دا

آئیاں ازماؤن تیرا تان میرے ہیریا
ویکھ کے مصیبتاں نوں ایویں نہینوں ٹھری دا

اج نوں سنوار بھائی کل کس ویکھیا
ایہی اپدیش میرے گورو تیرے ہری دا

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

تن من اندر سواس وانگراں پنج ککار دکھاوا نہیوں
پکا رشتہ نال گورو دے کیول گنڈھ چتراوا نہیوں

کیساں نال سواس نبھن گے، کنگھا، کچھ کرپان سنے ہی
سجے ہتھ کڑا ہے میرے، من وچ بھرم بھلاوا نہیوں

ساہاں دی مالا دی شکتی، گر شبداں دے منکے پھردے
تیغ دھار تلوار ترن دا تاں ہی تاں پچھتاوا نہیوں

آنندپور وچ جنم بھوم ہے، گورو گوبند سنگھ بابل میرا
تریکالک ہستی ہے میری، میں مٹی دا باوا نہیوں

روح دے اندر ماچھیواڑا، جنگل راہ کنڈیالے میرے
دسم پتا دے سکھ لئی کتھے، دھرتی بلدی آوا نہیوں

پہریدار وراثت دا ہاں، دھرتی دھرم نبھاواں گا میں
ایس جنم تاں نبھ جاواں گا، ہور جنم دا دعویٰ نہیوں

صبر صدق سنتوکھ سمرپن سورج دے تپ تیز جیہا ہے
ظالم دا جم کال بناں گا، راج تخت دا پاوا نہیوں

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

ساڈے من دی گلی چوں اج کون لنگھیا
وے میں جیہدے کولوں بنا بولے دل منگیا

مینوں سدھ بدھ بھلی، ہوئی جند ادھموئی
جدوں والاں وچ اوس نے گلاب ٹنگیا

جیہڑے جان دے نیں سچیاں محبتاں دی سار
کہندے رب اوہناں روحاں تائیں آپ رنگیا

لاجونتی دے وانگ میں وی کھولھی نہ زبان
اوہ وی چھوئی موئی، چھوئی موئی بڑا سنگیا

شاید اوس دا ہی نمھا نمھا نیناں چ سرور،
پہلی تکنی چ مینوں جیہدے پیار ڈنگیا

ایہہ تاں روحاں دا سمیل، جیکوں دیوا بتی تیل
کالے جگ دا ہنھیر ویکھ بڑا کھنگھیا

ہن مٹ گئے زمانے دیاں تیراں دے نشان
اساں درد مجیٹھڑے چ من رنگیا

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

مر چلے ہاں دم دم کرکے رشتیاں دی پرکرما کردے
کچ دا بھانڈا ٹُٹ نہ جاوے، ہتھ پاؤندے ہاں ڈردے ڈردے

نہ سندے، نہ سمجھ رہے ہاں، سوچن والے بوہے بند نیں
تن نیڑے من دور دور نے، شیش محل گھر گوڑھے پردے

پتھر دے بھگوان دی سنگت، کردیاں عمر گزار لئی ہے
ایہدے ورگے جگرے ہو گئے، پوجا اسدی کردے کردے

غرضاں دے جنگل وچ پھردے دن ڈھلیا تے رات پئی ہے
آپے ہی دس کیہڑے ویلے فرضاں دی رکھوالی کردے

منجی تھلے جمیاں نوں دس، چن تے سورج دسدے کتھے
عمر وہاؤندے سہکدیاں ہی، کھڑے دُپہرے جونہیں جردے

توڑ دیا کر در دیواراں عقل کوٹ دے واسی سجنا
چوگردے دے قیدی جہڑے، نہ ہی جیوندے نہ ہی مردے

جس دن آپاں جنم لیا سی، جے نہ زندگی اس توں سوہنی
خود اپنے توں پچھنا بندے، کیہ ہاں آپاں رہندے کردے

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

دھیتے 1 نال پتیتے 2 رل گئے، پی گئے دارُو دا دریا
دِیوے بجھے دواکھڑیاں 3 چوں، گھرکیناں 4 نوں تھاں ملیا

بوہیے 5 اندر رکھی روٹی، سُکی لکڑ وانگ بنی
لہہ گئے پرات پڑاوے 6 اِک دو، اُچا نیواں پیر پیا

ٹانڈ 7 دے اتے کجھ نہیں دسدا، گھڑونجی 8 تے گھڑے دھرے
صبر کتے 9 ویڑھے اندر، چیچ وہٹیاں چوپ 10 لیا

جھکھڑ جھانجا، سر تے بدّل، دانا پھکا سانبھ لوو
وچ ترنگڑ 11 توڑی بنھ توں، جھمب 12 اُتار تے سستی لاہ

ٹنک رہیا چاندی دا دیڑ 13 ویکھ روپیہ چن جیہا
امبر دے وچ خطیاں ڈھکن، تارے ونڈدے نور اتھاہ

گل وچ ہار بگھتیاں والا، گُھمدی اُوری 14 نار پھرے
بے قدرے مورے 15 نوں ایویں، دمکڑیاں 16 دا فکر پیا

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

میری ماں نے شبد سنبھالے، ویکھو کِنا مہنگا مال
سانوں خبر نہیں کیوں وِیرو، کیہ کجھ گم گواچ گیا؟

00

1ڈھیاں والے۔2پتاں والے۔3 دیوا دھرن والی تھاں۔4 گھرینی دا گھر۔5ڈکو۔6 پرات ہیٹھ جڑے پیر۔ 7پرچھتی۔ 8 گھڑے رکھن لئی دیوار چ گڈیا چوکھٹا۔ 9بھرے بھرائے۔10سرخ پھلکاری ۔11 توڑی ڈھون لئی بنیا جال12بکل موں سر کجدی13دوہرا روپیہ چاندی دا14جلاہے دی نلکی15وڑی بھریا مردسریر.16پیسیاں دا

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

پیار دے راہ وچ دسو تاں سبھی کسنوں نہیوں درد ملے
وکھری گل ہے، ون ہریالے، بن کے کجھ ہمدرد ملے

سر تے سورج، تپدی دھرتی، جد پیراں وچ چھالے سی
بھتی واری، کول کھڑے نہ، جنے رشتے، سرد ملے

میں مٹھے خربوزے وانگوں جیہناں سنمکھ حاضر سی
چاقو، تیز کٹار کدے کجھ بن کے مینوں کرد ملے

کالے مینڈے رستے بھاویں، چٹے وستر پا تریا
سمجھ پوے نہ سارے راہیں، مگرے اڈدی گرد ملے

چوس گیا رت چندرا موسم، سرخ گلاب دی واڑی دا
جد ویکھاں پنجاب دا چہرہ، پیلا بھوک تے زرد ملے

کرسی تے بھگوا جاں سوہا، نیلا پیلا جو بہندا
جتن لئی شطرنج دی بازی، رنگ برنگی نرد ملے

وقت اڈیک رہیا ہے چر توں، روح دا درد نوارن لئی
موئی مٹی جاگ پوے ایہہ، پھیر اگمڑا مرد ملے

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

نشچا دھار ترو تاں قادر منزل نیڑے کر دیندا ہے
شوا دیوتا، بے ہمتے نوں، اوداں کتھے ور دیندا ہے

رحمت دا مینہہ ستیاں اتے، نہیں برسدا تکیا میں
ہمتیاں نوں داتاں دے دے جھولی تنگی کر دیندا ہے

ہس کے تکیاں دھرتی ساری پھل کلیاں خشبوآں بندی
اکھ وچ اتھرو ہون تاں شیشہ چہرہ دھندلا کر دیندا ہے

تیری میری شکتی ویکھیں، اک نقطے تے رک نہ جاوے
پتھر دے دھر اندر اوہی، کیڑیاں نوں وی گھر دیندا ہے

چیتے رکھیں، ہمت اگے نچدی پچھی دھن دی دیوی
جے پرواز پرندہ چاہے، تاں ہمت نوں پر دیندا ہے

میں بنداں جد جگنوں، تارہ، چن جے رات ہنھیری اندر
تڑکسار پربھات دے مگروں، سورج مٹھی دھر دیندا ہے

گگن تھال وچ چن تے سورج جیکر دیوے دسدے ہوون
میرا بابا سپنیاں نوں وی، دھرتی جڑا بر دیندا ہے

OO

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

تاریاں دے نال ایویں ضد نہیں پگائیدی
امبراں تے اپنی اچی پینگھ نہیں چڑھائیدی

دور دور بیٹھنا تے چپ رہنا ٹھیک نہ
لسی تے لڑائی ایویں بہتی نہیں ودھائیدی

دل دی آواز پرواز آپے کردی
ہاؤکیاں دی بات دوجے کن نہیں سنائیدی

خوشیاں نوں ونڈنا جے سکھ لوے آدمی
لمی نہیوں ہندی کدے رات وی جدائی دی

پھلاں وچوں رنگ تے سگندھ کوئی لے گیا
دسوّ ! کیہڑے ٹھانے ایہدی رپٹ لکھائیدی

میدے چ سندھور گنھ چہرہ تیرا ساجیا
اکھیاں بلوری چ اداسی نہیں لیائیدی

روح دے اتے بھار کیوں پہاڑ جڈا رکھیا
تتلی معصوم کدے پنجرے نہیں پائیدی

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

مارن کھنڈا ساتھ ہمیشہ سرخ وستروں ڈردا ہے
ایسے ڈر چوں رتے رنگ تے مڑ مڑ حملے کردا ہے

ہتھیاراں دا ونج کردیاں بھل بیٹھا ہے مانوتا
وطن ثبوتا نگلن خاطر اکو برکی کردا ہے

ست سمندر پاروں وی اوہ کردا پھردا آدم بو
وشو امن دا چٹا پرچم، اندروں اندری ٹھردا ہے

مگرمچھ دا چتھیا بندہ دھرتی اپر رینگھ رہیا
پرمانوں دا جھمبیا جیکوں نہ جیندا نہ مردا ہے

بھون سفید چ خونی پنجہ، منجا ڈاہ کے بیٹھ گیا
گول گلوب بھبکیاں کولوں، کمبدا ہر ہر کردا ہے

قلم دوات تھڑکدی پیروں، لکھدا کالے لیکھ جدوں
کورا ورقہ کمب جاندا پھر، ٹھنڈے ہاؤکے بھردا ہے

بور جھڑے امباں دا سارا، مرجھاؤندے پھل ٹاہنی تے
ایہہ بدبخت، کلہنا باغیں پیر جدوں وی دھردا ہے

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

کیہ پچھدے ہو باتاں یارو، اتھرے دل دلگیر دیاں
پیڑاں ہن تے ہم راہ ہوئیاں، ندیوُ ں وچھڑے نیر دیاں

کنڈیاں والی تار چ اڑ کے پاٹی چنی شگناں دی
ہن تیکر وی لیراں سنداں، اس چنی دی لیر دیاں

گیرو وستر پا پربھاتی گاوٗندا جھڑا لنگھدا سی
دل دی تختی اتے بولن، طرزاں اوس فقیر دیاں

کنّاں دے وچ مندراں پا کے ایہہ جوگی کیہ چاہندے نیں
فیشن دی منڈی دے رانجھے، کرن شکایتاں ہیر دیاں

نہیوں لبھنے لال گواچے، جاندیاں وی تر پیناں
وچھڑے یار محبتاں والے، قیداں توڑ سریر دیاں

رات کھڑی سی، دیوا بجھیا، چار چفیر ہنھیر پیا
اوہ باتاں نہ من توں لتھن، کیتیاں وقت اخیر دیاں

شام ڈھلی پرچھاویں ملے ہوئی جاندے برکھاں دے
ڈاراں آون بنھ قطاراں، جان ہوا نوں چیردیاں

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

سجناں بگیچیوں گلاب بھیجیا
بِنا لِکھے خط دا جواب بھیجیا

رات میری ہِکڑی چ ہِکدا رہیا
دن چڑھے جیہڑا توں خواب بھیجیا

انگ انگ مہکیا سروریا گیا
شبداں چ گُنھ کیہ جواب بھیجیا

اوس پچھوں پھیر کجھ یاد نہ رہیا
سانبھ لیا جیہڑا توں شباب بھیجیا

دل وچ رکھیا سواس وانگراں
ہئوکے دا جواب میں شتاب بھیجیا

ویکھ لے سجایا ایہنوں تمغے دے وانگ
میرے لئی جیہڑا توں خطاب بھیجیا

ساڈے ول بھیج ہور صندلی سمیر
اساں تینوں راوی تے چناب بھیجیا

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

ویکھو پیار نال جے عینک اُتار کے
مٹدی پیاس اس طرحاں، اکھاں نوں ٹھار کے

مٹی دا تن شنگار لوٗ، بازار آکھدا
ویکھو گے شیشہ ہن کدوں، روح نوں نکھار کے

تکیا کرو جی نور وی، اکھیاں نوں میٹ کے
رنگاں دی کہکشاں دھرو، ساہیں دلار کے

دنیا عجیب پرخ وچ، پایا، میں پے گیا
اوسے ہی تھاں تے آ گیاں، پھر تر کے، ہار کے

ادھی کو رات سی جدوں، میں اٹھ کے بہہ گیا
خورے سی کس نے ناں لیا، میرا پکار کے

میں نال تیرے تر رہاں، خوشبو تے پون وانگ
مینوں توں درد سونپ دے، من توں اتار کے

چنگا نہیں جی اس طرحاں، کنڈ کرکے پرتنا
چلے کیوں ہو سوہنیوں، جیندے نوں مار کے

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

دھرتی میرے چار چفیرے، روح دے اندروار سمندر
درداں دے دریا دا پانی، کردا مارو مار سمندر

اکھ دا پانی، دل دی بستی، جیبھا دا رس، پیار محبت
میں تاں اج تک ویکھے نے بئ، ایہی نے کل چار سمندر

اک چوانی مٹی کیول باراں آنے کھارا پانی
پھر وی تپدا کھپدا رہندے، رکھدا روح تے بھار سمندر

تیری میری پریت کہانی، تاہیوں ہنجھ دی جون پئی ہے
ذات، دھرم تے رنگ نسل دے، ہن ساڈے وچکار سمندر

اَمن شکتی کھنبھاں اندر، دیس پرائے اڈیاں کونجاں
ویکھو بنھ قطاراں چلیاں، کرن گیاں ایہہ پار سمندر

ندیاں نالے بھر بھر وگدے، وہندے دن تے رات پئے نیں
بکل وچ سمیٹے سبھ نوں، کداں آخرکار سمندر

اپنی دولت ہندیاں سندیاں، اچھل جاندے، تھوڑدلا ایہہ
آل دوال اجاڑے سبھ نوں، رکھے دل وچ کھار سمندر

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

شیراں دے شکاری کدے بکری نہیں پالدے
ہندے نہیں شکاری کتے ہرناں دے نال دے

ہمتاں دے اگے تاں مصیبتاں وی ککھ نہ
کم چور رہندے نے بہانے سدا بھالدے

متوں ہولے بندے سدا دوسرے نوں ڈیگدے
عزتاں دے بھائیوال پگ نہیں اچھالدے

آ جا نی چنوتییئے، توں دور کاہنوں کھڑی ایں
سمیاں دے ہانی کدے ہونیاں نہیں ٹالدے

ہنساں تے کاواں دے نے اڈو اڈ آلھنے
بھاویں نے نواسی دوویں اکو جہی ڈال دے

برکھاں وٹائے ویس، موسماں توں سہم کے
وکھ درویشاں بانے، ہاڑھ تے سیال دے

بلی نے پڑھایا شیر، اوسے نے دبوچیا
بندے شکاری قیدی، اپنے ہی جال دے

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

میں اوہ بِرکھ کِتے نہیں ڈِٹھا، جس دیاں ہون نہ چھاواں ہو
موہ ممتا دا اس گھر مروآ، جس گھر دادیاں ماواں ہو

ماں تے دھی دی سانجھی بکل، دل تے دھڑکن اکو ہی
من اندر دی پیڑ نوارن کردیاں دور بلاواں ہو

دھرت ہنھیری، امبر کالا، پوناں پاگل ہوئیاں نیں
شکر خدایا، جگنوں جگدا، چانن دا سرناواں ہو

میں سترنگیاں پینگھاں جھوٹاں، توڑاں تارے امبر توں
ریجھاں دی لج عرشاں اتے کس ٹاہنی تے پاواں ہو

میری مٹھی وچوں کر گئے، پنج دریا دے موتی وی
راہ کنڈیالیاں تاراں گھیرن جدھر نوں وی جاواں ہو

کٹھ پتلی دے وانگ تماشہ، تکدے تکدے تھک گئے ہاں
سمجھ نہ آوے پچھے بیٹھا، کھچدا کون تناواں ہو

ٹوڈی بچے انقلاب نوں افراتفری آکھ رہے
مکت کراؤنیاں ایہناں توں ہی، ریجھاں، دھپاں چھاواں ہو

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

پوناں ہتھ سنیہا گھلیا، اس نوں خود پروان کرو جی
اپنی ڈونگھی چپ دھاری ہے، کجھ تاں میری جان کرو جی

دستک دے دے ہار گیا ہاں، بوہا بند ہے کھلھیا نہیں جے
آکھ دیو، توں واپس مڑ جا، اینا تاں احسان کرو جی

کتھے لکھء، کرس کنجوسی ایداں میرے نال کرن لئی
نظر مہر دی پا کے جھولی، کجھ پل تاں دھن وان کرو جی

جان کڑکی دے وچ پھاتھی، نہ ایدھر نہ اودھر ہاں میں
آکھ الوداع کہہ کے میرا پرتن ذرا آسان کرو جی

سر شہزادی روپ ونت دے ہوٹھ اڈیکن شبد سریلے
ایہہ پل مہنگے، مڑ نہیں ملنے نہ ایڈا نقصان کرو جی

پورن ماشی دا چن سوہنا، رشماں کت اٹیر رہیا ہے
نیندر پچھے مہنگی دولت، ایداں نہ قربان کرو جی

سہج، لیاقت، دل دی دولت، ودھ جاوے جے ونڈ دیؤ تاں
در تے آئے کھڑے سوالی، مٹھیاں بھر بھر دان کرو جی

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

اس دھرتی تے دسوّ کیہڑے، ہے نہیں جو کرسان دے دشمن
ایس نسل دے سبھ جی ہندے اصل چ تاں انسان دے دشمن

کھیتاں اندر فصل بیجدا، بھرم بھنڈاری ہون دا پالے
بھید بھاوَ بن کل دنیاں دے کیوں لوکیں بھگوان دے دشمن

ایہہ وکھری سرحد تے راکھا، ان محاذ دا سنگھ سورما
کیوں لٹدے نے منڈیاں اندر، کرتی نوں سویمان دے دشمن

دیش پریم پیالہ پیندا، انکھ آبرو خاطر جیندا
چتر چلاک کرسیئیں بیٹھے، کیوں جانباز جوان دے دشمن

پہلاں صرف زمین سی گروی، ہن شاہ منگدے فرد ضمیراں
تنگیاں، توڑے بن چلے نیں، ویر میرے دی جان دے دشمن

اس دا وی دل کردے بچے پڑھن سکولیں، کرن ڈگریاں
اس نوں آکھن فیلسوفیاں، جو اس دے سنمان دے دشمن

حق منگدے نوں لاٹھی گولی، نیلا امبر، دھرت گواہ ہے
کیوں نہ جانن اس دی ہستی، آدم دی سنتان دے دشمن

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

وطن اساڈا چوراں والی، جتھے دھرم ایمان توں چوری
دھرم سال وچ وکدا ہر دن کنا کجھ بھگوان توں چوری

ویکھن نوں دروازے پہرہ، کنڈے جندرے تھاں تھاں لمکن
چین گاچا، روح کرلاوے، ہووے سبھ دربان توں چوری

شبد گاچا، کرم گاچا، رہندی کھہندی شرم گواچی
ربا! تیری اکھ دے ساہویں ہو گئی دھرم ستھان توں چوری

گڈیاں اتے پٹولیاں عمرے، اک بچڑی ہے بچڑاں کوہی
قہر کفر نے تانڈو کیتا، مٹی دے بھگوان توں چوری

تخت سلامت تاج سراں تے، عدلی راجا، راج گاچا
ایداں تاں ایہہ ہو نہیں سکدا، ہووے سبھ سلطان توں چوری

تیرے ہتھ تلوار کیوں ہے، کرپا دی کرپان دی تھاویں
لوہے نے کیوں اکھ بدلی ہے، ہتھ وچ پھڑی میان توں چوری

ہن تاں ساڈا باپ روپیہ، ہے بد نیتی جننی مئیا
بھرم نگر دے واسی ہاں سبھ وید کتیب قرآن توں چوری

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

تر رہیا ہے وقت سبھے، صرف اکو چال نال
توں بھلا نچے پیا کیوں، غرض بدھی تال نال

بیٹھ جانا موت ورگا، سبق تیرا یاد ہے ماں
تر رہاں ہاں میں نرنتر درد ونھے حال نال

توں میری انگل نہ چھڈیں، نی امیدے یاد رکھ
تپدے تھل وچ، سورجے سنگ میں ترانگا نال نال

سمجھیا کر توں پرندے، ایہہ شکاری بہت تیز
پنجرے وچ پاؤن خاطر، چوگ پاؤندے چال نال

تیر تے تلوار مینوں مار، تیرا کرم ہے ایہہ
میں تیرا ہر وار موڑوں، صدق والی ڈھال نال

کاہلیا نہ کاہل کر توں، سہج نوں ساہیں پرو لے
دھرت نوں منیا کسے نہ اج تیکر چھال نال

ماچھیاں دی چال ویکھیں، مگرمچھ نے بے لغام
نکیاں مچھیاں نوں گھیرن، پونگ پھڑدے جال نال

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

زندگی چ کدے بیبا ایسراں نہیں کریدا
بُریاں دی بات دا ہنگارا وی نہیں بھریدا

بہن تے کھلون بارے گل پلے بنھ لے
سچ پلے ہووے، کلے ہون توں نہیں ڈریدا

رات پچھوں دن پھیر ایہی نت نیم ہے
ایویں دم گھٹ گھٹ جیندیاں نہیں مریدا

جسراں ملاپ روح چ چھیڑے وسماد نوں
اوسے طرحاں مترا وچھوڑیاں نوں جریدا

ٹٹ گیا سپنا حقیقتاں نوں جان لے
بھل جا توں سپنا حسین کسے پری دا

آئیاں ازماؤن تیرا تان میرے ہیریا
ویکھ کے مصیبتاں نوں ایویں نہیوں ٹھری دا

اج نوں سنوار بھائی کل کس ویکھیا
ایہی اپدیش میرے گو رو تیرے ہری دا

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

کہہ دینداں، پر ورتاں نہ میں، شبد کدے ہتھیار دے وانگ
تاہیوں ہی ایہہ دسدے نہیوں سر بدھی دستار دے وانگ

زندگی دی رنبھومی چوں میں، کھسک پچھانہہ نوں مڑدا ہاں
شرم کراں نہ تردا جد میں، پھر یودھے بلکار دے وانگ

دھرم دھراتل چھڈ کے تردے، سنگ مرمری فرشاں اتے
بولن بول کبول چودھری، جیبھاں تیز کٹار دے وانگ

نیتی وان بدل کے نیتی، بدنیتی تے آ گئے نیں
دھڑا پیارا دھرم دے نالوں، کلیگ دے اوتار دے وانگ

حرف ٹکاؤ، بنے وکاؤ، پیریں جھانجر پا بیٹھے
راگ سدا درباری گاؤندے، چوغا چگدی ڈار دے وانگ

دھواں دھار ماحول وشیلا، دم گھٹدا، ساہ پھلدا ہے
مکھ صفحیاں تے زہری خبراں، روزانہ اخبار دے وانگ

جد وی سفر کراں میں سوچاں، سوچ سوچ کے بہہ جاواں
کتھے قدم ٹکاواں، سبھ راہ، تیز دھار تلوار دے وانگ

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

ویڑھے دے وچ رکھڑا لا لئیں چاواں لئی
خود غرضا! نہ بیج اکلیاں چھاواں لئی

چڑیاں بنھ قطاراں امبریں اڈ رہیاں
رونق میلہ لازم بہت ہواواں لئی

ٹاہنی اتے نچدے پتر مانیا کر
صرف ہوا نہیں دیندے کیول ساہواں لئی

شہری ہوئیوں آلھنیاں توڑیں توں
اس نوں ڈھاہنا پاپ ہے، پنڈاں تھاواں لئی

جد بجلی تر جاوے، جند تے بن جاوے،
چھتری بندے بِرکھ نے پکھیاں ماواں لئی

اس دے ٹاہن سلامت رکھیں ازلاں تیک
بھین میری دی پینگھ تے سجڑے چاواں لئی

ہر بوٹے نوں پانی پاؤ رشتیاں وانگ
ایہہ وی سبق ضروری، بھین بھراواں لئی

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

راجیاں نوں یاد نہ جے قول اقرار ہے
ساڈی الغرضی ہی بہتی ذمہ وار ہے

انبیاں نوں ٹک ٹک باغاں نوں اجاڑدے
اک نہ اکلا، ایہہ تاں طوطیاں دی ڈار ہے

کاواں نے سی کھوہے ساتھوں زور نال آلھنے
گھگیاں وچاریاں نوں اپنی کتھے سار ہے

جال وچ اڈنا پرندہ پھاتھا ویکھ لؤ
چوگ والے لوبھ پچھے ہو گیا شکار ہے

تلیاں تے سیس والی فیس اوکھی تارنی
ماریا دوچتی، سر گڈے جنا بھار ہے

وکھ وکھ آلھنے تے اڈ نے اڈاریاں
قافلہ ہی اندروں تے فٹ دا شکار ہے

کھہڑا ویری دے گیا، کھڈونا ایہہ معصوم نوں
بچیا نہ کھیڈیں، ایہہ تاں اگ دا انار ہے

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

نہ مطلع نہ مقطع ایہہ تاں درد کہانی رات دی
ترل وارتا ایہہ تاں دل دے اندرلے جذبات دی

ہور کسے نوں کیہ سمجھاواں، میں تے آپ گواچا ہاں
سمجھ اجے نہ آئی مینوں حالے اپنی ذات دی

روٹی نوں کاں جھپٹا مارو، کھوہ لے جاؤ بالاں توں
نیت کھوٹی سمجھ گیاں میں، کالے مُونہہ بدذات دی

سوچ سمجھ کے چاتر لوکاں، تانی ایہہ الجھائی ہے
کوشش کر سلجھاؤنی چاہناں گنجھل ایہہ حالات دی

جھیوری دے ہتھاں چوں بھانڈے مانجدیاں جو چھڑدی ہے
سرگم ایہہ تاں اوہدے گھر دے سکھنے توے پرات دی

زہر پیاؤندے راج گھرانے، پتہ نہیں ہن کتھے نیں
نسل اجے وی بڑہکاں مارے، وِش پیندے سقراط دی

چار چفیریوں گھریا بندہ، پھاہ لے کے کیوں مردا ہے
پیڑ پچھانوں کدھر جاندی، اس دے آتم گھات دی

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

کچیاں گھراں دے بوہے کندھاں نوں سنبھالیے
وڈے نے سوال ایویں ہس کے نہ ٹالیے

ساگراں دی ہک تھلے ساڈا ہی سامان ہے
چلو جی مدھانی پھڑ ایس نوں کھنگھالیے

پھردے نے چور تے لٹیرے شرھیام ہن
اپنے بنیریاں تے آپ دیوے بالیئے

کاہدا اوہ ایمان جو بازار وچ بہہ گیا
چور اتے سادھ ایتھے بنے بھائیوالیے

تیرا انصاف کہندے کھنبھ لا کے اڈیا
فیصلے سناویں کیسے دلاں دیئے کالیے

حداں سرحداں دے ارار پار موت ہے
زندگی دے راکھے ہو گئے عقلوں دیوالیے

پے گیا پھٹارا راگی گاوندے نے بسنت راگ
فٹ پؤ نی توں وی ہن آس دیئے ڈالیے

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

نہ گھبراویں جین جوگیا، اج مگروں ہی کل ہوندا ہے
ڈھیری ڈھاہ کے بہہ نہ جاویں، ہر مشکل دا حل ہوندا ہے

چار چفیر گھمریاں پاؤندا درد پرندہ بہن نہ دیویں
من دی ٹاہنی پکا رہِ کے ایہی بندا سل ہوندا ہے

توں تکراروں سدھ م سدھا پہنچ گئیں ہتھیاراں تیکر
غصہ تاں چنڈال بھراوا، گل دا اتر گل ہوندا ہے

ہر ویلے برسات اگن دی، بول تیزابی مُونہہ چوں کڈھیں
سخن سنیہڑا بھیج بھیڑیا، جے تیرے توں گھل ہوندا ہے

ون وچ کلھا رکھ کیوں ہووے، ہمسایہ ہے ماں پیو جایا
تیز ہنھیریاں والا جھٹکا، تدھ بن کتھے جھل ہوندا ہے

بیہمتاں دی یاری زحمت، رحمت سنگت ہمتیاں دی
بے وشواس نشانے توں بن چار قدم نہ چل ہوندا ہے

درد کہانی بن جاندی اے، 'کٹھیاں ہو کے ہڑ دا پانی
صبر، صدق، سنتوکھ بنا ایہہ کلیاں کتھے ٹھلھ ہوندا ہے

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

اک پڑ تھلے دوجا اتے، پیس رہے چکی وچ دانے
بھولے لوک الاپ رہے نیں، سبھ کجھ ربّا تیرے بھانے

ساڈا آٹا سانوں ونڈ کے، آکھی جان وجاؤ تاڑی،
کنے چاتر ہو گئے ویکھو، کرسیدھاری زر جروانے

کنک وی ساڈی، ہتھ وی ساڈے، پیسیا کوئی ہور سمیٹے،
دھرتی دھرم گواچ گیا ہے رکھوالا نہ فرض پچھانے

چڑیاں موت گنواراں ہاسہ، ایہہ ورتارا مکدا نہیوں،
پھرن شکاری کس غلیلاں، دھرم نگریؤں، دھر لدھیانے

اٹھا بولا مایہ دھاری، شستر دھاری تے ادھیکاری،
کہڑا در کھڑکایئے دسو، جہڑا ساڈا درد پچھانے

پھر بتاں نوں پوج رہے ہاں، مکت کرایا جس توں گُرواں
کدھر گھیر لیائے سانوں دھرم دے ناں تے مانس کھانے

یوگی بھوگی رل گئے سارے، ویچن رل کے وطن پرستی
سو پھل کھڑے کیاریؤں پٹ کے، بیچ رہے نے جوگیا بانے

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

ست یگ، دواپر، کال تریتا کلیگ تیکر اکھیاں میٹی

جنت پرندے ہن وی گاؤندے، اوہدیاں داتاں اوہی جانے

بھیڈاں منن والیاں دی وی، نسل بدل گئی، ایہہ کیہ ہویا

ان اتارن والے رج گئے، آجڑیاں دے پاٹے بانے

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

داس کبیر دی جھگی ہے کیوں گل کٹیئن دے پاس اجے وی
چھ صدیاں دا پہیہ گھمیا بدلن دی نہ آس اجے وی

ایک نور تے سبھ جگ اپجے، گاؤندے ہاں، پر مندے نہیوں
لسیاں نوں تاں لینے پیندے، پچھ پچھ کے کیوں سواس اجے وی

راج بھاگ دی اردل اندر گنونتے کیوں چور جھلاؤندے
ہر عرضی تے کیوں لکھدے نے، آ گیا کاری داس اجے وی

بندھن مکت بنایا سی توں، سو پھلاں نوں کھڑن سکھایا
خشبوئیاں نوں گھر نہیں ملیا، بھوگدیاں بنواس اجے وی

میرے اندر کجھ نہیں میرا، سبھ کجھ تیرا، پھر کیوں ہووے
تیری نظر سولی اندر، دھنونتا ہی خاص اجے وی

ترس دا پاتر گیانونتیا، لکدا پھردا چانن کولوں
کالکھ دی سرداری تھلے، تڑف رہیا اتہاس اجے وی

تانا تنیا شبد سنہری، جسدی خاطر داس کبیرا
کرم بھوم وچ پھرے گواچا، تیرا بچن بلاس اجے وی

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

ساڈے ہوندے سُندیاں پنجاب گیا ٹھگیا
ٹھگیا وی ایداں سانوں پتہ وی نہ لگیا

تھالی وچ روٹی سی چپاتی کدوں بن گئی
چھولیاں توں چنے کداں بنے ڈھورا لگیا

چنگے بھلے چول تیرے چاولاں چ رل گئے
کھائی جا گتاوا توں، پنجابیا او ڈھگیا

تینوں وی بناؤن گے ایہہ ہور دا ہی ہور کجھ
ویریاں دی اکھ ہن تیرے اتے جھگیا

تیرے جہے مشیناں چ ہزاراں ساز قید نیں
وجیں گا توں کداں ہن ڈھول اُتے ڈگیا

تیریاں اڈاریاں دے نال سدھا ویر ہے
کٹ دے توں نشیاں دا جال شیر بگیا

ویکھ لے سرھال☆ تیری رت نوں ڈکاریا
نوں من ریت سکی موئیوں پت جگیا

*رت پینا رینگن ہارا جیو

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

بڑا ہی ورجیا خود نوں ایہہ کہنوں رہ نہیں سکدا
میں تیرے واسطے تاں ہور ہیٹھاں لہہ نہیں سکدا

ادھوری گفتگو چھڈ کے توں مڑ کے بات نہ چھوہی
میں تیری بے رخی اپنی وی جندے سہِ نہیں سکدا

توں میری اکھ وچ اتھرو دی جونے کیوں پئی پیڑے
جو پتھر ہو گیئے، ہن نیر بن کے وہِ نہیں سکدا

اکلا آدمی ادھا ادھورا، کیہ کہے، کسنوں
میں دل دی وارتا تیرے بناں تاں کہہ نہیں سکدا

میں اڈنے باز دے کھنبھاں تے امبر بہت گاہیا ہے
تیری دہلیز تے میں چوگ دے لئی بہہ نہیں سکدا

صرف کمزوریاں بندے دیاں مُونہہ بھار کر دیون
ثبوتا آدمی اوداں کسے توں ڈھیہہ نہیں سکدا

کدے ویکھیں، گنیں، بکل میری وچ چن سورج نے
میں تارہ نگر سارا، لے کلاوے، چھہِ☆ نہیں سکدا

* لک چُھپ کے بہنا

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

چکی پھردیں لاش اجے وی، تن جیندا من اندروں مریا
بن منزل توں تردے تردے، تیرا حالے دل نہیں بھریا؟

اپنی لمی چُپ دا کارن، دس تاں صحیح کدے توں جندے
میرے نال گفتگو کردی، سچ دسیں نی دل نہیں کریا؟

اک ٹاہنی تے اپنے الو، راگ الاپن آپو اپنے
جس وطن دا راکھا ہے رب، ہن وی مریا، ہن وی مریا

موت دے نال مشکری کردا، اوہ پنجاب گواچ گیا ہے
ہن تاں ایتھے رکھ تے بندے، جنت پرندہ ہر جی ڈریا

آپے ہی توں دس بھراوا، میری سکھیا کنج لوے گا؟
کنی دیر گلاس تیرے ہتھ نکو نک شراب دا بھریا

تیری زلف سنواراں ہتھیں، ریجھ اجے وی مچل رہی اے
تینوں ورن لئی دس پریئے، کیہڑا ستم نہیں میں جریا

بدلاں دی چنی دا اوہلا، پاسے کر، لشکوراں بن جا
دید پیاسے نیناں خاطر، تیرے توں ایہہ وی نہ سریا

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

بچ جا پنجاب سیہاں، چوکیدار کہہ گیا
اوناں تاں بچا لے، جِنا پلے تیرے رہِ گیا

نشیاں سمیت کنے ویلاں تینوں ماریا
ایویں تاں نہیں پہیہ تیرا پٹڑی توں لہہ گیا

نرمے دی پنڈ بھاری، تریا رہِ، رکیں نہ
اُٹھیا نہیں جانا جے توں پانی وچ بہہ گیا

سورما سدیوی جنگ لڑے تاں ہی سورما
گندا نہیں کنے وار ہکڑی تے سہِ گیا

چین وی تاں اُٹھیا سی 'فیم دے پہاڑ' چوں
جگ سارا کوکدا سی ڈھیہہ گیا ہئی ڈھیہہ گیا

لگ گئی سیونک تیری دیہی تے دماغ نوں
لکھ دا سی ہندا ہن ککھ دا نہ رہِ گیا

اگ تاں جوانا سارے سینیاں چ قید ہے
جگ مگ جگے جہڑا تیلی وانگوں کھہِ گیا

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

سانبھ توں ملاحا بیڑا، چپو مار تان نال
کنا کجھ پلاں ہیٹھوں وہندا وہندا وہِ گیا

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

عوامی شاعر اُستاد دامن دے ناں

مادھو لال حسین دے حجرے شبد اگن دے گھڑدا تیر
پنج دریا جس اندر شوکن، دامن سی استاد فقیر

جسم چیر کے وطن بنائے، کھس گئے کھنبھ پرندیاں وانگوں
ساری عمر رہیا اوہ سیندا، پلے پاٹی روح دی لیر

بندے وچ وشواس جگاؤندا کہندا ہمت کر لئو یار
جھنگ سیالاں ول نوں چل پؤ، اگلے پنڈ اُڈیکے ہیر

وارث دا سی اصلی وارث، لوک پیڑ دے ہمدم ورگا
زندگی دی ٹکسال چ ڈھلیا، حق سچ تے انصاف دا پیر

نہ سی وید، حکیم، اولیا، نبض پھڑے بن دسدا سی
تُرت پچھان کے کہہ دیندا سی، کرسی دی اکھ وچ ہے ٹیر

حداں تے سرحداں اس لئی، ارتھ ہین سن، روکاں وی
صدق سلامت کرکے اوہدی، ہوک تاں جاندی امبر چیر

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

کہندے نیں اِک وار ملدیاں، لالی ویکھ کے اکھیاں دی
کوک کیہا اس، سانوں پٹیا، جس نوں کہن آزادی ویر

واہ او شاعرہ! پہریدارا ماں بولی تے غیرت دے
پیاس مٹاون میری، تیرے بول جو ندیوں نکھڑے نیر

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

رات ہنیری ہوکا دیویں، آکھیں بار م بار او یار
چن ستارے سورج میریاں دو باہاں وچکار او چار

تیرے ہتھ وچ سوہا پرچم، گھٹ کے نہ رکھ، لہرن دے
رنگ رتڑے نوں بولن دے توں اس موتے نہ مار او یار

ایہہ بکل برہمنڈ جڈی اے، لوک مکتیاں دا جو خواب
اُسنوں گھٹ کے سیمت نہ کر ہور ذرا وستھار او یار

میں وی تیرے نال برابر، دھر بن بال مشال کھڑاں
بول ذرا توں کیہڑی گل دا، روح تے رکھدیں بھار او یار

ایہہ جھہڑی اسمان چ لشکے لیک جھی کرپان دے وانگ
شعراں میریاں روپ بدلیا، بن بجلی دی تار او یار

جادوگرنی کرسی نے سبھ رینگن ہار بنا سٹے
اُڈنے پڈنے سپنے ہو گئے، کیوں اپنے لاچار او یار

آپاں حالے فوج پیادہ، کھلری، کٹھی کیتی نہیں
ساڈی بستی لٹن مڑ کے چڑھ پئے گھوڑ سوار او یار

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

میں تیرے ساہاں چ حاضر، الوداع کہنا نہیں ہے
اِک پل کیہ، اک ساہ وی، دور میں رہنا نہیں ہے

پلک دے اندر نورانی، روشنی وچ گھل گیا ہاں
ایس تھاں بن ہور کدھرے میں کتے بہنا نہیں ہے

توں کدے وی شام ویلے، ایہہ کہیں نہ، جان دے ہن
بن سواساں جین والا درد میں سہنا نہیں ہے

اے محبت! عجب تیری داستاں ہے مہک ورگی
ایس توں مہنگا کدے میں ویکھیا گہنا نہیں ہے

کیہ کہاں، کداں کہاں، توں کیہ کیہ مینوں بخسیا اے
اک دو جنماں چ میتھوں، قرض ایہہ لہنا نہیں ہے

ہو گئی سی پیڑ پتھر، پگھلیاں آرام ہے ہن
تیرے بن دریا دِلے دے، 'کلیاں ویہنا نہیں ہے

دل دی تختی اکریا ہے مہک دے پھمبے محبت
آخری ساہاں دے تیکر، حرف ایہہ ڈھہنا نہیں ہے

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

میرے ہتھ وچ سورج نہیوں، دیوا ہے اک ٹمک رہیا
ایہدے سر تے رات ہنھیری، وچوں دی میں گزر گیا

وکدے نے گفتار دے غازی، منڈی دے وچ گا ہک بڑے
ایس شہر کردار گواچا، چانن سوہی لیک جیہا

کالا امبر وچ وچ تارے، ایہہ ہن وچھڑے میت مرے
سلھی اکھ نے ویکھدیاں ہی بھریا ہوکا سرد جیہا

سچیں میں دریا ہونا سی، وہندا جے میں بہندا نہ
نہ پینڈے پھر ریتل ٹبے، ایہہ توں بالکل ٹھیک کیہا

بجھیا بجھیا مر جاویں گا، جگ تے کر دے سرخ سویر
چار چفیر وچھا دے چانن، دل نوں کنی وار کیہا

سورج دی لشکور ورگیا، دھرت اڈیکے تینوں ہی
کرناں بیج سیاڑاں اندر، گلیاں کوچے توں رشنا

گیت غزل جاں آکھ رباعی ایہہ تیرے تے نربھر ہے
اتھرو کریا صفحیاں اُتے، دل نے اپنا درد کیہا

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

دن چڑھدے توں شام تیک جد یاداں جھرمٹ پوندیاں نیں
ساہاں وچ سرگم چھڑ پیندا، پھر پوناں نغمے گوندیاں نیں

کدے سورج چن تے تاریاں وچ، جند لبھدی تینوں ساریاں وچ
سنیا کر امبراں والڑیا، جد کونجڑیاں کرلوندیاں نیں

تپ جاوے پنڈا دھرتی دا، مرجھاوندے برکھ بروٹے جد
انداز عجب مینہہ منگن دا، تد چڑیاں ریت نہوندیاں نیں

دھرتی وچ جڑھاں سلامت جے، پتیاں نوں لوریاں پون دئے
کھڑدا ہے باغ بغیچا پھر خشبوئیاں آپ بلوندیاں نیں

سورج دی اکھ وچ اکھ پاواں، کرناں وی میرا نیڑ کرن
چانن دی سرم سلائی لے، میرے نیناں دے وچ پوندیاں نیں

روح والے ورق فرولدیاں تے آکھن مُونہہ چوں بول ذرا
دستک در دستک دے دے کے، دل دا بوہا کھڑکوندیاں نے

کھوہاں دے پانی اتر گئے، آہ اکھیاں وچوں کیہ وگدا
ہنجوآں دی مالھ نہیں تردی، ٹنڈاں کیوں بھر بھر اوندیاں نیں؟

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

سپنے وچ روز میں ویکھ رہاں، میری ماں تے چاچی تائی سبھ
حالے وی سانجھا بالن لے، ہر شام تندور تپوندیاں نیں

خواباں دے اڈن کھٹولے وچ، یاداں اسوار سدیوی نیں
دن رات میرے سنگ جاگدیاں، خورے کس ویلے سوندیاں نیں

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

ہمیشہ ڈھال ہی بننا، کدے ہتھیار نہیں بننا
تسیں راہاں چ چھاں بننا، کدے دیوار نہیں بننا

تسیں خوشبو دے وانگر رمکنا پوناں چ گھل مل کے،
کدے باغاں دی روح تے بے وجہ ہی بھار نہیں بننا

ایہہ کالکھ آدمی نوں خوردی برباد کردی ہے،
ہنھیری رات دا بھل کے کدے پریوار نہیں بننا

تسیں دھپاں تے چھاواں نوں، سدا ہی مانا کھلھ کے،
کدے وی کمریاں دی جیل دا شنگار نہیں بننا

تسیں جل دا ترونکا دین خاطر مشق بن جانا،
گھراں نوں راکھ کردے اوہ کدے انگیار نہیں بننا

تسیں ہر وقت ہی ترنیں مشالاں بال کے شبدو،
کدے لالچ دی جھانجر پہندی اخبار نہیں بننا

تسیں سنگل صحیح، پر پگھل کے وی یاد ایہہ رکھنا،
تسیں کرپان بن جائیو، کدے تلوار نہیں بننا

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

بڈھا دریا لدھیانہ دی ہونی دے ناں

میں وی نرمل نیر کدے سی ستلج دا ساں وہن دوستو
ہن تاں مینوں بڈھے تائیں گندہ نالہ کہن دوستو

کیوں شاہاں نوں سمجھ پوے نہ، جل وی اک دیوتا ہندے،
کرن پلیت پوتر پانی، پکا بنے گرہن دوستو

فکر کرن، نہیں ہمت کردے، پڑھے لکھے سبھ گوڑھ گیانی،
مر چلے نے سوچدیاں ایہہ، رل کے نہ ایہہ بہن دوستو

اک پاسے سرمایہ ظالم، زہر پیائے نہ پچھتائے،
بھولے پنچھی ایس قہر نوں، بھانا من کے سہن دوستو

ون سون رسائناں گھولن، میرے پانی اندر جھوڑے،
دانویر بن کرن وکھاوا، مگروں نہ ایہہ لحن دوستو

بند شیشیاں والیاں کاراں، جانے نہ بے کرک زمانہ،
بدبودار ہواڑھ چ جینا ڈاڈھا اوکھا رہن دوستو

میرے وچ وشیلا پانی، جتھوں لنگھدا ونڈدا کینسر،
پہریدار بنو تے جاگو، کالے ٹکے ڈھہن دوستو

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

رن بُھومی نے روپ بدلیا، انٹرنیٹ میدان بن گیا
سچ پچھو تاں نیتا بن کے، برا بولنا شان بن گیا

پگ پوچویں سوہنی صورتَ، ڈھڈ اندر پیٹرول ٹینکیاں،
اگنبان ہی چھڈی جاون، جو جتھے پردھان بن گیا

خود نوں آکھے جنتا سیوک، کہہ کے سیوا چھکدے میوہ،
کہنی تے کتھنی وچ پاڑا، کیسا ہے ایمان بن گیا

ہر گھوڑے دے مگر وچھیرا، کرسی دا حقدار کہاوے،
کملا رملا جو کجھ بولے، اوہی سبھ فرمان بن گیا

کاٹھ دیاں لتاں نوں بونے، سمجھ رہے نے اپنی ہستی،
کرن منادی گھلیئے جسنوں، سمجھے بڑا مہان بن گیا

گھر دی منجی چھڈ کے جو وی، کرسی خاطر بھٹک رہیا سی،
دن چڑھیا تاں سپنا ٹٹا، بوہے تے دربان بن گیا

کوک کیہا شبداں نے مینوں، جو کجھ ویکھیں کیوں نہیں لکھدا،
جو کجھ تکیا لکھیا اوہی، ایہی غزل دیوان بن گیا

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

کیہدی اے مجال سانوں ڈبی وچ پا لوے
مہک دا وجود، بھاویں ساہاں وچ ساہ لوے

اپنی گل صاف، میں نہیں کپڑا، وجود ہاں،
جدوں دل کرے مینوں پا لوے تے لاہ لوے

ساگروں وشال سینہ، نشچا اڈول ہے،
جنا زور لگے اوہدا ،اونا ہور تاء※ لوے

اپنی ہی اگ وچ مچدے نوں کہہ دیو،
کدے تاں پیار نال سانوں چتوں چاہ لوے

چڑھے گھوڑے ہر ویلے، رہنا وی تاں روگ ہے،
بِرکھاں دے ہیٹھ بیٹھ، کھو، کدے ساہ لوے

دھوئیں دے پہاڑ اتے، کیہنے کیتی یاترا،
خواباں دے پرندے ہن دھرتی تے لاہ لوے

ساڈے پنڈ اوسے نوں ہواواں دین لوریاں
کندھ نال کھڑا منجا، جہڑا چھاویں ڈاہ لوے

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

پلکاں اوہلے لکیا سورج، چڑھدا تاں پربھات ویکھدے
چپ دی نھیر گفا وچ رہندے مر چلے ہاں رات ویکھدے

نیویں نظر کریں، نہ بولیں، ہوٹھیں جندرے لا نہ بُھلیے،
دو ہرنوٹے نین تیرے کیوں نہ میرے جذبات ویکھدے

ہجر وصل وچ انتر مٹیا، وقت کھلوتا ہووے جیکن،
بِرکھاں وچ دی چن دا چہرہ، جند نشیائی جھات ویکھدے

صفر برابر میری ہستی، رقم بناں جے توں نال تریں،
بیت رہی ہے عمر اجے تاں یاداں دی سوغات ویکھدے

میں وی چن جاں سورج ہندا تیرے دو نیناں وچ جگدا،
دنیاں والے ذات نوں چھڈ کے، جے میری اوقات ویکھدے

ہس پیا کر چھپے جائیے، کھڑ پیندے من باغ بغیچا،
مہکے جیکوں رات دی رانی، تاریاں دی بارات ویکھ کے

ویکھ کویں گھنگھور گھٹاواں لے کے کنیاں آ گئیاں نیں،
جی کردا سی بھج کے دوویں، اج پہلی برسات ویکھدے

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

تن دی بھٹکن، من دی اٹکن، ثابت قدم اڈول رہے
عقل دی سنگلی، پھڑ لے گھٹ کے، کھسکے نہ ایہہ کول رہے

ہر منزل ہی خود سرناواں دس دیندی ہے پاندھی نوں
پر پک نشچا ہووے جیکر پیراں وچ سمتول رہے

پھر کیہ ہویا چڑھی ہنیری، ایہہ تاں پہلی وار نہیں
بال چراغ بنیرے دھر دے، ٹک جانے جو ڈول رہے

مٹی تے قابض نوں دسو، کول بٹھا سمجھا دیوو،
وگدے پانی، خوشبو، پوناں، دسو کس دے کول رہے

نیلے امبر آلھنیاں لئی، سپنے ریجھاں، اتھرے چاء
میری روح دے اڈنے پنچھی ویکھ لوو پر تول رہے

سندا کیوں نہ بابل بن کے، لکدا پھردیں شیشے توں،
شکر منا توں، ایہہ بے جیبھے درد کہانی فول رہے

اودوں تک تاں سارا کجھ ہی، سبھ اچھا سی، تخت لئی،
دھرتی والے جد تیکر سی، حق سچ توں انبھول رہے

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

جیہناں دے ہتھ کنجیاں نے اوہ لاگے بہن نہیں دیندے
ساڈے دل کیہ ٹٹدا بھردا کجھ وی کہن نہیں دیندے

ولی قندھاریاں روپ بدلیا، پر نہ بدلی ہے عادت،
دل دریا نوں اس دھرتی تے کھلھ کے وہن نہیں دیندے

کی دساں اس من دی حالت، اندروں باہروں ہے زخمی،
بندے جو ہمدرد اوہ پلے ککھ وی رہن نہیں دیندے

مان مرتبے مانن ایتھے گرگٹ ورگے چہرے وی،
مالک نوں اوہ بھرم پہاڑوں، ہیٹھاں لہن نہیں دیندے

ویکھ لوو کلجگ دا پہرہ، مونہہ سر کالیاں والے دا،
جسدے ہتھ وچ شیشہ ہووے، نیڑے کھہن نہیں دیندے

چار دیواری اندر چوغا، رج رج کھاندے نے پنچھی،
بن پرواز مرن دا سانوں، درد وی سہن نہیں دیندے

کڑتے نال پجامہ ساڈا سبھناں نوں ہی چبھدا ہے،
تاہیوں کرسی لاگے ساڈا منجا ڈہن نہیں دیندے

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

ایس وطن وچ گھر کتھے ہے، خالی چار دیواریاں نیں
لبھدیاں ایہہ عمرہ بیتی، تاں ہی اکھیاں بھاریاں نیں

میرے پیریں بچپن توں ہی، بجھ گئے پربت، دسدے نہیں،
اپنے توں ہی اپنے تیکر، تاہیوں سگل اڈاریاں نیں

توں کہندا ایں تیز تراں میں، پر اس گل نوں بھل جاویں،
استریاں دی مالا گل وچ، پیراں ہیٹھ کٹاریاں نے

باغ بغیچا کمبیا سارا، پتّا پتّا سہم گیا،
راکھیاں دے ہتھ، اپنے نینیں، ویکھیاں جد توں آریاں نیں

پہلی واری ایس قسم دا دھرم ویکھیا دھرتی نے،
دھرم ستھان ورمیاں اندر، دھریاں ناگ پٹاریاں نیں

تیرے ہونداں چونڈ رہے نیں، عصمت، زر جرواں نے سبھ،
راج کردیا، بند کیوں تیریاں، اکھاں، بوہے باریاں نیں

دیر سویر جواب تاں دینا پینیں سرب سوالاں دا،
جاناں وار گیاں جد ساتھوں پچھنیاں گلاں ساریاں نیں

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

تان دیوُ ہریالی چھتری، دھپے سڑدی دھرتی ماں جی
وقت اجائیں جان دیوُ نہ، لا جیکارا آکھو ہاں جی

بوہڑ تے پپل، نم تروینی، کردی سدا سواگت جتھے،
اس رکڑی وچ بہت برکتاں ہندیاں سی بئ ایسے تھاں جی

کڑیاں چڑیاں بن بے رونق، بنا باغیچی قہر خدایا،
بِرکھ بیج وشواس دواوٗ، پتر نہیں، سپتر ہاں جی

ون ہریالے، باغاں کچھڑ، امب ٹپکدے ٹاہناں اتوں،
ایہہ سبھ ہووے، تیری دھرتی، دیس دوآبا منیئیں تاں جی

دھرت بسترے اپر چادر ہری کچور وچھا لیئیے جے،
اوہ دن موڑ لیاییٔ جسراں، چھاویں منجا ڈاہندے ساں جی

آلھنیاں لئی بہت ضروری، بِرکھ جھاٹلے گھر دے نیڑے،
بچیاں خاطر بنن کتاباں چڑیاں مور کبوتر کاں جی

پھیر کہیں گا، مینوں ستیاں،توں تے ویر جگایا ہی نہ،
وقت گزردا جاندا نکیا، اپنی گل میں آکھی تاں جی

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

بھگتؔ سرابھاؔ اودھمؔ سنگھ تاں انکھی رتّ کردار دا ناں ہے
لوک مکتیاں خاطر پلھری سوہی سرخ بہار دا ناں ہے

دیس پنجاب دے سرتوں لتھی، مڑ چنن کے بدھی ہوئی،
ویراں دے سر شملے والی انکھیلی دستار دا ناں ہے

رنگ نسل تے ذاتوں اچڑا آزادی دا پرچم سچڑا،
جلیاں والا باغ تاں ساڈے اس وڈے پریوار دا ناں ہے

ورثے دا سویمان برابر، قایم دائم جت دا نشچا،
سیس تلی تے دھر کے تردی، بجلی جہی رفتار دا ناں ہے

ہمت، صدق، دلیری چوتھا، مان بھراواں دا جے رل جے،
حق سچ تے انصاف لوڑدی، نربھؤ سوچ وچار دا ناں ہے

جبر ظلم دے سدا ساہمنے، نہ لفدی نہ جھکدی جھڑی،
بابر نوں جو جابر بولے، میری گر گفتار دا ناں ہے

توں جو مرضی سمجھ لویں ہن، گیت غزل کوتاواں کہہ لے،
میرے لئی تاں قرض پرانا، سرتوں اترے بھار دا ناں ہے

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

سارا جنگل ساڑ لیا ہے، سوچ ذرا کیوں آپاں کھہیے؟
کوک رہے نے بانس دے بوٹے، سبھ دی سنیئے، سبھ دی سہیے

پت جھڑ والی کتھا کردیاں جھڑدے پتے بہت گنائے،
وقت پھٹارے دا جے آءے، آ اس نوں جی آیاں کہیے

نویں کرومبل نواں سنیہا، نویں سپنیاں نوں کھنبھ لگے،
کس منزل ول جانیں آپاں، نشچا کریئے رل کے بہیے

سجے ہتھ نوں کھبا جیکر ساتھ نہ دیوے تاڑی دے لئی،
ایداں ہی روح بے سر ہووے، دن تے رات گواچے رہیے

قدماں دا سمتول ضروری، مینوں پچھو تھڑکے کولوں،
من تے بدھی سرتِ اکاگر، رل کے تورن چارے پہیے

ماں دھرتی تے جننی دے سنگ ماں بولی وی کدے نہ وسرے،
دیش، بدیش، سمندر ٹپ کے، بھاویں جتھے مرضی رہیے

توں مینوں، میں تینوں جیکر ہن تیکر وی ملیا نہیوں،
وچھڑیاں ہی مر نہ جاییئے، اک دوجے دے دل وچ لہیے

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

کدے وی آس دے دیوے، ہوا توں ڈرن نہ دینا
امیداں وقت جو کردے، کدے وی مرن نہ دینا

ہنھیری رات ہے، طوفان، جھکھڑ، ڈولدے سائے،
تے جیوندی لاش وانگوں دوستی نوں ترن نہ دینا

سراں تے شام ہے، سورج سمندر ملن لگے نیں،
دلاں نوں سانبھنا تے سرد ہوکا بھرن نہ دینا

کدے وی رات دے سائے توں ڈر کے سہم نہ جانا،
جیوندے خواب نوں اگنی حوالے کرن نہ دینا

بڑے طوفان آئے، آؤن گے وی ہور چڑھ چڑھ کے،
دِلا توں حوصلہ رکھیں، امیداں ٹھرن نہ دینا

نخسمی جوہ دے اندر پھرن ٹولے بے لگامے جو،
توں اپنی فصل اندر ورج، ایتھے چرن نہ دینا

کدے جے اون اوہ پل، کہن جو دڑ وٹ کے بہہ جا،
بروہیں چڑھن نہ دینا، کدے وی شرن نہ دینا

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

چیکدے سارے کہ ایہہ تاں رجیاں دے گھر بھرے
تخت جنھاں نے بٹھایا، نہ کرے خوش، کیہ کرے؟

بے دلیلے نال چرچہ، بحث ہن میں کیہ کراں،
سمجھدے مورکھ کہ ایہہ تاں، کائر ہے، میتھوں ڈرے

جال وچ ساڈے ہی جی نیں، چوگ دے لالچ شکار،
وکن مگروں جل پری پھر پانیاں وچ، کیہ ترے

تڑپدی خواباں دی گھگی، تیر وںھدے آر پار،
کنے سورج چڑھ کے لہہ گئے، زخم تاں اوویں ہرے

تردیاں دے نال، تردا قافلہ یارو ہمیش،
باہر چل، تے ویکھ منزل، بیٹھ نہ چھپ کے گھرے

نیل گ‌وآں، جانگلی گدڑ تے ویری بے شمار،
ایہہ آوارہ وگ مڑ مڑ فصل کیوں ساڈی چرے؟

غرض پچھے رات نوں نہ رات، چٹا دن کہیں،
مرن توں پہلاں ہی بندہ، ایس موتے کیوں مرے؟

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

توں وی لاہ دے گھنڈ، کہہ دے چور نوں توں چور ہن،
اوہ تاں آ کے بہہ گیا ہن، مل بیٹھا چونترے

ورقیاں تے رنگ بھر دے بن سمیں دا چترکار،
میں تاں لکھ تے تان لا کے، شبد جو میٹھوں سرے

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

میں اکھیں تک کئی واری، بدل وی محبتاں کردے نیں
پر دھرتی والے روح اتے کیوں پاؤندے رہندے پردے نیں

ایہہ پتہ نہیں چوگردا ہے جاں من کمزورا، خبر نہیں،
دل تیز دھڑکدا ملن سار، کیوں ٹھنڈے ہاؤکے بھردے نیں

نرچھل نرکپٹ وکارہین، سچی وی محبت ہندی ہے،
ایہہ اگنی وستریہن بھلی، مانن توں سارے ڈردے نیں

رسماں دی قیدن دھرتی ایہہ، جسماں دی غلامی کردی ہے،
ایہہ بِرکھ بروٹے، جنت جیو سبھ روح دا ہانی وردے نیں

سپنے تے ریجھاں گھگیاں جہے، معصوم پرندے وانگ نرے،
ایہناں دے قاتل ویکھے میں، خود اپنے ہتھوں ہردے نیں

ایہہ سترنگی جو پینگھ دسے تے آبھا منڈل رشماں دا،
کرناں دا میلہ، دھرم نال ایہہ سبھ جی میرے گھر دے نیں

آ کچھڑ چڑھیے قدرت دی سبھ بھل بھلا کے ولگنیاں،
جو روح دے گھنگرو سندے نہ، اوہی تاں صدمے جردے نیں

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

سنیا سی رتاں اکسار نہیوں رہندیاں
ساڈے پچھوں پھیر کیوں بلامتاں☆ نہیں لیہندیاں

دھپاں، چھاواں، رات، دن پھیر نوں وی جان لے،
ندیاں وی سدا اکسار نہیوں وہندیاں

من چ ترنگاں تے امنگاں رکھیں قایم توں،
بھاویں ایہہ ودان دیاں سٹاں رہن سہندیاں

دھرتی دھریکاں دھیاں ہنجھوآں دی جون چ،
مانگ چ سندھور تے اداس ہتھیں مہندیاں

بننا سی جنھاں اک دوسرے لئی آسرا،
باہواں اک دوجے نال ایویں رہن کھہندیاں

پیاں بھار بہن لئی زمین لسے واسطے،
کرسیاں سدا بلوان دے لئی ڈہندیاں

مر جاوے اندروں تے باہروں ادوں آدمی،
من والے قلعے دیاں کندھاں جدوں ڈھہندیاں

*مصیبتاں جھیاں بلاواں

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

بِن ملیاں توں میرے دل دی، بات کس طرحاں کہہ جاندا ایں؟
روح دے دھر اندر بن پوڑی، دسیں کسراں لہہ جاندا ایں؟

سپنے اندر دستک دے کے، اوہنیں پیریں مڑ ہیں جاندا،
اوسے نال گفتگو میری، جنا پچھے رہِ جاندا ایں

اپنے چہرے اندر مینوں، انج لگدا اے توں وی حاضر،
شیشے اندر چپ چپیتے ، کیہڑے ویلے بہہ جاندا ایں

پیڑ پرچے شبداں دس، اگن کٹھالی پینا پیندے،
دھن جگرا! توں ساڈی خاطر، کنے صدمے سہِ جاندا ایں

ایہہ دستور پرانا اگ دا، نیڑے آیا بھسم کرے گی،
بھمبٹ بن کیوں اڈیا آؤنیں، سدھ م سدھا کھہِ جاندا ایں؟

پیڑ پہاڑوں بھاری کداں، چکن مگروں ترل کریں توں،
پلکاں دے اوہلے نہ ٹکدا، اتھرو بن کے ویہہ جاندا ایں

میرا اتر سمجھ لویں توں ،شبد گواہی میں نہ پاواں،
ہر ساہ سمجھ سمرپت اوہنوں، بن بولے جو کہہ جاندا ایں

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

ڈھیری ڈھاہ کے بہہ جاندا ایں، ایس طرحاں نہ کریا کر توں
مرن دہاڑا جیکر متھیا، جیندے جی نہ مریا کر توں

آپے کہندیں، چار دہاڑے، ایہہ زندگانی ،بھرم بلبلا،
کوڑ، کفر جے مِلکھ جاگیراں، نہ جھولی وچ بھریا کر توں

جنگل دے وچ رات پوے جے، دن وی چڑھدے اوسے تھاں تے
بِرکھ بروٹے تیرے سنگ نے، ایویں ہی نہ ڈریا کر توں

ایہہ اپدیش بھلایا نہ کر، سبھ دی سینے، سبھ نوں کہیے،
گنگیا توں تے چپ کر جادیں، شبد ہنگارا بھریا کر توں

جے دریا وچ پانی چڑھیا، بیٹھا وی تاں رڑھ جاویں گا،
مٹی بن کے خر جاویں گا، پیر اگانہہ نوں دھریا کر توں

مرد کہاویں، مردا کیوں ایں، ہر مسئلے دا حل ہندا ہے
تیرے سنگ اتہاس کھڑا ہے، جت کے نہ انج ہریا کر توں

توں دھرتی توں سبق لیا کر، ایہہ وی تاں ڈولے تے سنبھلے
جے گھر جاویں کلا کدھرے، ایہہ صدمے وی جریا کر توں

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

زندگی! تیرے ورگے سجن سارے نہیں ہوندے
کردے جو اقرار، کدے اوہ لارے نہیں ہوندے

سڑکاں کنڈھے پلدے بال جھلونگی اندر جو،
کہڑا کہندی، ماں دی اکھ دے تارے نہیں ہوندے

جھگیاں نال نبھاؤندے یاری ککھ تے کانے ہی،
ایتھے وسدے لوکیں کدے وچارے نہیں ہوندے

من دے اتے بہہ جاندے نے پربت پیڑاں دے،
اکھیوں کردے اتھرو بہتے بھارے نہیں ہوندے

ایتھے تاں ہر برکھ مولدا، کھڑنا چاہندا ہے
من دے باغ بغیچے اندر آرے نہیں ہوندے

سکھر پربتیں چڑھدے جیکر راہیں بیٹھ گئے،
تھک سکدے نے، پر ایہہ لوکیں، ہارے نہیں ہوندے

دل دریا، من ساگر، پانی سارا نرمل ہے،
دھرتی اتے سگل سمندر کھارے نہیں ہوندے

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

میں جو آکھیائے، اوہ میرا ہے، اس گل توں انکار نہیں
توں جو سنئیں، میں تاں سجنا، اسدا ذمہ وار نہیں

ہو سکدے توں پتھر ہوویں، خود نوں سمجھ لویں ہیرا،
کوڈی مل نہ تیرا بندیا، جیکر روح تے بھار نہیں

لنگھ جاویں کر پون سواری، ملیا کر خشبوئی وانگ،
بہت مہین ہے پردہ بھاویں، وچ کوئی دیوار نہیں

غرضاں خاطر،منڈی اندر وکیا نہ کر سودے وانگ،
رینگھن دی جو عادت پا لئے، بندا کدے اڈار نہیں

بن بڈیاں توں کاہدا بندہ، نرا گنڈوآ آکھ لوو،
شبد سرجنا بندے نہیوں، جیکر سوچ وچار نہیں

جھورے جھروا گھر چلیا ہیں، کچے پربت وانگ کیوں
رڑھدا، رڑھدا،مک جاویں گا، اس توں وڈی ہار نہیں

کھلر پلر چلے پنچھی، کس منزل دے راہی ایہہ
جین مرن جے اک نہ ہووے، کہندا کوئی ڈار نہیں

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

چل گھمیارا گُنھ کے مٹی، دیوے گھڑ دے چانن لئی
توں دھرتی تے دوجا رب ہیں، عمراں لگیاں جانن لئی

چین دیاں لڑیاں دا بھاویں چانن ملدا سستے بھاء،
میں تاں دیوے بال ہنھیرا، میٹوں فرض پچھانن لئی

پون گورو نوں گندھلا نہ کر، شام ڈھلی تے رات پیاں،
کل عالم وچ خوشیاں ونڈ تووں، ملیاں نے جو مانن لئی

دیوے نال محبت کرنی، چیتے رکھ کے، اس گل نوں،
جو خرچاں گا وستر بننا، اک کرتی دی ہانن لئی

روشنیاں دا جال پساراں، نال ہنھیرے لڑن لئی،
ایہہ زندگانی ملدی نہیوں، ایویں مٹی چھانن لئی

ہرے کچور چھتر دی چھاویں، جے بہنا تاں فکر کرو،
سنگھنے ون ہریالے لاؤ، سر تے چھتری تانن لئی

نشچا دھاری دی جت ہووے، آدی کال توں اج دے تیک،
ہور کویلا کر ن بہنا، من وچ پکی ٹھانن لئی

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

جبر ظلم دی پینگھ سِکھر جد پہنچے اتیاچاراں تے
قلماں والیا! اس پل سوئی دھریا کر سرکاراں تے

صبر صدق سنتوکھ سروور، جد کنڈھیاں توں بھر جاوے،
تر پیندے نیں لوک ادوں ہی، ترلیاں توں ہتھیاراں تے

کلی گلی جلی توں بن، گیان جوتن وی چاہیدی،
ترس نہ ایداں کریا کر توں، پنجرے پائے شکاراں تے

نبض سمیں دی ٹوہنی بھل گئے، وید حکیم سیانے سبھ،
بلدے اکھر تاہیؤں ڈسکن، رت بھجیاں اخباراں تے

لاٹھی تے بندوق دی گولی، جد کدھرے وی فرق کرے،
نکل پوے کرپان میانوں، رت چمکے پھر دھاراں تے

مرضاں بن کے فرض کھڑے نے ہسپتال دے بوہے تے،
رحم حکومت ایہہ کیہ کیتا کمزوراں لاچاراں تے

وقت حساب برابر رکھدے، دیر سویر، ہنیر نہیں،
پڑھیا کرتوں ایہہ وی سطراں، وقت دیاں جو دیواراں تے

00

☆

کس دروازے دیپ دھراں میں، من مستک وچ نھیر پیا ہے
سمجھ پوے نہ کتھوں چھوہاں، کم تاں حالے ڈھیر پیا ہے

من دا میلا شیشہ کیہ میں، صاف کر لیا، الجھ گیا ہاں
کنا کجھ ہی بے ترتیبیا، روح دے چار چفیر پیا ہے

ہر واری دیوالی دیوے، منوں ہنھیر مٹاؤندے کیوں نہ
کاواں رولی، جھرمٹ کیسا، میرے گل وچ پھیر پیا ہے

سورج، چن، ستارے، دیوے، بجلی والے لاٹو، جگنو
سبھناں دے پچھے ہتھ دھو کے، کیوں کلموہاں نھیر پیا ہے

حالے تیک ایودھیا من دی، یدھ توں مکت کیوں نہ ہوئی
اس دے اندر مسجد مندر، کیوں خطرے دا گھیر پیا ہے

قدرت رحمت ونڈ دی، بھر دی سکھنی جھول ازل توں بھاویں
بیہمتے نوں کیہڑا دسے، تیری تھالی بیر پیا ہے

اکو تھاں تے اپنے دیوے، جگن نرنتر، دھرتی چہرہ
روپ جویں پھلکاری سر تے، سجری سرخ سویر پیا ہے

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

تک لے بُلھیاؔ دھرماں والے، کیسی امرویل نے گھیرے
دھرم سال وچ وجدے دھاڑے، بڈھے چور مسیتیں ڈیرے

حکمران دی چھتری تھلے، سبز کبوتر کرن گٹرگوں
ہریل جھڑی بولی بولن، بالکل سمجھ پوے نہ میرے

اؤنسیاں پا کے کون اڈیکے، رشتے بنے مشینی وستو
چوری کس نوں کٹ کے پایئے، ہن نہ بہندے کاگ بنیرے

الجھ گئی ہے تانی اپنی، لبھدا ہی نہ تانا پیٹا
کلیاں ایہہ سلجھاؤنی اوکھی، نہ وس تیرے نہ وس میرے

دھرم اتے اخلاق دے راکھے، بن بیٹھے نے شستردھاری
دانشور دی دانش نوں ہن، پے گئے چار چفیریوں گھیرے

دھرتی دے سبھ مال خزانے، لٹن پٹن والا ٹولا
دیش دی مندڑی حالت کرکے، من من موٹے اتھرو کیرے

تن تاں ایتھے، من پردیسی، سارا وطن پرایا جاپے
جھوٹھا جھوٹھا سورج لگدے، لہندا چڑھدا شام سویرے

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

کیہ دساں نی خوشبو جھیے، میں تے ہر پل ایہو چاہواں
کنڈے کنڈے آپ چگاں تے ہر پھل تیری جھولی پاواں

زندگی دے اپرام پلاں نوں چوس لواں شو روپ دھار کے
روح دے نگن وجود نوں جندے سِکھر پہاڑیں ناچ نچاواں

کئی جنماں دے ہجراں مگروں، وصل دیاں دو گھڑیاں ملیاں
میں جندڑی دا ماس کھوا کے، کیوں شکرے نوں یار بناواں

چار چفیرے بھیڑ بڑی ہے، ون سونے شور دا جنگل
من دا مور دھرت نوں سہکے، کیہڑی تھاں تے پیلاں پاواں

پت جھڑ دے موسم وچ ملیوں، ہن کاہنوں مہکندڑے یارا
ہن تاں میرے اپنے سر تے بِرکھ نپترے ورلیاں چھاواں

میرے گھر وچ اک دریا ہے، شانت وگے بھرپور نرنتر
تاں ہی تپش نہ آوے نیڑے، جد چاہواں میں تاری لاواں

میرے اندر باہر نے بہندے، جو میرے وشواس دے پاتر
رشتے ناطے ونج بازاری، سچ منیں میں مُونہہ نہ لاواں

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

چھڈ دے آلس بھراوا، وقت نہیں کرنا خراب
پرت جاوے نہ دوبارہ، بوہے آیا انقلاب

شبد نوں کہہ دے کہ توں نرجند نہیں، ہتھیار ہیں
سن لویں، اتر ملیگا، پھیر تینوں لاجواب

لا لیا ڈیرہ کویں بربادیاں نے اس نگر
رنگ کالا پے گیا ہے، سرخ سوہا سی گلاب!

سچ کیہ بیلا سنا دے، سوچ تے نھیرا لنگار
گھنڈ دا کیہ کم ایتھے، روح نوں کر لے بے نقاب!

لوک شکتی نہ نگونی، نہ وکاؤ، سمجھ لؤ
راہ دسیرے غیر حاضر، بھٹکدے پھردے جناب!

کلیاں تے ڈھاریاں نوں، اج وی تیری اڈیک
تانگھدے نیناں تے ویکھیں، جوت مگھدی بے حساب!

ایس وچ شامل ہاں میں وی، تیرے وانگوں آلسی
گندیاں مچھیاں جے بھریا، نرملے جل دا تلاب!

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

صبر صدق سنتوکھ سمرپن، سہج سلیقہ شامل کر دے
مہنگے مل دے مانک موتی، بھر بھر مٹھیاں جھولی بھر دے

بہت دناں توں گل نہیں ہوئی، نبض کھلوتی ہووے جیکن
مٹی دا بت بولن لا دے، مار آواز جیوندا کر دے

نابھی وچ کستوری لے کے مرگنی کیہ لبھدی پھردی
جنگل وچ ہرنوٹے ویکھے، مر جاندے انج چنگیاں بھردے

پتن دی بیڑی نوں جندرے، مار ملاح نے کدھر تر گئے
دل دریا نوں پار کردیاں، ڈبدے نہ، پھر دس کیہ کردے؟

خوشبو تاں مہتاز نہیں ہے، عمر، جسم تے فاصلیاں دی
روح توں روح وچکار بھلا دس، ہوندے نیں پھر کاہدے پردے

پاک پوتر رشتیاں اندر، قسماں وعدے بے ارتھے نیں
سرب سمیں دی کرن سواری، جیہڑے سیس تلی تے دھردے

اس ہکڑی وچ خبرے کیہ ہے، بند پڑی نوں کیہڑا کھولے
کیہ کجھ وقت لکائی بیٹھا، رہیے اس دی چپ توں ڈردے

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

تیرا دتا زخم میں کیہڑا جریا نہیں
گل وکھری ہے تیرا دل ہی بھریا نہیں

ورقہ ورقہ پاڑن والے کدھر گئے
ہر دشمن توں شبد کدے وی ہریا نہیں

حملہ آور دے اپنے حملے جر بیٹھاں
اج تک میں وی پیر پچھانہہ نوں دھریا نہیں

مارن تیر نشانے دی تھاں، نھیرے وچ
ہن تک تاہیوں، اک وی راون مریا نہیں

زندگی نالوں موت پیاری، سمجھن جو
آزادی نوں اوہناں توں بن، وریا نہیں

دعویدار بتھیرے سکھ دے، ساتھ بڑے
درد سمندر ساڈے توں بن، تریا نہیں

دھرت پیاسی ترس گئی، گھٹ پانی نوں
بھر کے اک وی وگدا ہن تے دریا نہیں

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

شبد ہمیشہ چپ رہندے نیں، جس ویلے کردار بولدا
وقت ہُنگارا بھردا آپے، سن کے محرم یار بولدا

دھرت، آکاش، پاتال تے چوتھا کل سرشٹی رونق میلہ،
سگل بنسپتِ گاوندی جاپے، جد توں اندروار بولدا

ٹُٹویں بات، بھلاویں اکھر، کھلرے پلرے من دے ورقے
اِک سر ہو کے تر پیندے نے، جد وی سوتردھار بولدا

ہے من میرے، ویکھیں کدھرے، ڈولیں بھٹکیں بالکل نہ توں
اس نوں بالکل سچ نہ منیں، جو بولی اخبار بولدا

نہ لتاں نہ باہاں ثابت، سیّیں وہونا ایہہ بت جسدا
کس مُونہہ نال بھلا میں اس دی، دس توں جی جی کار بولدا

لوک ہمیشہ اس چہرے نوں، اپنے وچوں خارج کردے
کرسیدھاری انھا بولا، جیہڑا بن سرکار بولدا

مٹھڑی مات زبان بھراوا، چھڈیں نہ کُر بھجن سیہاں توں
ایہدے کرکے آپاں کہیے، اوہ ساڈا سردار بولدا

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

بنی زندگی نمانی لگی اوڑکاں دی پیاس
تسیں لائی جاوو ساڈے مُونہہ نوں زہر دا گلاس

اوس پیڑ دی کہانی، نہیں سنائی میتھوں جانی
جہڑی لئی بیٹھا دل وچ راوی تے بیاس

ساڈے دھیاں پت ہندے جدوں گبھرو جوان
کاہنوں ولیہ بناوے، ڈاڈھا سمیں دا خراس

کداں چھڈ آئے پچھے پنڈ فصلاں تے کھیت
جھونے سر سٹی بیٹھے، ہویاں منجراں اداس

ساڈے واسطے ایہہ راوی بنی موت دی لکیر
حالے کنی دیر رہنا اتھے ناگاں دا نواس

راتیں بھونکدے سی کُتے، نچے سویاں چ بھوت
ربا خیر رکھیں ویڑھے، کریں بُریاں دا ناس

جنگ بازو باز آوو، ایویں اگ نہ لگاوو
ساڈے خون نال بجھنی نہ توپاں دی پیاس

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

شام گھٹاں چڑھ آئیاں مڑ کے، سانول گھر نوں موڑ مہاراں
پنوں پنوں کوک رہی جند، مارو تھل وچ وعظاں ماراں

لگی پونی ہو چلی جند، کتی جاواں روز پونیاں
ساون مہینے کن من کنیاں، ماردیاں ہجھاں تے آراں

کئی واری سمجھائی دل نوں، ایویں نہ توں ڈول جیہا کر
جتاں ویکھ کے ہیا نہ پھر، ڈگیا نہ کر تک کے ہاراں

وچ سنتالی قہر ورتیا، شرم دھرم سی دوویں لک گئے
بندے بن گئے وشیئر کالے، اڈیاں سی کھنھاں دیاں تاراں

دھرتی ماں ہٹکورے بھردی، پت سورے چیتے کر کے
ویکھو گدڑ کرن کلولاں، کھان پئے شیراں دیاں ماراں

اکو رنگ دے چون منورتھ، اکو رنگ دے مونہہ تے متھے
لیراں لتھیا بندہ پچھدے، مکتی لئی کس عرض گزاراں

ہے انصاف دی دیوی دس توں، انھی ہیں جاں گونگی بولی
تیری تکڑی کانی اندر، موئے ساڈے سجن ہزاراں

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

امبراں وچ اُڈدے غبارے بئے کمال ہے
بھارے گورے بندیاں دا ہویا برا حال ہے

کامیاں نوں کمی کہو، ویلھیاں نوں بادشاہ
صدیاں توں اج تیک ایہو ہی سوال ہے

حق دے لٹیرے بنے بیٹھے مائی باپ نیں
غافلی دا کڈا وڈا ویکھ لو کمال ہے

دھرماں دا تاپ چاڑھ دین تے اتار لین
غرضاں بنائی سانوں، دودھ دا ابال ہے

بلھیا! قصور والے رہندے جے قصور وچ
ساڈا بے کسوریاں دا کاہنوں مندا حال ہے

تنتیاں سارنگیاں، وجاواں کویں ظالمہ وے
اکھڑے نے سر تاں ہی تال توں بے تال ہے

اگت دے اثار ایہدے ہتھ نہ پھڑا دیو
دل ایہہ معصوم حالے، نکا جیہا بال ہے

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

رنگلے چوڑے والی دھی نوں سپنیاں خاطر امبر دیویں
دھرتی دی مریادا بخشیں، ترن لئی وی ساگر دیویں

دھرت دھریک تے دھیاں تنے، پالنہاریاں کل سرشٹی
نہ کملاون پانی باجھوں، مان محبت وافر دیویں

لاواں چار جاں ست کو پھیرے، بھاویں رسم نکاح دی ہووے
رشتے والی لاج پڑھاویں، دل دے ویڑھے آدر دیویں

دکھ تے سکھ دے رشتے ناطے، ون سونا بھائی چارا
دھرتی جڈی سدکن ہکڑی، امبر جڈی چادر دیویں

سر تے رہے سلامت رحمت، چوگردے دی بخش نرنتر
چار دیواری اندر قیدی، رب نہ قادر دیویں

مائی نی سن میریئے مائی، بابل توں کجھ ہور نہ منگاں
اڈن خاطر چیتن بدھی، گیان دی بھر کے گاگر دیویں

ساہاں دا سرمایہ ہووے، دم دم روح دی طرب ہلاوے
سر دا سائیں بن نہ بیٹھے، بس وشواس دا پاتر دیویں

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

چھانگیا بِرکھ اُداس کھڑا ہے، لبھدا ٹکیاں ٹاہنیاں نُوں
اکھیاں بھر کے رو پیندا ہے، کر کر چیتے ہانیاں نُوں

شملے والی پگ دے ڈھلے پیچ جدوں وی چندا ہاں
قابل تیک پنجاب سی میرا، کرداں یاد کہانیاں نُوں

ہن نشیاں دا چھیواں دریا کیوں کہندے ہو کم کلو
گندہ نالا کیوں نہیں کہندے، ایہناں زہری پانیاں نُوں

میرے گل وچ گنڈھ پیچویں، کھولن والے کدھر گئے
آپ جلاہے گڑبڑ کیتی، کنج سلجھاواں تانیاں نُوں

مجھ ویچ کے گھوڑی لے لئی، گڑوی لے کے پھردے ہاں
روندے ہاں ہن چیتے کر کر، چاٹیاں اتے مدھانیاں نُوں

دلی دے لال قلعے دے اتے، پنج دریائی کلغی سی
ہسدے نے جد دسدا ہاں میں، گدی بیٹھے بانیاں نُوں

پنج دریا پنجاب سی میں تاں، سانجھی طاقت کدھر گئی
ستلج، بیاس، جھناں تے راوی، پچھدے جہلم پانیاں نُوں

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

راتیں تینوں یاد کردیاں، واہوا لڑیاں تیرے نال
اس توں مگروں ،کیہ دساں میں، کیہ کجھ ہویا میرے نال

سر سوہی پھلکاری لے کے، لگیا توں ہیں کول کھڑی
بھرم چھلاوا کیوں انج کیتا، بھولے من توں میرے نال

جی کردا اے، کول بہا کے، اپنے مونہوں آکھ دیاں
شبد ہاردے جتھے جا کے،اوہ رشتہ ہے تیرے نال

جی کردے میں کہاں چاندنی ،پھر سوچاں پربھات کہاں
تیرا چہرہ کنا ملدا سجرے سون سویرے نال

اوہ کہندے نے تن دی بھٹکن، میں کہنداں ہاں مہک پھرے
کنی واری بحث پیاں میں،اپنے چار چفیرے نال

میں تیری لشکور سہارے،سورج بن کے بھڑدا ہاں
اٹ کھڑکا چلدا رہندے، میرا گوڑھ ہنھیرے نال

اصلی گل ہے روح ترہائی،رحمت وانگوں برس کدے
بھرن کیارے دس توں کسراں خالی ٹنڈاں پھیرے نال

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

صدیاں توں ہی لوک وچارے، مُکتیاں خاطر سوچ رہے نیں
چتر شکاری ریجھاں سپنے، نالو نال دبوچ رہے نیں

ساڈے بچیاں دے متھیاں تے، خرچنگے ہن اے بی سی ڈی
اوڑے ایڑے والی تختی گوڑھ گیانی پوچ رہے نیں

ہے گرودیو سمتیا بخشیں، لاڈلیاں نوں راہ پاویں، جو،
بازاں دی دھر پال رہے نے، چڑیاں دے کھنبھ نوچ رہے نیں

ہر یگ وچ، ونجاریاں ہتھوں، سسی نے تاں مرنا ہی سی،
کداں توڑ محبت چڑھدی، جس دے یار بلوچ رہے نیں

پھیر چوراسی چیتے کرکے، چون بخار دے موسم اندر،
کرسی خاطر نارد ٹولے، مڑ کے زخم کھروچ رہے نیں

بے اخلاقے ناچ نچاؤندے، مان مرتبے کلغی خاطر
کیہڑے لوکیں، آپ سمجھ لؤ، میوے میوے بوچ رہے نیں

رات ہنیری اندر جگنو، جگدے نیں، پر دسدے کیوں نہ
بند کمرے دے قیدی ہوئے، اُڈنے پُڈنے سوچ رہے نیں

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

سُکدے سُکدے سُک چلے نیں، یار میرے دریاواں ورگے
دھرتی ماں دے صدقی بوٹے، امبر تیک سداواں ورگے

شبد پوتر واک جہے تے، روح دے اندروں باہروں بھیتی،
بن بولن توں جانن والے، بہت مقدس تھاواں ورگے

مدھے مارگ دے نہ پاندھی، نوٙ مارگ، نوٙ کرن جہے نیں
سجرے، نرچھل، نرکپٹے تے پگڈنڈیاں جہے راہواں ورگے

زندگی دے اپرام پلاں وچ، سر تے چھتری بندے تندے
بِرکھ بروٹے ورگی خصلت، سِکھر دُپہرے چھاواں ورگے

دور دیس پردیس چ بھاویں، تن پردیسی پر من دیسی
ڈولے کُھنیاں ریجھاں ورگے، گٹ تے اُکرے ناواں ورگے

سونے دے دند وانگوں لشکن، من دے محرم سورج رانے
پھل خشبوئی تے رنگ جتھے، سجری روح دے چاواں ورگے

اوکھ گھڑی وچ سبھ توں پہلاں، آ کے درد ونڈاون ہارے
کدھر تر گئے، ہم راہ تردے، بانہہ وچ پئیاں باہواں ورگے

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

اس طرحاں کیوں جاپدا، نِیواں ہے امبر ہو گیا
مِلن آیا دھرت نُوں، مل کے برابر ہو گیا

مار کے آواز مگروں، توں سی مینوں کیہ کیہا
یاد نہیں، پر ویکھ لے، ایہہ دل تاں کافر ہو گیا

جھڑ گئے پتے پرانے، پھر پنگارا پُنگریا
کونپلاں دا بدل ہی، رب دا پیغمبر ہو گیا

اتھرو جد اکھ اندر سی تاں تپکے وانگ سی
وہِ گیا تاں ویکھ لے، پل وچ سمندر ہو گیا

پھیر دھوکھا کھان مگروں، کیوں بھلا کھاندا وساہ،
ہن تاں ایہہ دل جاپدے، میرے توں نابر ہو گیا

جاپدے بازار دی لگی ہے اس نوں بد دعا
رشتیاں دا چھن چکر، وی آڈمبر ہو گیا

کڈھ کے شیشہ وکھایا، میں کیہا کہ ویکھ لئو
بدگماناں سمجھیا، ساڈا نرادر ہو گیا

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

شہر خاموش دے بوہے بند نے، مُونہہ وچ جویں زبان نہیں ہے
انج کیوں لگدے، ایس نگر دے بِرکھاں وچ وی جان نہیں ہے

پیر پیر تے بہت خدا نے، پتھراں والی جون پئے جو
بڑیاں بھیڑاں چار چپھیرے، اک وی تاں انسان نہیں ہے

بنیا پھردے سرجنہارا، میں ہی اس دے بت نوں گھڑیا
جہڑے بت نوں پوجے دنیاں، سچ مچ ایہہ بھگوان نہیں ہے

ہندو مسلم سکھ عیسائی، سبھ نوں کیسی شامت آئی
منڈی مال وکاؤ ورگے، تھلے دین ایمان نہیں ہے

من دے جنگل رات پئی ہے، کلیاں بات سناواں کس نوں
خود نوں آپ ہنگارا بھرداں، پیڑاں سہن آسان نہیں ہے

لنگھ آ، لنگھ آ من دے مندر، روح دا ناد وجایئے رل کے
جے توں وکھرا راگ الاؤنا، مینوں ایہہ پروان نہیں ہے

میں تاں جسم وہونی خوشبو، پھلاں اندر حاضر ناظر
مل جا توں کر پون سواری، ایتھے کوئی دربان نہیں ہے

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

توں پچھیا ہے، غزل لکھاں میں، بہتا کیہڑی بحر دے اندر
تکڑی وٹے یاد نہ رہندے، مینوں من دی لہر دے اندر

پنڈ اجے وی پچھا کردا، دن تے رات پہر تے گھڑیاں
ادھی صدی گزاری بھاویں، میں لدھیانے شہر دے اندر

بہتا مٹھا بولن والیاں کولوں، بیبا بچ کے رہنا
موت یقینی ہو سکدی ہے، اپنے مٹھے زہر دے اندر

نیتاں چوں بدنیتاں پرکھن، تیجے متھے والے نیتر
ننگی اکھ نوں دسدی نہ جو، کھوٹی روح دی گہر دے اندر

چار چفیرے وی ہاں تکداں، ٹانگے والا گھوڑا نہیں میں
شام سویرے تریا رہنداں، من دی سِکھر دُپہر دے اندر

پانی منگن جوگا وی نہ، ڈنگیا پھرداں، حالے تک وی
خورے کنا قہر پیا سی، نیم نظر دے زہر دے اندر

شام ڈھلی ہے، ہن نہ آویں، تڑکسار پربھاتی سن لئیں
لبھ لویں درویش دی روح چوں مینوں انتم پہر دے اندر

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

سوچ دے ڈونگھے سمندر تَردیاں وی
صدق نہ چھڈاں تسیہے جردیاں وی

بہت واری توں میری ہم سفر ہوویں
تاریاں دے نال گلاں کردیاں وی

اگن دی گاتھا سناؤنی پے گئی سی
زندگی تینوں محبت کردیاں وی

بہت واری جھوٹھ شیشہ بولدا ہے
مندا نہ من کدے ایہہ ڈردیاں وی

من میرا تندور وانگوں بھخ رہیا ہے
نال تیرے شانت گلاں کردیاں وی

توں رلیں مرگاولی وچ پھیر سمجھیں
زندگی کنی پیاری مردیاں وی

شبد نہ گلنار بندے ویدنا جے
بیت جاندی عمر ہاؤکے بھردیاں وی

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

وہِ رہی راوی بنا پانی توں ایتھے
سمجھ کیوں آوے نہ تینوں تردیاں وی

توں میرے سُر تال وچ کیوں خلل پاویں
زندگی وچ رنگ سوہے بھردیاں وی

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

کئی جنماں توں وچھڑے آپاں، آ جا دوویں اک ساہ ہویئے
کوشش کریئے، گھل مل جایئے، دھڑکن اندر نبض پرویئے

روز اُڈیکن بکھڑے پینڈے، گھمن گھیر ہنھیریاں گلیاں
ڈردیاں نوں ایہہ ہور ڈراون، آ جا چانن چانن ہویئے

من دی کھوٹ نہارن خاطر، انگ سنگ رکھیئے نرمل شیشہ
روز رات نوں اس وچ تکیے، روح دے میلے وستر دھویئے

دوعملی وچ گھر گئے آپاں، پت نوں کہیے جین جوگیا
گھر وچ جمی جائی دھی نوں، خود کہندے ہاں آپاں مویئے

جاسمین مہکدیاں پوناں، ساہاں وچ رما لے توں وی
سچے سرخ گلاب دی جایئے، سرتوں پیراں تک خوشبویئے

جس رشتے دا نام نہ کوئی، پر ایوں لگدے ازلاں توں ہے
آ جا دوویں شگناں والا، رل کے تیل بروہیں چویئے

دھرتی جڈی ہکڑی اندر، انبروں اچا خواب بیجیے
کل عالم دی شکتی بنیے، نی سوچ نی نویں نرویئے

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

میری روح دے اندروار کِتے، ایہہ جگدا مگھدا نُور جیہا
راوی دے نرمل پتناں تے، جیویں سورج سرخ سرُور جیہا

دل والی کومل تختی تے، آہ لکھی عبارت کون پڑھے
جس محرم نے ایہہ لکھ بھیجے، بچسما ہے کافور جیہا

توں سچ دسیں بئ ایس طرحاں، کیوں سچیں میں محسوس کراں
توں میرا بالکل میرا ہیں، کرناں دا پہلا پور جیہا

اس پل دا لکھ شکرانہ ہے، جد پہلا بول سنایا توں
نہ مگروں مینوں ہوش رہی، اج تیکر ہاں مخمور جیہا

دن چڑھیا تے میں پڑھیا ہے، شیشے چوں اپنے چہرے نوں
توں حاضر ناظر نیناں وچ، من تاں ہی تاں پرنور جیہا

امبر تے دھرتی جیہڑی تھاں، گلوکڑی پا کے ملدے نیں
میں تڑف گیاں اوہ ویکھن نوں، انمنواں پینڈا دور جیہا

مسکان بھیج دے سجری جھی، چمبے دی خوشبو نال بھری
اس من دے سکھنے بھانڈے نوں، توں کردے پھر بھرپور جیہا

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

سنگھڑے نیں لوک جھرڑے رلے وھنواناں وچ
رونقاں کمال، میلہ گیا دوکاناں وچ

زندگی ٹیوب ریل وانگراں لنگھائی ساری
نظراں ٹکاواں کویں اچے اسماناں وچ

سڑکاں چومارگی، چھیمارگی توں ودھ بھاویں
زندگی دی گڈ ساڈی حالے وی ختاناں وچ

کالی کرتوت دا کمال چٹے دن ویکھو
سنیاں نے ستھاں، بھیڑ دے شمشاناں وچ

عقلاں دی گھاٹ ہے گیان والے مندراں چ
ہے نہیں ٹرپان تکھی، گتے دے میاناں وچ

ویچدے نیں زہر تے سیاستاں سویر شام
ماکھیوں مخیر کویں رکھدے زباناں وچ

لایا کتھے ڈیرہ، پنڈ بڑا پچھے رہ گیا اے
نیندراں گواچ گئیاں، کچ دے مکاناں وچ

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

بڑا سوچیا کہ تینوں ہور کجھ وی نہیں کہنا
پر کراں کیہ میں سوکھا نہیوں، چپ تیری سہنا

میرے ویڑھے دی بگیچڑی چ کھڑے کنے پھُل
کر ایہناں نوں پیار، نالے کہہ دے جو وی کہنا

لاہ دے متھے توں تیوڑی، سوہنے چن اتوں داغ
تند میل وانگوں پھیر اوہنے مگروں نہیں لہنا

چل سیک توں بچائیے سوہے سپنے سندھوری
بہتا چنگا نہیوں ہندا ایویں اگ نال کھہنا

تیری مٹھی مسکان ویکھ ڈولدے ایمان
کیہڑے جندرے دے پچھے توں سنبھال بیٹھی گہنا

کالے لیکھاں وچ ریکھ میرے مار کے تاں ویکھ
واہے چاننی لکیر، جویں رات نوں ٹٹہنا

میری اک گل من، بن پنیا دا چن
نالے کر اقرار سدا انگ سنگ رہنا

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

ویکھن والی اکھ نہیں لبھدی، قدم قدم تے رلدے ہیرے
ساڈے متھے ایہہ کیہ واہے گھیچ مچولے توں تکدیرے

چٹے دن تے سِکھر دُپہرے، اس دھرتی دی عظمت رولی
باہوبلی سیاسیاں مل کے، لٹیاں ڈولیاں لاہے کلیرے

جس دے ہتھ وچ جو وی آیا، اس نے پایا اپنے اندر
چور تے چوکیدار بنے نے، گھیؤ کھچڑی نے ویرے ویرے

ویکھ لوو کیہ کلجگ آیا، سچ سنایاں سندے نہیوں
راجے شینہ تے نال مقدم، جھاکن سانوں ٹیرے ٹیرے

ہر چاچا ہی قیدو بنیا، پھوکی شان سِکھر تے پہنچی
کٹی جاویں رانجھن خاطر، پھر وی چوری توں کیوں ہیرے

جاگ جاگ دھرتی دے پترا، بھیناں نوں وی نال رلا لے
شرم دھرم نہ چھپ کھلوئی، دین سنتھیا نہ بے پیرے

زندگی تیری مانگ سندھوری، ستونتی رہے سدا سہاگن
دھیاں سر پھلکاری سوہے، پتراں دے سر سوہے چیرے

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

من دی بستی ویکھن نوں تاں، اسری ہے، آباد نہیں
ایسے کرکے انقلاب وی، اونا زندہ باد نہیں

باغاں والے باغبان سبھ، ٹھیکے دار بنا سٹے
برکھ بروٹے اجڑ چلے، مالی نوں کجھ یاد نہیں

وطن میرے وچ دھیاں پتر، اک وی رہنا چاہندا نہیں
سون چڑی نوں کیہڑا کہندی، ہوئی ایہہ برباد نہیں

ساڈے پنڈ دا گڑ تے شکر جد توں منڈی آ بیٹھے
اپنا من کے کھا لینداں، پر پہلاں وانگ سواد نہیں

تن تے من نوں کنی واری ڈھال کٹھالی پایا ہے
میرا نشچا ایویں کدھرے، بنیا تاں فولاد نہیں

سورمیاں دے وارث لکھاں، ٹوڈی لکدے پھردے نیں
کنج کہندے ہو بھگت سرابھے اودھم گھر اولاد نہیں

ہے گُر میرے، راگ رتن دی سوجھی ساتھوں گم چلی
رسنا گاوے، رس نہ آوے، من مندر وسماد نہیں

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

کن کر کول میرے، سوہنے چن مکھنا
دل دا ابال کاہنوں، ایویں سانبھ رکھنا

زندگی چ آس تے امید ہی چراغ نیں
چانن بغیر تاں ہمیش بندہ سکھنا

دھرتی وی جاندی ہے سورج دے تان نوں
ایویں تاں نہیں کردی دوآلے پردکھنا

موت ہے اٹل، پر جیندے جی کیوں مریئے
شوق سانوں زندگی دا مٹھا موہرا چکھنا

پچھدے شہید تے مرید حق سچ دے
مار کے زمیراں پٹی خواب دی کیوں جکھنا

وڈی مچھی نکی نوں ہے سدا کھاندی ویکھ
منڈی سنسار نے بازار ساڈا بھکھنا

ہمتے نی، بوہے کھلھے، رکھداں سویر شام
ساڈے گھر پیر کدوں پائیں گی سلکھنا

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

میرے ساہاں چ جے کجھ تازگی ہے
ایہہ تیرے عشقؔ دی دریادلی ہے

ندوشا تیغ توں ڈریا نہیں جے
بھراوٗ! ایہی تاں مردانگی ہے

مصیبت آوٗن تے وی مسکراوٗنا
ملی ورثے چ ایہی سادگی ہے

ملو تاں مہک وانگوں فیل جاوٗ
اصل وچ ایس دا ناں بندگی ہے

میں بازی جان دی لائی ہے پھِر وی
توں حالے سمجھدیں ایہہ دل لگی ہے

میں ہوندا ظلم ویکھاں، چپ بیٹھاں
تے اس توں ودھ کیہڑی بزدلی ہے

چلو! اوتھے وی قلماں بیج آیئے
جیہڑے کھیتیں اجے ویرانگی ہے

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

کالھی کالھی ہر پل کالھی، کجھ پل میرے کول تاں بہہ جا
چُپ دا پربت روح توں لاہ دے، میری سن لے، اپنی کہہ جا

سپنا ڈھال حقیقت دے وچ، عمل کرن گے انت نبیڑا
نشچا دھار، یقینی منزل، دوچتیئے توں مگروں لہہ جا

ایس طرحاں کیوں کردیں یارا، روح دی پیاس بجھی نہ حالے
حالے تاں میں رج نہیں تکیا، جے آئیں تاں کجھ پل رہ جا

اک پل ملیوں، بجلی کڑکی، پھیر پتہ نہیں کیہ کجھ ہویا
منداں تھلے جیبھ دبا لے، اوس درد نوں ایداں سہِ جا

پیڑ پراہنی بن کے بہہ گئی، دل دے پلنگھ نواری اتے
نیناں وچ پتھرایا نہ رہِ، اتھروآ توں ہن تاں وہِ جا

کندھ اوہلے پردیس بنا کے، دلیوں دور کریں ننکانہ
دل وچکار نہ پکی بیٹھیں، سرحد اگن لکیرے ڈھیہہ جا

روپ تیرے وچ میں وی حاضر، جیکن دھپ وچ نور سورجی
مہکاں نوں رنگ لا دے آ کے، پھل پتیاں دے اندر شہِ☆ جا

* لک چھپ کے بہنا

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

دل تے بھار بڑا ہے بھاویں، اتھرو بن کے ویہہ نہیں سکدا
وگدی پون میرا سرناواں، اکو تھاں تے بہہ نہیں سکدا

منیا توں دھن وان بڑا ہیں، بلونتا سلطان وی سنیائیں
اگن کٹھالی میں وی ڈھلیاں، اینا سوکھا ڈھیہہ نہیں سکدا

گلے لگاؤنا، نہ ٹکراؤنا، میرے اشٹ سکھایا مینوں
تیرے توں کیہ پردہ جندے، کسے نال وی کھہِ نہیں سکدا

ساہاں دی گلوکڑی کس کے، میری سن تے اپنی دس لے
وچ وچالے ہور دا چہرہ، سچ جانیں میں سہِ نہیں سکدا

بن ملیاں توں ہوون میلے، جیکر تیری رحمت ہووے
بولن دی پھر لوڑ رہے نہ، اگے کجھ میں کہہ نہیں سکدا

سِکھر ہمالہ پربت چوٹی، اس توں اگے جانا چاہاں
تیرے قدماں وچ مڑ آواں، اک دم تھلے لہہ نہیں سکدا

سیرت، صورتَ سوہنی اگے، شبد ہار گئے ویکھ ذرا توں
اِکو ٹاہنی پھل خوشبوئی، مانن توں میں رہِ نہیں سکدا

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

میری روح دے اندر وار کتے اک جوت الٰہی جگدی ہے
جدوں ٹکٹکی لا کے ویکھاں، صورتَ تیری لگدی ہے

روپ دی سِکھر دوپہر دے اندر، درس پیاسے نیناں نوں
اک دو گھٹ پیا دے ندیوں، جو تدھ اندر وگدی ہے

ایہہ کیہ کرم کمایا ہیرے، رانجھن یار نمانے تے
سپنے وچ وی بھتی واری صورتَ تیری ٹھگدی ہے

عشقَ سمندر دے وچ ڈبے، میں تاں تردے ویکھے نہیں
ایس دوکان ادھار نہ ملدا، سودا نقد مُ نقدی ہے

مہکاں دے لٹ بئوریاں نوں، دن تے رات آرام نہیں
ہرن جیہی کستوری تیری روح دے اندر لگدی ہے

سرد سمندر اکو چھال چ پار کراں جے چاہیں تے
اگن انگیٹھی ہر پل اندر، تیرے کارن مگھدی ہے

ایہہ تیرا دھنواد، تپایا، ترل بنایا لوہے نوں
اگن کٹھالی دے وچ میری کندن ہستی دگدی ہے

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

بُھل کے وی ورلاپ نہ کریئے مر مُکیاں دریاواں دا
فکر جدوں وی کریئے، کریئے سجرے پنگرے چاواں دا

بہت پچھانہہ جو چھڈ آئے ہاں ٹوٹے ٹبے بکھڑے تھاں
کریئے تاں شکرانہ کریئے . کریئے اوہناں راہواں دا

دھرتی ہیٹھاں بلد کھلوتا، سنگیں چک جو دھرتی نوں
صدقی پتر دھرم نبھاوے، جو سمجھایا ماواں دا

اصلی پونجی سگل سمرپن، دھرتی دھرمی نبھاؤنا ہے
مل دوانی نہیوں نخرو، چنچل شوخ اداواں دا

اک عمر توں مگروں جا کے جین جگت دی سمجھ پوے
ایویں لیکھا رکھدے رہیئے، کجھ تھاواں کجھ ناواں دا

ایک جوت دی مورت سنئیں، دھن پر دوویں ہوندے نیں
کیوں نہ چیتا رکھدے لوکیں لئیاں ہوئیاں لاواں دا

کچی کندھ، آلے وچ دیوا، جد وی جگیا ویکھ لواں
پر نہیں لبھدا نظر پوے جد، چہرہ مینوں ماواں دا

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

کیوں مردے ہو مارن لگیاں، مینوں مارو پیار دے نال
میں نہیں مرنا، جیکر مینوں، ماروگے ہتھیار دے نال

پڑھ ویکھو اتہاس دے ورقے، شبد بان ہی جتدا ہے،
قبریں کیڑے کھاندے سبھ نوں، جو جتدے تلوار دے نال

توں دو قدم اگانھ جے آویں، چار قدم میں آوانگا،
جا تریا پھر، جے توں مینوں، جتنا ہے ہنکار دے نال

کجھ رشتے بے نام جہے، پر ترڑکنہار نہیں ہندے،
گنتی متی کریا نہ کر، میرے جہے دلدار دے نال

بے مطلب جے من دے مندر، کوڑ کباڑا سانبھ رہیں،
اوڑک اک دن ڈگ پوینگا، اس بے لوڑے بھار دے نال

بن ملیاں توں، میری روح وچ، تیرا روپ چراں توں ہے،
ہویا کیہ ایہہ گنڈھ چتراوا، اندسدی جہی تار دے نال

کڑیاں، چڑیاں، دھرمی بابل، امبڑی وہڑھا، نکا ویر،
کنا کجھ ہے، جڑیا ہویا، آہ کونجاں دی ڈار دے نال

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

ویکھیں اک دن کھل جاون گے، صدیاں توں بند تالے
طوطے وانگ پٹاکن گے پھر، ٹکیاں جیبھاں والے

لوک کچہری اندر آؤنے بن فریادی ویکھیں
کھبھی خان کہاؤندے نے جو، رانی کھانی دے سالے

جبر ظلم دی اس توں ودھ کیہ ہور ہنھیری وگنی
دھرم سیاست جتھے رل کے کردے گھالے مالے

پھانسی چڑھیاں دے وارث تاں، چیتے کس نوں رہندے
تختے چاڑھن والیاں مڑ کے آ پھر تخت سنبھالے

بند بوہیاں نوں کھولن مگروں پھیر بہاری شیرا
چنگے نہیوں ہوندے لگنے، سوچاں اندر جالے

ہن بابر کیوں لشکر لے کے چڑھ قابل توں دھاوے
روح تے قبضے والے تنتر، جد اس آپ سنبھالے

چوراں دے گل پھاہیاں ویکھن والے کالھے پے گئے
پر چاہندے نیں، ایہہ کم کوئی دوجا آن سنبھالے

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

تتلی دے کھنبھاں تے لکھ کے، ایہہ جو توں پیغام بھیجیا
کنا سوہنا ربا خود توں، سرناواں لکھ نام بھیجیا

سرخ سویر، دُپہرا کھڑیا، صندلی پون رمکدی بھیجی،
سورج دتا رنگ بھرن لئی، کنا کجھ بے دام بھیجیا

پہلاں لوری، شبد نرنتر، کنی پونجی سونپی مینوں،
کنج کراں شکرانہ تیرا، جو جو توں انعام بھیجیا

درد سمندر رڑکن مگروں، گیت، غزل کویتاواں میں تاں،
کجھ نہیں رکھیا اپنے پلے، تیری طرف تمام بھیجیا

ماں تپ تیز تپیشر ورگی، قدم قدم تے سہج نرنتر،
واہ او داتا، میری خاطر بابل وی ہرنام بھیجیا

گر دا شبد سواس پرچا، دم دم وچ محسوس کراں میں،
روح دا اتھرا گھوڑا وی توں دے کے نال لگام بھیجیا

دور درشٹی والے نیتر، متھے اندر دھریا سورج،
دل دریا نوں کھیڑے بخشے، کیسا نوری جام بھیجیا

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

کیوبا دے انکھیلے صدر فیڈل کاسٹرو دے مرن تے

توں تریئیں تاں ایداں لگ‌ء، موت جھکانی دے گئی یارا
اک دوجے نوں ملے کدے نہ، کیوں لگدا سی بھائی چارا

ننگی ہو گئی کنڈ جاپدی، ڈھیہہ گیا کوس مینار انکھ دا
سوہنا بھڑیوں نال دشمناں، توں امناں دے پہریدارا

تیرا وطن کیوبا، سوہے سورج دا ہم نام بن گیا
پگھل گیا توں لوکاں خاطر، سر پیروں سارے دا سارا

جبر ظلم دے دہسر سارے، تیرے تے حملہ آور بن کے
چڑھے انیکاں وار سی بھاویں، توں نہ جھکیوں، واہ سردارا

انقلاب دا سوہا پرچم، ڈگیا، چکیا پھر لہرایا
رہا چمکدا نور نرنتر، تیری ٹوپی اتلا تارہ

تیری فوجیاں والی وردی، جسم تیرے دا حصہ بن گئی
توں اک واری وی نہ کمبیا، دشمن دا تک لشکر بھارا

مار پھوک توں اٹھ کے شیرا، ستے لوک جگا دے پھر توں
نرسنگھے دا ناد سنا دے، کھڑک پوے رنجیت نگارا

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

آ لکھوندر☆ چل ٹُر چلیے، وقت دیاں دیواراں اولھے
کتھوں تر کے کتھے آئے، قدم قدم تے کھا ہچکولے

من مستک وچ سپنے تاں سی، پورن دے لئی کاہل نہیں سی
ثابت قدمی نے خود تاہیؤں، بند بڑے دروازے کھولے

کتھے پنڈ جنڈیالا تیرا، ہورس تھاں میں اگیا پکیا،
وقت دی تکڑی تول تول کے، کنے سچے سودے تولے

ناممکن تے بن سرناویں، انلکھیاں اقراراں ورگا،
لم سلما سفر تردیاں، سمجھ لیا کنا بن بولے

کنے یار جھکانی دے کے، پوڑی پوڑی سر سر کردے
کرسی جون ہنڈھاؤندے مر گئے، تلخ سمیں پیراں وچ رولے

کرناں آئیاں بنھ قطاراں، من دا وہڑھا روشن ہویا،
ایوں لگیا میں تریا پھرداں چندرما تے پولے پولے

*میرا بیلی ڈاکٹر. لکھوندر سنگھ جوہل

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

کنے سورج چڑھ کے لہہ گئے، وقت لحاظ کدے نہیں کردا
سِکھر پہاڑ دی ٹیسی اتوں، اترے باجھوں کسدا سردا

گیس غبارے چڑھدے امبریں، کتھے ڈگدے ویکھ لیا کر،
توں اس جونی کیوں پیندا ایں، جے من رہندے اندروں ڈردا

چغلی دی کھٹی دا کھٹیا، کھانا سوکھا، ہضم نہ ہووے،
بن آئی توں تیرے ورگا، موتوں پہلاں تاہیوں مردا

چم دی جیبھ گھما کے سچ تھاں، کوڑ کماویں، دویں دلیلاں،
من دی عدل کچہری اندر، کیوں رہندیں ہرجانے بھردا

نیت دی بوری تھلیوں سی لے، اپروں پاویں ہیٹھاں سرکے،
بدنیتی چوں بد نوں لاہ دے، کاہدے پچھے رہندیں مردا

جے انصاف دی تکڑی تیری، دئے نیاں نہ، کرے فیصلے،
پاڑ وکالت نامہ سجنا، میرا دل ہامی نہیں بھردا

اپنا تاں اتہاس نوں پچھ لے، جنگ ہاردا بندہ کیہڑی،
جیتو عالم گیر سکندر، جد وی مردا خود توں مردا

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

نہ سی کالی عینک اکھیں، ہتھاں وچ دستانے
کہڑا موڑ لیاوے اوہ دن، مستی دے مستانے

پورا میلہ ویکھ کے مڑنا، رج مرونڈا کھانا،
سارے دن دی لاگت سی بس ایویں اک دو آنے

مار دڑنگے جانا آپاں پڑھن سکولے چائیں،
قلماں خاطر راہ چوں لبھنے، کلک، نڑے تے کانے

ہن تاں جیباں بھریاں بھاویں اندروں من ہے خالی،
اکو جنم چ ویکھے آسوں الٹ ہور زمانے

شمع دان استاد گواچے، جاں مینوں نہ دسدے،
گھور غبار ہنھیرا گوڑھا، لاٹاں نہ پروانے

راجگرو، سکھدیو، بھگت سنگھ، بال سبھا وچ ویکھے،
لاڑی موت ویاہن چلے، بنھ شگناں دے گانے

ہن جسماں دی منڈی لگی، تار دیو مل لے لؤ،
شبد محبت وادھو ہویا، کون پڑھے افسانے

00

☆

گولی مار، بندوق چلاؤ، شبد کدے وی مردے نہیں
پوناں اندر گھل جاندے نے، وقت دے ہتھوں ہردے نہیں

راجے نوں شینہ آکھن والی، پرت میرے گورو نانک دی،
حالے تیک مقدم زہری، شیشے نوں وی جردے نہیں

امبر دے وچ کنے تارے، جاگ رہے نے صدیاں توں،
اک ادھ نقر بھر جاوے تاں، ٹھنڈے ہاؤکے بھردے نہیں

دھرتی دی مریادا ایہی، چوراں نوں بس چور کہو،
حق سچ تے انصاف دے پہرو، انج آکھن توں ڈردے نہیں

انھے کتے، 'وا نوں بھونکن، دشمن دی پہچان بناں،
اپنی نسل بناں بینسلے، ہور کسے نوں جردے نہیں

قلمکار جو لکھے، مٹاویں، تیرے وس دی بات نہیں،
شاستراں نوں ششتر مارے، سورے ایداں کردے نہیں

اک دیوے دی لاٹ بجھا کے، تیز ہنھیری سمجھے نہ،
بنھ قطاراں، جگدے جگنوں، پیر پچھانہہ نوں دھردے نہیں

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

سال مگروں پھیر مڑ کے آ گئی شوراتری
زہر دا بھریا پیالہ، پی رہیا اے یاتری

بیج توں ہی بِرکھ بنیا، ظالمانہ ایہہ نظام،
پتیاں جیوں چھانگدی پھردی ہے سانوں داتری

جی کرے بچپہ بناں تے پانیاں تے پھیر میں،
ٹھیکری پھڑ کے گھماواں، مڑ چلاواں کاتری

پنج پانڈو وچ جوئے، نت دروپد ہاردے،
پنچند دی خلق پھردی، بہت اوکھی آتری

چن کبے وچ پاؤنا، بالکے دا شغل ہے،
لوک سمجھن لگ پئے نے، جادوگر دی چاتری

نعریاں تے لاریاں دا کیوں کریں مڑ کے وساہ،
چھاننی دے وانگ ہن وشواس والی پاتری

ویکھ لؤ انگریز تر گئے، پھیر وی آپاں غلام،
دھیاں پتر جھجکدے بولن توں بولی ماتری

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

دِلی وچ درباری ویکھو، دودھ وچ کانجی گھول رہے نیں
ہوش حواس گوا بیٹھے نے، جو آیا اوہ بول رہے نیں

کرسی عجب خماری دے وچ، نال حقیقت پائے وچھوڑا،
دھرم دھراتل والے پاوے، تاہیوں پیروں ڈول رہے نیں

لکھی جنگل بنے لوک تاں، نادھریاں دی دھر بن جاوے،
لوک بٹھاؤندے سر دے اپر، جیہڑے درد فرول رہے نیں

دیش بھگتیاں دی پر۔بھاشا، نویں عبارت سمجھ پوے نہ،
اپنی تیز ہنھیری تاہیوں، ڈر کے دیوے ڈول رہے نیں

نہ ترشول کٹاراں کولوں، ڈردے نہ تلوار دے کولوں،
جیہڑے سیس تلی تے دھر کے، سچ دی تکڑی تول رہے نیں

گیرو نہیں، ایہہ ساڈی رت ہے، لال قلعے دیاں کندھاں اپر،
مغلاں ویلے توں اج تیکر، ساڈے قدم اڈول رہے نیں

گملے اندر اگے پودے، بِرکھاں نوں ہن کرن ٹچکراں،
ویکھو کلجگ، تیز کدالے، ساڈی جڑھ نوں فول رہے نیں

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

شہنشاہی کفر جد وی بولدا ہے
تخت دا پاوا ادوں ہی ڈولدا ہے

بھرم ہے تینوں کہ پیسہ پیر سبھ دا،
کوڑ ویکھو، کفر کداں تولدا ہے

میل دیوے دھرت نوں آکاش تیکر،
جل بنا گڑوی چ مشری گھولدا ہے

جھڑیاں پیراں دے ہیٹھاں دھرت ہی نہ،
ایہہ باشندا اوس بستی کول دا ہے

جال اتے چوگ چگدا ویکھیا میں،
پر پرندہ اڑن خاطر تولدا ہے

اِک دن سنیا میں جھگی والیاں توں
کون سانوں تھاں کو تھاں تے رولدا ہے؟

رہن دے توں پھوکیاں ہمدردیاں نوں
پھر کہیں گا میرے پردے پھولدا ہے

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

اج کاہنوں ہوئیاں تینوں نیندراں پیاریاں
کون تیری تھاں تے ایہہ نبھاؤ ذمہ واریاں

کھنبھ تیرے کول، نیلے امبراں توں پار جاہ،
بھل بیٹھا بھیڑیا، توں امبریں اڈاریاں

شہر ول جان دے لئی، اڈیاں تے بھیڑ ہے،
اک دوجے نالوں ودھ، کاہلیاں سواریاں

پنڈ ول مڑنا وی خواب وچ بھلیا،
کتھوں کتھے سٹیا، لیا کے دشواریاں

شہر وچ جین دا سلیقہ وی کمال ہے،
ہوا تائیں سہکنا تے بند بوہے باریاں

کئی واری مینوں تاں بئی آپ ایداں جاپدے،
پرزے مشین والے، بنے ہاں گراریاں

پلنگھ، پنگھوڑا، منجا، پیڑھا تیرے واسطے،
برِکھاں دے مڈھ کاہنوں پھیری جاویں عاریاں

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

سُتیاں اندر سُپن جگاؤندے رہندے ہاں
ماچس اتے تیلی وانگوں کھہندے ہاں

اُڈدیاں دے پچھے پھرنا، شوق نہیں،
پکے پیریں دھرتی اتے رہندے ہاں

مان نہیں، ابھیمان نہیں، وشواسی ہاں،
بات ہمیشہ دل والی ہی کہندے ہاں

نکے نکے حاکم ساڈے اندر نے،
ایسے ہی کمزوری ہتھوں ڈھہندے ہاں

خشبوئی تے چانن پسرے چار چفیر،
جہڑی تھاں تے رل کے آپاں بہندے ہاں

دل دی حالت پچھدا ہیں تاں سنیں، اسیں،
سورج وانگوں ہر دن چڑھدے لیہندے ہاں

کرسی سانوں کنا وادھو کر دتا،
منجیاں وانگوں کدے کدائیں ڈہندے ہاں

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

کون کہندا ہے محبت منگدی پروانگی
ایہہ تاں دل دریا دی یارو، بے پناہ دیوانگی

توں سارنگی کہہ لیا کر، جو کتاباں دسیا،
میں سدھارن آدمی، آکھاں گا اس نوں سانگی

کہن توں توں جھجکیا کر نہ، دلے دی وارتا،
اکھیاں چوں بول پیندی آپ ہی ویرانگی

لوک من تے راج کر لے، پاتشاہیاں مان لے،
چار دن دی کھیڈ ساری کلغیاں ایہہ خانگی

ویکھ بابا کھنبھ لا کے، دھرم ایتھوں اڈ گیا،
تیرے گھر وچ پھیر ہو گئی، کوڑ دی پردھانگی

تن وچارا کمبدا ہے، ڈولدا پتے دے وانگ،
کیہ تماشہ کر رہی ہے، روح دی بے گانگی

دھرم، دھرتی، مات بولی، جنن ہاری سہکدی،
بھرم بھانڈے وانگ ہو گئی، کھوکھلی مردانگی

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

توں تے مینوں آپ کیہا سی، دھرتی دھرم نبھائیں رل کے
اج ہی تریئے، بہہ نہ جھریئے، پچھتاییئے کیوں یارو بھلکے

من مستک دے مانک موتی، پوٹلیاں وچ قید کریں نہ،
ایہہ پودے ہی برکھ بننگے، محنت دی مٹی وچ پلکے

آ وشواس دی انگلی پھڑیئے، قدم کدے گمراہ نہ ہوون،
دھرم تھڑکیا اپنے پیروں، نفرت دی اگنی وچ بلکے

کرسی ناچ نچائے کیسا، آدم نک نکیلاں پائیاں،
بندے دا پت کیہ کردا ہے، سرمائے دی جون چ ڈھلکے

پیڑ پربتوں بھاری ہو گئی، پگھلن دا کیوں ناں نہیں لیندی،
ناگ ولیواں پا بیٹھی ہے، ساہ گھٹدی ہے شاہرگ ول کے

زہر پرچی پون دا پہرہ، رشتے ناطے جیوں ادھموئے،
نسل کشی ول تردے جاییئے، عقل، ناگنی لے گئی چھل کے

چل شیشے دے سنمکھ ہوییئے، پر کجھ ہٹواں دور کھلوییئے،
بہت نیڑیوں سچ نہیں دسدا، وقت گواییئے نہ ہن ٹل کے

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

ٹِکیا رہ ہمدردا وڈیا، مریاں نوں نہیں ماریدا
ایہہ انداز توں کتھوں سکھیا، ارتھ بدلنا یاری دا

بدنیتاں دی نیئت وی تاں گل وچ پھاہیاں بندی ہے،
ظالم کاریگر نے گھڑیا، ایہہ جو دستا آری دا

سارے راہ بند ہون تے بندہ، موت گلے نوں لاؤندا ہے،
روح تے بھار پیاں دم گھٹدے، جد نہیں ہور سہاریدا

کتھے بنے منارے ویکھے، لسڑے تھوڑ زمینیاں دے،
خرچ فضول دا مہنا دے کے کر نہ وار کٹاری دا

آڑھتیاں توں پھڑ کے قرضہ، ویلاں کون کرا لئے گا،
جس کولوں اج تیک نہ سریا، بوہا اک الماری دا

توں گیتاں وچ جو کجھ ویکھیں، اس وچ ساڈا کجھ وی نہ،
اوہ تاں سارے پکھ پوردے، منڈی اتیاچاری دا

دھی دا ڈولا تورن جوگا، جیکر ہندا دھرمی باپ،
اکو تھاں کنج اڑدا دندا، اسدی موت گراری دا

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

کیہڑے کم آئیاں ساڈے دوستو فقیریاں
پہلی ہی قطار مل بہندیاں وزیریاں

ویکھ لؤ گھمائی جاوے، عقلاں دے گیڑ نوں،
کئی واری جاپدا ہے، بن گئے بھمبیریاں

دھرماں دی منڈی وی نیلام گھر بن گئی،
ویچدا بازار ہن گدھیاں نوں پیریاں

جتھے کتے باغ وچ لال سوہے پھل نے،
آ گیا آدیش بیجو کیسری پنیریاں

ساڈیاں وی ریجھاں نوں ہے جنہاں نے مدھولیا،
اوہی ہن کہن چھڈو دل دلگیریاں

امبراں تے گڈیاں چڑھاؤن والی ریجھ نے،
سوتی ہوئی ڈور نال، انگلاں نے چیریاں

رکھ نہ امید ایویں، بھولے دلا پاتشاہ،
نیت بدکار تیری، نیتیاں وی ٹیریاں

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

کنڈے جندرے کیوں لاؤندے ہو، پچھدے نیں بند بوہے
اس گھر اندر کوئی نہ رہندا، نہ بلی نہ چوہے

نہ کوئی بندنبار سجاوے، چووے تیل شگن دا،
مدت ہوئی نظر پئے نہ، سر تے سالو سوہے

نہ دستک نہ بڑک سنے تے نہ ہی چاپ قدم دی،
سہکدیاں نے کندھاں، سانوں، کوئی تاں آ کے چھوہے

گوڈے گوڈے گھاہ چڑھیا تے سپ سلوٹی پھردے،
سن سراں نہ پیڑ کسے دی، میرے من دی جوہے

ایوں پتھرائے نینیں جمیا، سرد جیہا اک ہوکا،
جیوں کوئی درد پوٹلی بنھ کے، دھر گیا میری روحِ

اینا سیک ہجر دا توبہ! سہن سخالا نہینؤں،
تن من تپے تندور تے جیبھا ہو گئی لال پھلوہے

بھر بھر ٹنڈاں جتھوں مالھ لیاؤندی سی بئ پانی،
ویکھو ساڈے ویکھدیاں ہن، خالی ہو گئے کھوہے

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

مہک رہی مسکان پیاری، ہائے توبہ،
دے دے اک ادھ چنگ ادھاری، ہائے توبہ

شام ڈھلی تے خر جانے پرچھاویں نیں،
پھر نہیں لبھنی صورت پیاری، ہائے توبہ

تارے بڑے پیارے، پر ایہہ امبریں نیں
نھیر دی بکل دھرتی ماری، ہائے توبہ

ارتھ وچارے پچھے رہ گئے شبداں توں،
دل تیتھوں جاوے بلہاری، ہائے توبہ

سپنے وچ توں آئیں جاں نہ آئیں پر،
بند کریں نہ دل دی باری، ہائے توبہ

نین کٹورے، ہرنوٹے دی ریس کرن،
ڈنگدی پئی سرے دی دھاری، ہائے توبہ

جس وچ تیری میری روح دا ریشم سی،
کدھر گئی ہن اوہ پھلکاری، ہائے توبہ

00

☆

گرد غبار ہنیر چھیرا ہمت کر کے ہونجھو یار!
من مستک نوں روشن کر کے، کالا ٹکا پونجھو یار!

راجے تے مہاراجے جیہڑے بالکل سننا چاہندے نہ،
انقلاب دا نعرہ لا کے کوڑ کباڑا پونجھو یار!

اس دھرتی نے بندھن توڑے، موڑے نے مونہہ جابر دے،
جبر ظلم دے کالے اکھر، جو لکھدے نے پونجھو یار

ظالم پنجہ ہر واری ہی، ساڈے مونہہ نوں جھپٹ رہا،
دھرم ترازو کیہ جو تھگدے، سبھ ونجارے ہونجھو یار!

پنجبیں سالیں کرن نیلامی، لوک راج دے ناں تھلے،
وکن والیو! وک نہ جائیو، ایہہ گل من چوں پونجھو یار!

آدی جگادوں پالنہاری، ساڈی سبھ دی ماں دھرتی،
اس دی عظمت نال کھیڈدے، دانو پتھی ہونجھو یار!

مال خزانے اس دھرتی دے، دوہیں ہتھیں لٹدے نیں،
مڑکاں والیو! بڑھک مار کے، دیر نہ لاؤ پونجھو یار!

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

تیرا دتا زخم میں کیہڑا جریا نہیں
گل وکھری ہے، تیرا ہی دل بھریا نہیں

ورقہ ورقہ پاڑن والے کدھر گئے،
ہر دشمن توں شبد کدے وی ہریا نہیں

حملہ آور دے اپنے حملے، کیہ دساں،
اج تک میں وی پیر پچھانہ نوں دھریا نہیں

مارن تیر نشانے دی تھاں نیرھے وچ،
ہن تک تاہیوں، اک وی راون مریا نہیں

زندگی نالوں موت پیاری سمجھن جو،
آزادی نوں اہنھاں توں بن وریا نہیں

دعویدار بتھیرے سکھ دے ساتھ بڑے،
درد سمندر ساڈے توں بن تریا نہیں

دھرت پیاسی ترس گئی گھٹ پانی نوں،
بھر کے وگدا ہن تے اک وی دریا نہیں

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

دل دا کمال ویکھ، پہلاں تاں نہیں بولدا
جدوں مسکاویں، اگوں پارے وانگوں ڈولدا

سورجے دی جایئے، لشکور تیرے نور دی،
رات دے ہنھیر یاں چوں رہاں تینوں ٹولدا

تیرے اگے ٹٹ گیا، چپ والا جندرا،
جنے کھنے اگے میں وی چت نہیں فرولدا

تیرے بنا کسے دا مرید نہ میں اج تیک،
موتیاں دے تھال ایویں مٹی چ نہیں رولدا

توں تے میتھوں دور کنی دیر ہوئی تر گئی،
یاداں والی گٹھڑی میں کیہدے اگے فولدا

سمیاں دے ناگ شیشے اتے ڈنگ ماریا،
اپنا وجود ویکھ، وس بڑی گھولدا

تیری ہی سنائی گل حالے کنیں گونجدی،
سماں کدے تکڑی چ وستاں نہیں تولدا

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

راجیاں نُوں یاد نہ جے قول اقرار ہے
ساڈی الغرضی وی، ایہدی ذمہ وار ہے

انبیاں نوں ٹک، ٹک، باغاں نوں اجاڑدے،
اک نہ اکلا، ایہہ تاں طوطیاں دی ڈار ہے

کاواں نے سی کھوہے ساتھوں، زور نال آلھنے،
گھگیاں وچاریاں نوں، اپنی کتھے سار ہے

جال وچ اڈنے پرندے پھسے ویکھ لؤ،
چوگ والے لوبھ پچھے ہو گیا شکار ہے

تلیاں تے سیس والی فیس اوکھی تارنی،
ماریاں دوچتی، سر گڈے جنا بھار ہے

وکھ وکھ آلھنے تے اڈ نے اڈاریاں،
قافلہ وی اندروں تے فٹ دا شکار ہے

خورے کیہڑا دے گیا، کھڈونا ایہہ معصوم نوں،
بچیا نہ کھیڈیں، ایہہ تاں اگ دا انار ہے

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

عمر گزاری جیہناں ساری، وطن میرا برباد کردیاں
شرم کیوں نہیں مندے نیتا، بھگت سرابھے یاد کردیاں

حق سچ تے انصاف دا نقشہ، واہیا جیہڑا سورمیاں سی،
ٹھیکیداراں بدل لیا ہے، بیگم پورہ آباد کردیاں

آپے ہی بن بیٹھے باپو، آپے چاچے، ہور بڑا کجھ،
کڑم قبیلہ جان ودھائی، خود نوں زندہ باد کردیاں

چٹا بھاویں نیلا پیلا، زہریلہ ہے وشیئر لانا،
سوہے خون چ رلی سفیدی، جھجکاں، مرداباد کردیاں

پتھر چت بھگوان، حکومت، نہیں گولدے عرضی پتر،
عمر گوائی پھر وی آپاں، ہن تیکر دھنواد کردیاں

کچے کوٹھیں سکھنے پیپے، بنا علاجوں خالی کھیسے،
مک چلے نے اتھرو، اکھیؤں، رو رو کے فریاد کردیاں

کوتا، غزلاں، گیت، رباعیاں، لکھدا ہاں میں لوکاں بھانے،
میں تاں قلم گھسائی ساری پیڑاں دا انوواد کردیاں

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

ساڈے من دی گلی چوں، اج کون لنگھیا
وے میں جیہدے کولوں، بنا بولے دل منگیا

مینوں سدھ بدھ بھلی، ہوئی جند ادھموئی،
جدوں والاں وچ اوس نے گلاب ٹنگیا

جہڑے جاندے نے سچیاں محبتاں دی سار،
کہندے رب اوہناں روحاں نوں ہے آپ رنگیا

میں وی کھولھی نہ زبان، لاجونتی دے وانگ،
اوہ وی چھوئی موئی، چھوئی موئی بڑا سنگیا

شاید اوس دا ہی نما نما نیناں چ صرور،
پہلی تکنی چ مینوں جیہدے پیار ڈنگیا

ایہہ تاں روحاں دا سمیل، جیکوں دیوا، بتی، تیل،
کالے جگ دا ہنھیر ویکھ بڑا کھنگھیا

ہن مٹ گئے زمانے دیاں تیراں دے نشان،
اساں درد مجیٹھڑی چ من رنگیا

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

بڑا ہی ورجیا خود نوں، ایہہ کہنوں رہِ نہیں سکدا
میں تیرے واسطے تاں ہور ہیٹھاں لہہ نہیں سکدا

ادھوری گفتگو چھڈ کے توں مڑ کے بات نہ چھوہی،
میں تیری بے رخی اینی وی جندے سہِ نہیں سکدا

توں میری اکھ وچ اتھرو دی جونے کیوں پئی پیڑے،
جو پتھر ہو گیائے، ہن نیر بن کے وہِ نہیں سکدا

اکلّا آدمی، ادھا ادھورا، کیہ کہے کس نوں،
میں دل دی وارتا، تیرے بنا تاں کہہ نہیں سکدا

میں اڈنے باز دے کھنبھاں تے امبر بہت گاہیا ہے،
تیری دہلیز تے میں چوگ دے لئی بہہ نہیں سکدا

صرف کمزوریاں بندے دیاں مونہہ بھار کر دیون،
ثبوتا آدمی اوداں کسے توں ڈھیہہ نہیں سکدا

کدے ویکھیں، گنیں، بکل میری وچ چن سورج نے،
میں تارہ نگر سارا لے کلاوے چھہِ☆ نہیں سکدا

* لک چھپ کے بہنا

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

ماں دھرتی، جننی، ماں بولی، جسراں آپاں بھل چلے آں
کل دی چھڈو، اج ہی آپاں ککھاں وانگر رل چلے آں

سر سی بھاری ذمیواری، کھسکدیاں گنڈھ کھسکی ایسی،
وچ دریا دے، توڑی دی پنڈ وانگ بھراؤ کھلھ چلے آں

اٹھ صدیاں توں پہلاں بابے کالے لیکھ نہ لکھ سمجھایا،
نیند پیاری، ارتھ گواچے، اصل سنیہا بھل چلے آں

ساڈے نالوں شاہی مورخ، دھرتی تے نہیں لبھیاں، ملنا،
مہنگے مل دی سکھیا بدلے، اتھرو بن کے ڈلھ چلے آں

پہلاں کنیاں، پھیر ہنھیری، جڑھاں پولیاں ہل گئیاں نیں،
جھاڑ بھلا کیہ ملنا سانوں، کنک دے وانگوں ہل چلے آں

ساتھوں پہلیاں سانوں دسیا سچ دا مارگ دھرم دی پوڑی،
کوڑ کفر دا ونج کردیاں، دیوے کر کے گل چلے آں

سرمائے دیاں چڑھیاں کانگاں، شرم دھرم سبھ بنے وکاؤ،
مٹی دے بک پچھے آپاں، کس تکڑی وچ تل چلے آں

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

چن دا ٹکڑا پہن دودھیا، جد سینے وچ آ جاندا ہے
سچ منی توں مہک ورگییئ، عجب جھنجھنی لا جاندا ہے

چندن دی گیلی دیاں مہکاں، لوں لوں دے وچ رچ مچ جاون
جتھے جا کے شبد ہاردے، اوہ پل تاں تڑفا جاندا ہے

رسونتا جیوں امب سندھوری، دھر اندر تک گھلدا جاوے
چتودیاں خشبوئیے تینوں، پل وسمادی آ جاندا ہے

گیت، غزل، کویتاواں مینوں، رات دنے انوواد کردیاں
کھورے کیہڑا شبد کسے نوں کیہڑے ویلے بھا جاندا ہے

کوملتا، احساس، مسکنی بند الماری وچ نہ رکھنا
ریشم نوں وی ایس طرحاں ہی کیڑا لگ کے کھا جاندا ہے

تریل چ بھجیاں لگراں تے ہی کھڑدے پھل بسنتی رتے
پت جھڑ سخت پریکھیا مگروں اوہ موسم وی آ جاندا ہے

سرخ گلاب دیاں دو پتیاں، چمبا لڑیاں کلیاں جڑیاں
اکو تھاں تے قادر کداں، رحمت دا مینہہ پا جاندا ہے

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

اے دِلا! جد تک تریں گا، روشنی دے نال نال
نہ کدے گمراہ کریگا، قسمتاں دا بھرم جال

زندگی! تیرا وی قرضہ، سر کھڑھا چہ کال توں
اس جنم کداں اتاراں، ایہہ بڑا اوکھا سوال

دوستی دی مہک سچی، ویکھ نہ محسوس کر
گھر دے اندر لا لیا کر، نرگسی پھلاں دی ڈال

توں میرے ساہاں چ کھڑ جا، چاندنی دی ویل وانگ
پون گاوندی ویکھ لئیں پھر، نچدی پاوندی دھمال

ایہہ کدے اپرام نہ ہویا، کدے نہ ڈولیا
ساتھ میرا دل نبھایا، کیہ کہاں، بس، بے مثال

میں ٹراں گا روز اگے، ہور اگے سیدھ نال
میں کدے کیتا نہیں جی، اک تھاں تے قدم تال

ایس دھرتی دی لیاقت تے نزاکت سانبھ لے،
پوربی نقر چ چڑھیا، ویکھ سورج دا جلال

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

کدے وی آس دے دیوے، ہوا توں ڈرن نہ دینا
امیداں وقت جو کردے، کدے وی مرن نہ دینا

ہنیری رات ہے، طوفان، جھکھڑ، ڈولدے سائے،
کدے وی لاش وانگوں دوستی نوں ترن نہ دینا

سراں تے شام ہے، سورج سمندر ملن لگے نے،
دلاں نوں سانبھنا تے سرد ہوکا بھرن نہ دینا

کدے وی رات دے سائے توں ڈر کے سہم نہ جانا،
جؤندے خواب نوں اگنی حوالے کرن نہ دینا

بڑے طوفان آئے، آؤن گے وی ہور چڑھ چڑھ کے،
دلا توں حوصلہ رکھیں، امیداں ٹھرن نہ دینا

نخسمی جوہ دے اندر پھرن ٹولے بے لگامے جو،
توں اپنی فصل اندر ورج، ایتھے چرن نہ دینا

کدے جے اون اوہ پل، کہن جو دڑ وٹکے بہہ جا،
برونہیں چڑھن نہ دینا کدے وی شرن نہ دینا

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

سورج جان توں مگروں تاں بس کجھ پل لگدے رات بنن لئی
چیر ہنیرا چانن آوے، ساڈی شبھ پربھات بنن لئی

وقت دیاں اکھاں وچ تکنا، سچ تے پہرہ دینا پیندا
زہر پیالہ شرط ضروری بندے توں سقراط بنن لئی

دھرتی دھرم اصل توں ایہی، نربھؤ تے نرویر سلیقہ
سیس تلی تے دھرنا لازم، سورمیاں دی ذات بنن لئی

زندگی تیرے تیک رسائی، سچ منیں توں سہل نہیں سی
ونگ تڑنگے موڑ بڑے سی، ایہہ میری اوقات بنن لئی

قلماں نوں وی سر کٹوا کے شبد سواری دا حق ملدے
تیز دھار تے ترنا پیندا، لوک مناں دی بات بنن لئی

سارا کجھ ہی ویریاں نے تاں ساڈے متھے تے نہیں لکھیا
ساڈی غفلت وی کجھ شامل، ایداں دے حالات بنن لئی

پتھر من جذبات وہونا کنج پگھلے گا خود سمجھاؤ
درد سمندر جل کن دیوے، ہنجھوآں نوں برسات بنن لئی

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

مر چلے ہاں آپاں یارو، چپ رہ کے نہ بولن کرکے
کندھاں وی تاں پاٹدیاں نیں دل بوہا نہ کھولن کرکے

شکی ہو گئے دوویں پلڑے، در در پینیدی ہر دو لعنت
تکڑی بے وشواسی ہو گئی اچا نیواں تولن کرکے

کوڑا ہونجھن خاطر بنہی، تیلھا تیلھا کھلری بوہکر
کوڈی مل رہیا نہ تاہیوں، اک دوجے نوں رولن کرکے

پنجے دی عظمت سی کنی، جد تک سی شبھ کرمن کردا
ہن تاں وانگ چپیڑ دے لگے، نیت مرادوں ڈولن کرکے

سنے داتری سٹے والے، پتہ نہیں جی کتھے تر گئے
وانگ ہتھوڑے وجن والے، حق سچ لئی نہ بولن کرکے

لبھدے نہیں سپنیلے گھوڑے، نسل ختم ہی ہو گئی جاپے
چٹے ہاتھی، ہوٹر، ہنٹر چار چفیر مدھولن کرکے

توں وی اوہناں چوں نہیں لگدا، جو کردے سی پہریداری
کویا! توں بدنام ہو گیا، کھدو لیراں فولن کرکے

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

درد سیاہی نال توں لیکاں واہیاں نیں
دل تے اکھیاں دوویں ہی بھر آئیاں نیں

متھا ٹس ٹس کردے کہہ کجھ سکدا نہ
روح دے باغیں کوئلاں وی کرلائیاں نیں

بن بوہے تے دستک، پولے پیریں ایہہ
ریجھاں من وچ کدوں پراہنیاں آئیاں نیں

میں ایہناں نوں کویں کہہ دیاں تر جاوو
پیڑاں میری ماں جائیاں ہمسائیاں نیں

سجری پون دا بلا تیری ہستی ہے
سرخ گلاباں ایہہ باتاں سمجھائیاں نیں

تیرے ہاؤکے اندر میں ہی حاضر سی
ایہہ رمزاں سبھ اکھیاں نے التھائیاں نیں

دل دروازے کھلھے نے توں لنگھ وی آ
تیری خاطر نظراں پھیر وچھائیاں نیں

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

اس دھرتی تے ورلے ورلے سنکٹ سمیں سہارے بندے
اوہی سنئیں، امبریں جا کے سورج، چن جاں تارے بندے

اپنی اگ وچ آپے سڑ کے، وقت گاچا، ہتھ نہ آئے
اوہی پل تاں ویر میریا، ہڈیاں دے وچ پارے بندے

چیری جاوے تن دی گیلی، دوجے کن آواز نہ پہنچے
باغ بغیچے ڈھیر کرن لئی، شکوے روسے آرے بندے

نکیاں نکیاں گنڈھاں بنھ کے، من مندر وچ رکھیا نہ کر
سفر سمیں ایہہ بہتے تنگ وی بندے خاطر بھارے بندے

تیری چھتری سبز کبوتر، چوگ چگن لئی بیٹھے جیہڑے
اُڈ جانے نیں، دانے چگ کے جیہڑے بہت دلارے بندے

دھنونتے پتونتے جتھے، کلاونت گنونتے رُلدے
گھر تے وطن اجاڑن خاطر، ایہی پل انگیارے بندے

کوڑ کفر دے نھیرے اندر، توں جو کردیں تخت نشینا
وقت کچہری دے وچ بیبا، اصل گواہ تاں کارے بندے

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

ملدیاں تینوں میرا کیسا مقدر ہو گیا
پیار قطرہ مل گیا، میں وی سمندر ہو گیا

میریاں خواباں چ توں جاں رات رانی مہکدی،
میرے چاء دا قد وی تیرے برابر ہو گیا

میری روح دا صدق وی اج مولیا بن کے بہار،
سونے رنگی دھرت دا، جیکوں سونبر ہو گیا

مل گئی پرواز مینوں، کھنبھ لاؤندے تاریاں،
مل گیا اے ساتھ تیرا، میں وی امبر ہو گیا

میریاں نیناں چوں ہنجھو، خشک ہونوں بچ گئے،
ملن دا اقرار ہی اصلی پیغمبر ہو گیا

توں کھلوتے پانیاں تے نظر کیتی، با کمال،
بہت گندھلی جھیل دا پانی وی سرور ہو گیا

سر مرے شبداں نوں سنگی، تال وی نے آ جڑے،
کھولدا من بھٹکدا سی، شانت ساگر ہو گیا

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

اِک ادھ بول سنا دے مینوں حالے دل نہیں بھریا یار
اکلاپے دا بوجھ میرے توں، ہور نہ جاوے جریا یار

جویں شرینہ دیاں فلیاں چھنکن پون وگے گھنگرالاں وانگ
ہاسے دی چھنکار چ کیہ توں، دس دے، جادو بھریا یار

چوس لواں سبھ تلخیاں تیرے متھے اندروں دل کردے
ایس جگہ نہ شکوہ میتھوں، ہن نہ جاوے جریا یار

ہر واری، ہر تھاں نہ درد سنایا جاوے سبھناں نوں
اج اچانک اچھلیا ہے، جو من رہندا بھریا یار

اپر تھلے میرے کیوں نیں، سہمے ہوئے دھرت آکاش
ہر چہرہ ہی زرد بھوک ہے، ہووے جیکوں ڈریا یار

توں ہوویں تاں اگنی وی ہم راز وانگراں لگدی ہے،
'کلیاں بہت محال اگن دا میں دریا ہے تریا یار

گلوکڑی وچ اوہ پل سارے، کسنے چاہاں مڑ کے پھیر
عطر سروور نوں جد آپاں، رل کے سی جد تریا یار

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

ٹاہلی توت پھٹارا پھٹیا ویکھ مہینہ چیتر چڑھیا
پت جھڑ مگروں روح دے سائیناں توں وی تاں مل جا وے اڑیا

چپ دے جنگل دن تے راتاں شام سویراں، کیہ توں کردیں،
روح تے دستک دے دے پرتیں ایہہ توں ورقہ کتھوں پڑھیا

لسی نوں وی ماریں پھوکاں اینا وی دس ڈر کیہ ہویا،
ہوٹھ چھہا کے روح نوں سنج لے ،جھجک رہیں کیوں، دودھ دا سڑیا

کنکاں ہوئیاں سون سنہری سٹیاں دے مُونہہ دانے موتی،
بلیاں دے وچ جڑ کے مانک، اس نوں کنج سنیارے گھڑیا

اکھلی دے وچ سر سی میرا سخت میری ہستی دے کرکے،
وقت لحاظ نہ کیتا میرا موہلے مار مار کے چھڑیا

توڑ رہے نے پھل تے کلیاں ونجاں خاطر چست پھلیرے،
ٹاہنی ٹاہنی خوشبو پچھدی، کرن م کرنی کیہڑا جھڑیا

میں اوہ یدھ لڑن دی خاطر، رن بھومی وچ پہنچ گیا ہاں،
اپنے الٹ لڑائی ہے ایہہ، جو سی میں اج تیک نہ لڑیا

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

موہ تیرے دی سرم سلائی پا نیناں وچ ہویا چانن،
دل دروازے اندر تک توں، مندری سرخ نگینہ جڑیا

ویکھیں راہ وچکار نہ چھڈیں کلھیاں میں راہ بھل جاواں گا،
رب توں ودھ وشواس پاترا، یاد تیری دا پلو پھڑیا

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

اگ نال کھیڈیئے انگاراں نال کھیڈیئے
آ جا کدے سوہنیا، وچاراں نال کھیڈیئے

تینوں مینوں روکدیاں، نظراں ملاؤن توں،
کاہنوں سڑ جانیاں دیواراں نال کھیڈیئے

شکرے تے باز دووِیں محلاں پلے رہن دے،
آ جا دووِیں گھگیاں، گٹاراں نال کھیڈیئے

جوڑدے نہ، توڑدے نے، قہروان باغبان،
کھڑے ہوئے پھلاں گلزاراں نال کھیڈیئے

اتھری بندوق دیاں گھوڑیاں نوں چھڈ دے،
پوٹیاں نوں آکھ دے، ستاراں نال کھیڈیئے

حیلے تے وسیلے جدوں مر مک جان سارے،
گورو فرمان ہے کٹاراں نال کھیڈیئے

جت ہار کاہدی ویرا ہندی پریوار چ،
جنی دیر کھیڈنا پیاراں نال کھیڈیئے

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

جان والیا جا نہ بیبا، اک واری پھر میرا ہو جا
دل ڈب چلء وچ ہنیرے، مڑ کے سرخ سویرا ہو جا

جو کجھ ہویا بیتیا چھڈدے لیکاں پٹّن دا کیہ فائدہ
میں وی من نوں ایہہ سمجھائی سر پیروں سبھ تیرا ہو جا

مانک جنم امولک ہیرا، رسیاں رسیاں بیت نہ جاوے
دل دروازے کھولھ پیارے، مڑ سجناں دا ڈیرہ ہو جا

پہلاں قلعے اسار ہوائی،پھر اوہدی رکھوالی کردیں
میری من لے، دیوے خاطر، کچے گھریں بنیرا ہو جا

اگنی دا ونجارا بن کے، پھریں بھٹکدا عالمگیرا
باغ بغیچے ساڑن دی تھاں، دھرتی پت پھلیرا ہو جا

دہشت خوف سہم دے اکو نقطے اندر سمٹ گیا ایں
پھیل گلابی مہک وانگراں، بندو دی تھاں گھیرا ہو جا

ہر مشکل دا حل ہندا ہے، جے وشواس پکیرا ہووے
سرب شکتیاں تیرے اندر، بے ہمتی چھڈ، جیرا ہو جا

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

شاماں نوں سورج جاندیاں اقرار کر گیا
مڑیا نہ ساری رات حداں پار کر گیا

محرم دلاں دا کنڈ کرکے دور بہہ گیا،
پچھو نہ دل دا حالَ کی، بیمار کر گیا

قدماں توں کجھ کو دور پر روحوں کروڑاں میل،
خورے پتہ نہیں کون ایہہ دیوار کر گیا

ماراں آواز، پرط آوے پھر توں میرے کول،
ویکھو بے رحم وقت کیہ کیہ وار کر گیا

مینوں نظر بھر ویکھیا، پہچانیا نہیں
دساں کویں میں روح تے کنا بھار کر گیا

یاداں چوں کاہدا نکلیا دلدار ملکڑے،
میرا وجود برف، ٹھنڈھا ٹھار کر گیا

میرا خواب کھل گیا، شبداں چ اس طرحاں،
امبر، سمندر، دھرت نوں پریوار کر گیا

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

واتاورن وگڑدا جاوے، لا دیئے وشواس دا بوٹا
بہت ضروری من وچ لاؤنا، کھیڑے ونڈدی آس دا بوٹا

من پردیسی گھر نہیں مڑیا، ڈگمگ ڈگمگ ڈول رہیا ہے
روز دیہاڑی فیل رہیا ہے، عجب جہے بنواس دا بوٹا

اپنی دھرت پرائی لگدی، نظر جویں پتھرا چلی ہے
کنکریٹ دے جنگل اندر اک وی نہیں دھرواس دا بوٹا

چاتر چتر کرے چترائی، پیار وکھاوے جسم پلوسے
ڈنگدا خون جگر دا منگدا روح دے اندر لاس دا بوٹا

فصلاں والی دھرتی بنجر، اجڑ چلے سپن بغیچے
برکھاں نال لمکدے اتھرو،کھا چلیا سلفاس دا بوٹا

چتر شیطان دی حرکت ویکھو، کر لیا ہے وگیان پالتو
گملے اندر لا دتا ہے، ہڈیاں بن ہی ماس دا بوٹا

آپو اپنی ذات وڈیری، امرویل جد فیلردی ہے،
ایس طرحاں ہی سک جاندا ہے، سانجھاں دے اتہاس دا بوٹا

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

دیس پنجاب دے برخوردارا اپنی سُرت سنبھال دولیا
تیرے چار چپھیرے تنیا، شہری تندوآ جال دولیا

مرزے پچھے واہر پئی ہے، ون سونے دشمن لکھاں
سروں مڑاسا لتھیا تک لے، گل وچ الجھے وال دولیا

بین، بنسری، ڈھڈ سارنگی، تومبا ونجھلی واجاں مارے
آ جا وے میرے لاڈاں جایا، خوشبو آن سنبھال دولیا

ریتلیاں ٹبیاں وچ گوکے گھیو نوں ظالم روڑھی جاندے
حاکم پتھر چت نے ہو گئے، ہو گیا مندڑا حالَ دولیا

گھر دی کنجی کھوہ کے ساتھوں، باغ گھیریا مغلاں ساڈا
ونڈ رہے نے آپنیاں نوں، جیوں چوری دا مال دولیا

ستلج سنے بیاس تے راوی وسر گئے نے تینوں کیوں وے
توں جنھاں توں ترنا سکھیا، بھلیوں اصلی چال دولیا

شیر دیاں ماراں تے جد وی ویکھاں گدڑ کرن کلولاں
انج کیوں لگدے مینوں پترا، کردا کوئی حلال دولیا

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

رات پئی ہے، پھر کیہ ہویا، میں نہ ہن دلگیر بناں گا
اگن بان ہاں، ویکھ لیو میں، رات دی ہک وچ تیر بناں گا

نال شکریاں لڑدے لڑدے، جھپٹ ماردے بازاں خاطر
چڑیاں دی دھر پالدیاں میں، ظالم لئی شمشیر بناں گا

کنک دے بدلے انکھ ویچ کے، دھرتی تے کیوں بھار بناں میں
رات دے کالے چہرے اتے بلدی سرخ لکیر بناں گا

ہور کسے نوں کراں جودڑی، من کے اپنا بھاگ ودھاتا
ہرگز ایہہ نہ ہونا میتھوں خود اپنی تقدیر بناں گا

جگنو، چن اسنکھاں تارے، کنے میرے یار پیارے
ایس طرحاں ہی جگدا جگدا میں سورج دا ویر بناں گا

آدی جگادی سچ تے پہرہ، دین لئی میں حاضر ناظر
جبر ظلم نوں میٹن دے لئی، چانن دا ہمشیر بناں گا

ماتا دھرت سہاگن میری، بنی ابھاگن، جسدے کرکے
بِرکھ بروٹے پون دین گے، میں وی نرمل نیر بناں گا

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

☆

جھڑ گئے پتّ پُرانے بھاویں، رت نویاں دی آئی نہیں
تاہیوں رسم نبھاؤن لئی میں دتی اج ودھائی نہیں

مودی خانے اندر سودا جنا وی سی وِک چکیا،
کیہدا ہوکا ہن دیووگے، نویں رسد جے پائی نہیں

تن زخمی ہے،روح تے چھالے، لگدے من پردیسی ہے،
خود نوں پچھ کے دسیو آپے، کس دی شامت آئی نہیں

میں جے چپ ہاں، ایہہ نہ سمجھو، چور سادھ پچھاناں نہ،
ویکھن نوں ہی سدھرا لگداں، اینا وی شودائی نہیں

وطن میرا برباد کردیو، ایہہ گل چیتے رکھ لینا،
من دی کھوٹ سمجھدے لوکیں، ہن چلنی چترائی نہیں

چوراں دے ہتھ، ڈانگاں دے غز، سندے ساں، اج ویکھ لئے،
پہریدار برابر دوشی، جس راکھی کروائی نہیں

پونی صدی گزارن مگروں کچے ویڑھے پچھدے نیں،
حکمران جی، اوہ آزادی ساڈے گھر کیوں آئی نہیں

00

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com

جیہناں سازاں وِچوں سُر تے تال پُھٹدا اے، اوہ ہربھجن گِل دی شاعری وِچوں دوہاں پنجاباں دے سُر تال تسیں بڑی اسانی نال مان سکدے او۔دوہاں ونڈے دیساں دی پیڑ ساڈی ایس نسل نے وی بھوگی ہے تے آون والی نسل وی بھوگے گی۔گِل جی دی شاعری وچ کھڑا اچے اوہ اکھر وی تہانوں لبھ جان گے جیہڑے اج دے پڑھن ہارلئی بلکل ان جانو ہوسن۔

ایہہ نرا بولی دے پچھوں نوں مانن والی کتاب ای نہیں سگوں اجوکے چل رہے ویہار دے ماڑو مونہہ زور ویہن بارے جانکاری دیندا ہویا اِک شاعر دا لاشعوری اظہار وی اے۔اوہ شیواں نوں کیویں رُت بدلدا ویکھدا اے تے نال گُڑھدا اے، اوہ راہ دسیون والا اوہ راہنما وی اے جو سوچ، شعور دا دِیوا پھڑ کے نویں پیڑھی دے اگے ہوٹردا اے۔

میں دِلوں بجانوں "سُرتال" دے ایس وجدے لفظی سُراں نوں ادبی دُنیا وِچ جی آیاں آکھدا ہاں۔تے آس کرداں گِل ہوری اپنا قلمی سفر جاری رکھن گے۔

بابا نجمی (لاہور)

ISBN 978-81-87526-91-2

Title Design : M. Asif Raza

Sri Satguru Jagjit Singh Ji eLibrary NamdhariElibrary@gmail.com